

Yeni İPEK YOLU

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 36 · SAYI: 403 · MAYIS-HAZİRAN 2023

19 ÜLKEDEN
KATILIMCININ YER ALDIĞI KONYA
MODEL FABRİKA EV SAHİPLİĞİNDE
"ÇOK ULUSLU GÖZLEMSEL
ÇALIŞMA" YAPILDI

**TOBB 79. GENEL
KURULU YAPILDI**

**ELEKTRİKLİ ARAÇLAR VE
TÜRKİYE'NİN ALTYAPISI**

**2022 YILI SEKTÖRLERE GÖRE
ÜRETİCİ ENFLASYONLARI**

**ENERJİ BAĞIMSIZLIĞI EKSENİNDE
TRENDLER VE BEKLENTİLER**

Tarihin Arşivi
KONYA HÖYÜKLERİ

D Ü Ş Ü N Ü L M Ü Ş

Her detayı düşünölmüş bir yaşam
Nef Meram'da.

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

**KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!**

 332 221 72 54 www.karsem.com.tr

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM**
Sürekli Eğitim Merkezi

BAŞLARKEN

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI

1882
KONYA TİCARET ODASI
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ

1882
KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
TAHKİM VE ARABULUCULUK
MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
YEREL VE DİJİTAL
DÖNÜŞÜM MERKEZİ
MODEL FABRİKA
KONYA

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM
HİZMETLERİ A.Ş.

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI
İKTİSADİ İŞLETMESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
DIŞ TİCARET MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARYAY

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
Felsefe ve Eğitim Enstitüsü

KOSAM
KONYA ÇAMIRLI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
ENERJİ VERİMLİLİĞİ MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
SİBER GÜVENLİK MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
AKILLI TEKNOLOJİLER MERKEZİ

ipek yolu
Yeni

/konyato

/konyato

/konyato

Konya Ticaret Odası

Konya Ticaret Odası

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

Odamız tarafından 2013 yılından bu yana her yıl hazırlanan Konya Ekonomi Raporu'nun 2022 yılı 10'uncu sayısı yayınlanmıştır. Söz konusu rapor yılda bir defa yayınlanmakta olup ilgili yılda Dünya, Türkiye ve Konya ekonomisindeki gelişmeleri incelemektedir.

2022 yılında Dünya, Türkiye ve Konya ekonomilerinin değerlendirilmesi ve gelecek beklentilerimize dair öngörülerimizin yer aldığı "Konya Ekonomi Raporu 2022" çalışmamıza, şehrimiz ve ülkemiz ekonomisine yönelik yaptığımız çalışmalarımızda verisel temel oluşturması açısından önem vermekteyiz. Bu özelliği ile raporumuz, kaynak eser niteliği taşıyacak ve gelecek yıllarda Konya ekonomisinin gelişim sürecini yansıtacak bir arşiv olacaktır.

Raporumuzda yer alan Konya ekonomisi ile ilgili verilerin bazılarını özet olarak paylaşırsak;

Konya, 2022'de de ihracatını artırarak ülke ekonomisine katkısını artırmayı sürdürdü. 2022'de yıllık ihracatını 3.2 milyar dolara çıkaran Konya, 2021 yılı ihracat rakamına göre yüzde 8,9 oranında artış sağladı. Bu rakamlara göre Türkiye'nin yıllık ihracat rakamından aldığı pay yüzde 1,44 olan Konya, yıllık bazda en çok ihracat yapan iller listesinde 11. sırada yer aldı. Konya sanayisi, makine ve aksamları, otomotiv yedek parça, değirmen makineleri, tarım makineleri, araç üstü vinç ekipmanları, gıda makineleri, asansör imalatı gibi sanayi kollarında kendini dünyaya ispatlamış durumdadır.

Konya her geçen yıl yüksek katma değer üreten bir sanayi merkezi haline gelmektedir. Öyle ki geline nokta Konya sanayi üretiminin yüzde 47'si orta-yüksek teknoloji, yüzde 33'ünü orta-düşük teknoloji, yüzde 20'sini düşük teknoloji içermektedir.

Nüfus bakımından Türkiye'nin 6. büyük ili olan Konya'nın nüfusu 2 milyon 296 bin 347'dir. 2021 yılına göre Konya'nın nüfusu %8 artış göstermiştir.

Konya; sahip olduğu 9'u aktif 13 adet organize sanayi bölgesi, Bakanlık destekli 17 küçük sanayi sitesi, Konya iline bağlı ilçelerde yer alan 28 küçük sanayi sitesi ve il merkezinde 67 küçük ve özel sanayi sitesi ile Türki-

ye ekonomisinin istihdam ve sanayi yükünü sırtlayan illerden bir tanesidir.

Konya'da iki tane Endüstri Bölgesi bulunmaktadır; Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi; 2012 yılında endüstri bölgesi ilan edilmiştir. Toplam alanı 5.958 hektar olan ilk etabı 2.718,6 hektar, 2. Etabı ise 3.240,08 hektar büyüğündedir. 1. Kısımda bir yüklenici firmaya 1.913,3 hektar tahsis edilmiş ve bu alanda 1.120 MWp'lik kapasite ile kuruluma başlanmıştır. Kurulumun 2023 yılında bitirilmesi planlanmaktadır. İlk etapta 42 hektar ise diğer iki yüklenici firmaya tahsis edilmiş, bu firmalar da 9,8 MWp, 8MW ve 2,24 MWp kapasite ile üretime başlamıştır. Projenin 2. Etap çalışmaları devam etmektedir.

Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi; 23 Aralık 2022 itibarıyla 14 adet uzaktan komutalı silah sisteminin 11 adedinin kalifikasyon süreçleri ve bunlara ait toplamda yaklaşık 330 adet sistem üretimi tamamlanmıştır. Bölgede savunma sanayinin önemli kuruluşlarından birinin çatısı altında savunma sektörüne yönelik bir üretim tesisi kurulmuş, 70.000 m² kapalı toplamda 300.000 m²'lik alanda 65 milyon dolarlık yatırım yapılmıştır.

Konya, SSK'lı çalışan sayısında 432.827 kişi ile Türkiye'de 9., esnaf olarak çalışan sayısında 114.977 kişi ile Türkiye'de 6. ve memur sayısında 84.217 kişi ile Türkiye'de 5. sırada yer almaktadır.

2022 yılında Konya'da yapılan 28,07 milyar TL'lik gidere karşılık 16,88 milyar TL'lik gelir sağlanmıştır. Konya'da her bir birimlik gider karşılık 0,60 birim gelir sağlanmıştır. Bu rakam ile Konya Türkiye'de 26. sırada yer almaktadır.

2022 yılında ülkemizde yatırım teşvik belgeleri sayısına bakıldığında ilk sırada 1445 belge ile İstanbul ili gelmektedir. 523 belge ve 15,1 milyar TL sabit yatırım tutarı ile Konya 5. sırada yer almaktadır.

...

2023 YKS sonuçlarını açıklanmasıyla üniversite adayları için tercih süreci başlamış bulunmaktadır. KTO Karatay Üniversitesi yeni akademik yılda da fiziki ve akademik yapılanması ile yeni öğrencilerini ağırlamak için hazırdır.

İsmi, Selçuklular tarafından 1251 yılında yaptırılan ve Anadolu'daki ilk Vakıf Yükseköğretim Kurumu niteliğindeki Karatay Medresesi ile Türkiye'nin en köklü ticaret odalarından biri olan Konya Ticaret Odası'ndan alan KTO Karatay Üniversitesi, ulusal ve uluslararası hedeflerine emin adımlarla ilerleyerek ülkemizin sosyal ve ekonomik açıdan kalkınmasında önemli roller üstlenen bireyler yetiştirmektedir.

KTO Karatay Üniversitesi, 5 fakülte, 3 yüksekokul, 3 meslek yüksekokulu ve 1 enstitü ile yerelde ve uluslarda tüm insanlığa fayda sağlayan, teoride olduğu gibi pratikte de güçlü yönleriyle nitelikli insan kaynağı yetiştirmeyi kendine görev edinmiş bir vakıf üniversitesidir. 65 ülkeden 750'si uluslararası öğrenci olmak üzere 9.000 öğrencisi, 400 akademisyeni ve 9.500'den fazla mezunu ile dünya standartlarında eğitim vermek için çalışmalarına devam etmektedir. Konya Ticaret Odası'ndan aldığı güçle, iş dünyasının ihtiyaçlarına odaklanılarak gerçekleştirilen iş birlikleri sayesinde öğrencilerin kariyerlerine önemli adımlar atmaları sağlanmaktadır.

Selçuklu ve modern mimarinin harmanlandığı Merkez Kampüsü, Konya Eğribayat'ta yer alan ve pilot adaylarının yetiştiği Hava Parkı ile Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü (KTOTEK) içerisinde yer alan Ticaret ve Sanayi Meslek Yüksekokulu ile Akıllı Teknolojiler Merkezi, KTO Karatay Üniversitesi'nin güçlü yönlerini gözler önüne sermektedir. KTO Karatay Üniversitesi bugün, 97.553 m²'si kapalı, 435.076 m²'si açık olmak üzere toplam 532.629 m² alana sahiptir.

KTO Karatay Üniversitesi, öğrencilerini sadece akademik başarıya değil aynı zamanda iş dünyasının taleplerine de uygun şekilde yetiştirmeye odaklanmaktadır. Güçlü üniversite-sanayi iş birliğinin sonuçlarının çıktısı olarak KTO Karataylı öğrencilerin %30'u, öğrenciyken çalışmaya başlamaktadır. Öğrencilerin %40'ı mezuniyet sonrası üç ay içinde istihdam edilirken, %15'i ilk altı ay içinde çalışmaya başlayarak mezuniyetin ardından hızlı bir şekilde iş hayatına adım atmaktadır.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı

YIL: 36 - SAYI: 403
MAYIS-HAZİRAN 2023

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ
M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM
ÇİZGİ MEDYA
Mehmet ÇAKIR
cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-ÇİLT
Anadolu Ofset – İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 - Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) - 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM
KONYA PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
Vatan Cad. No: 3 - Selçuklu/KONYA
Tel: 0332 238 49 60 - Faks: 0332 236 17 75
E-mail: konya-pazarlama@ptt.gov.tr

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli

İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir.
Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde
yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanınsı veya yayınlanmasın
tade edilmez.

Basım Tarihi: Temmuz/2023

YAYIN KURULU

Mustafa KARAMERCAN
Teoman YILMAZ
Arif AYYILDIZ
Sami DOYRAN
Hüseyin CEYLAN

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 - Faks: 0332 353 05 46

**BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ**
Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ
Prof. Dr. İsmail KIVRIM
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERGUN
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Özkan NESİMİOĞLU

MAYIS - HAZİRAN

TOBB 79. GENEL KURULU YAPILDI

06

10

**KONYA MODEL FABRİKA EV
SAHİPLİĞİNDE "ÇOK ULUSLU
GÖZLEMSEL ÇALIŞMA ZİYARETİ"**

**ÖZTÜRK:
"CUMHURBAŞKANIMIZ
RECEP TAYYİP ERDOĞAN'I
TEBRİK EDİYORUM"**

12

**SELÇUK ÖZTÜRK
ASTANA
ULUSLARARASI
FORUMUNA
KATILDI**

13

İÇİNDEKİLER

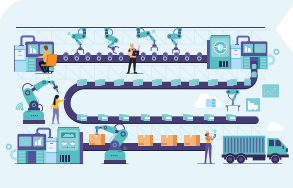
**ELEKTRİKLİ ARAÇLAR VE
TÜRKİYE'NİN ALTYAPISI**

34

40

**2022 YILI
SEKTÖRLERE
GÖRE ÜRETİCİ
ENFLASYONLARI**

**KÜRESEL TİCARET
BEKLENTİLERİN
ALTINDA KALDI**

44

46

**ENERJİ
BAĞIMSIZLIĞI
EKSENİNDE
TRENLER VE
BEKLENTİLER**

50

**IMF "DÜNYA
EKONOMİK
GÖRÜNÜMÜ"
RAPORU
İNCELEMESİ**

**TARİHİN ARŞİVİ:
HÖYÜKLER VE
KONYA HÖYÜKLERİ**

54

TOBB 79. GENEL KURULU YAPILDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) 79. Genel Kurulu yapıldı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, TOBB 79. Genel Kurulu kapsamında, TOBB Genel Kurul Divanı, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, Konseyler, oda, borsa başkanları ve delegeler ile birlikte Anıtkabiri ziyaret ederek, Ata'nın huzurunda saygı duruşunda bulundu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla TOBB 79. Genel Kurulu kapsamında Birlik merkezinde düzenlenen Hizmet Şeref Belgesi Takdim Töreni'nde konuştu. Yılın başlarında çok büyük bir afet yaşandığını anımsatan Hisarcıkıoğlu, 6 Şubat'ta meydana gelen depremlerde vefat eden vatandaşlara Allah'tan rahmet diledi. Hisarcıkıoğlu, bugün camiaya en uzun süre hizmet etmiş çalışanlara hizmet şeref belgelerini takdim etmek üzere bir araya geldiklerini söyledi.

Türkiye'nin seçim sürecini sükunetle ve suhuletle tamamladığını dile getiren Hisarcıkıoğlu, şöyle devam etti: "Sayın Cumhurbaşkanım milletimizin tevaccühüyle bir seçimden daha başarıyla çıktınız. Seçildikten sonra ilk olarak TOBB'a yaptığınız bu ziyareti, iş dünyasına verdiğiniz önemi göstermesi açısından çok değerli görüyor ve camiamız adına size teşekkür ediyor. Önceki 21 yılda olduğu gibi aynı azimle ve inançla çalışmayı sürdüreceğinizi biliyoruz. Reformcu ve icracı vizyonunuzla ülkemize yeni başarılar yaşatacağınıza inanıyoruz.

Sizi bir kez daha yürekten tebrik ediyoruz. Seçimlerde milli irade tecelli etti. Milletimiz, ferasetiyle tercihini yaptı. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı, ülkemizi, Cumhuriyet'imizin yeni yüzyılına taşımak üzere görevlendirdi. Artık seçimleri geride bırakma, dengeleri yerine oturtma, daha huzurlu, daha mutlu ve daha müreffeh bir Türkiye için hep birlikte çok çalışma zamanıdır."

"TOBB Ekonomi Şurası'nın düzenlemesini takdirlerinize arz ederiz"

Hisarcıkıoğlu, ülkeyi daha ileriye taşımaya hazır olduklarını belirterek şunları kaydetti: "Bunu mümkün kılmak için başta finansmana erişim olmak üzere karşımıza çıkan zorlukları sizinle paylaşmak istiyoruz. Sizin çözüm odaklı yaklaşımınızın iş dünyamıza büyük moral vereceğine inanıyoruz. Bunun için de yine sizin liderliğinizde ve uygun gö-

receğiniz bir tarihte, yaşadığımız sıkıntıları aktarabileceğimiz TOBB Ekonomi Şurası'nın düzenlemesini takdirlerinize arz ederiz. Bizler, oda ve borsa başkanlarımız, sadece günü kurtarmak, mevcutla yetinmek gibi bir anlayışta asla olmadık. Hep daha fazla üretim, yatırım, istihdam ve ihracat için çalıştık, çalışmaya devam ediyoruz. Her alanda yeni ve çok daha büyük hedeflere ulaşmak için gayret gösteriyoruz. Sorunlar ve tespitlerle birlikte çözüm önerilerini hazırlıyor, sizinle ve bakanlarımızla istişare ediyoruz." Hisarcıkıoğlu, Türkiye'yi yurt dışında en üst düzeyde temsil eden özel sektörün dış temaslarının kolaylaştırılması gerektiğini söyledi. "Oda-borsa camiamızın da yeşil pasaportu fazlasıyla hak ettiklerini düşünüyoruz." diyen Hisarcıkıoğlu, bu konuda müjde geleceğine inandıklarını ifade etti. Hisarcıkıoğlu, camia mensuplarının türlü sıkıntılara rağmen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın verdiği destekle daha çok iş ve aş sağladığını belirtti.

-Cumhurbaşkanı Erdoğan "Büyük ve güçlü Türkiye idealine sahip çıkan TOBB üyelerine, ülkem ve milletim adına teşekkür ediyorum."

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Milli iradeye güvenen, ülkemiz için hayal kuran, kendini bu topraklara ait hisseden her bir vatandaşım, bu seçimin tartışmasız kazananıdır." dedi.

TOBB'un 79'uncu Genel Kurulu münasebetiyle üyelerle bir arada olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getiren Erdoğan, Genel

Kurulun, TOBB, iş dünyası ve ülke için hayırlı olmasını diledi.

Erdoğan, kuruluşundan bugüne TOBB çatısı altında emek veren, ebediyete irtihal edenleri de rahmetle yad etti.

Birliğin tüm mensuplarını, Türkiye'nin kalkınmasına, büyümesine, güçlenmesine

yaptıkları katkılar dolayısıyla tebrik eden Erdoğan, TOBB'da delege olarak 10-20-30 yıl ve üzerinde süresini tamamlayanları da kutladı.

81 vilayette faaliyet gösteren 365 oda ve borsanın tamamını, 1,8 milyona yaklaşan üyenin hepsini birer "Alperen" olarak gör-

düklerini belirten Erdoğan, "Sizlerin şahsında, büyük ve güçlü Türkiye idealine sahip çıkan TOBB üyelerine, ülkem ve milletim adına teşekkür ediyorum." diye konuştu. "Türkiye'ye hizmet mücadelemizde bugüne kadar hep sizlerle yol yürüdük. Ne yaptysak beraber yaptık, sırt sırta vererek beraberce başardık." diyen Erdoğan, demokrasiye yönelik tehditlere de beraber göğüs gerdiklerini dile getirdi.

- "Ben sizlerin desteğine güveniyorum"

Ekonomiyi çökertmeyi amaçlayan saldırıları TOBB üleriyle beraber püskürttüklerini vurgulayan Erdoğan, şöyle devam etti:

"Türkiye'yi, tarihinin en büyük yatırım hamleleriyle beraber tanıştırdık. Türk ekonomisini her yıl ortalama yüzde 5,5 oranında beraber büyüttük. Milli gelirimizi 236 milyar dolardan 1 trilyon dolar sınırına beraber getirdik. Kişi başı geliri 3 bin 600 dolardan alıp 10 bin 650

dolara beraber yükselttik. İş gücü sayısındaki artışa rağmen istihdamı 32 milyona yine beraber ulaştırdık. İhracatımızı 36 milyar dolardan 255 milyar dolara, turist sayımızı 12,8 milyondan 51,5 milyonun üzerine beraber çıkardık. Milletimizin 60 yıllık hayali olan Türkiye'nin otomobili 'TOGG Projesi'ni, sizlerin de sahiplenmesiyle beraber gerçeğe dönüştürdük.

Son 21 yıla damga vuran bu eşsiz başarı hikayesini, kamu-özel sektör dayanışması içinde hareket ederek beraberce yazdık. İnşallah bundan sonra da aynı çizgide yolumuza devam edeceğiz. Farklı hesaplarla hareket edenleri asla aramıza sokmayacağız. Ülkemizin karşılaştığı sorunlara, ortak akılla beraber çözüm arayacağız. İş dün-

yasıyla, sivil toplumuyla, siyaset kurumuyla el birliği, gönül birliği içinde inşallah Türkiye Yüzyılı'nı hep beraber inşa edeceğiz. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği üyelerimizin, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da hedeflerimize ulaşmamız noktasında üzerlerine düşen görevleri en güzel şekilde yerine getireceklerine inanıyorum. Ben sizlerin desteğine güveniyorum."

Tarihin en önemli seçim süreçlerinden birini, önceki gün itibarıyla başarıyla tamamladıklarını ifade eden Erdoğan, 14 Mayıs'ta seçimlerin Meclis boyutunun neticelendiğini, 28 Mayıs'ta da cumhurbaşkanı aşamasının sonuçlandığını kaydetti.

Erdoğan, her iki seçimi de demokrasiye yakışır bir olgunlukla gerçekleştirdikleri-

ni vurgulayarak, "Hiçbir müessif hadisenin yaşanmasına izin vermeden, rekor bir katılımı vatandaşlık görevimizi ifa ettik. Adeta yüzde 90'lara dayanan bir katılım. Buradan bir kez daha seçim sonuçlarının, ülkemize, milletimize, iş dünyamıza hayırlar getirmesini Rabb'imden niyaz ediyorum. Tercihini demokratik yollarla sandığa yansıtan her bir vatandaşımın en kalbi şükranlarımı sunuyorum. Bilhassa yurt dışında yaşayan kardeşlerimi, hepimizi gururlandıran yüksek katılım oranları dolayısıyla ayrıca tebrik ediyorum." diye konuştu.

-Ticaret Bakanı Muş

Ticaret Bakanı Mehmet Muş da mayıs ayında ihracattaki artış seyrinin devam ettiğini

belirterek, "iki gün sonra rakamlar tamamen netleşecektir ama ilk veriler bize yüzde 10'un üzerinde artış ve en yüksek mayıs ayı ihracatına ulaşılacağını göstermektedir." dedi.

Bugüne kadar tüm iş dünyasıyla bir çarkın dişlileri gibi uyum içinde çalıştıklarına işaret eden Muş, bundan sonra da iş insanlarının azmi ve heyecanının kendileri için en büyük güç ve motivasyon kaynağı olacağını söyledi. Muş, 21 yıldır olduğu gibi bundan sonra da iş dünyasının önünü açacak, güç birliği ve istişare içinde ekonomide büyük başarılar elde etmek için çalışmaya devam edeceklerini bildirdi.

Küresel ekonomide yaşanan istikrarsızlıklara ve bozulmalara rağmen Türkiye'ye ilişkin verilerin, ekonominin temellerinin sağlam olduğuna işaret ettiğini belirten Muş, sözlerini şöyle sürdürdü: "Türkiye ekonomisi son yıllardaki ivmesini devam ettirmektedir. Ülkemiz, 2022 yılında yakaladığı yaklaşık yüzde 5,6 büyümeyle, G20 ülkeleri arasında en yüksek 3. büyüme oranını yakalamıştır. İhracatçı firma sayımız 110 binin üzerine çıkarken, ihracatımız ilk kez 250 milyar dolar sınırını geçmiştir. Küresel ekonomideki yavaşlamaya ve 11 ilimizi etkileyen deprem felaketine rağmen ekonomimiz 2023 yılında da güçlü performansına devam etmektedir. İstihdamdan tüketici endeksine kadar deprem sonrası ortaya koyduğumuz seferberlikle ekonomimizin güçlü büyüme politikasına katkılar verilmektedir. Mayıs ayında ihracatımızdaki artış seyrinin devam ettiğini buradan belirtmek isterim. İki gün sonra rakamlar tamamen netleşecektir ama ilk veriler bize yüzde 10'un üzerinde artış ve en yüksek mayıs ayı ihracatına ulaşılacağını göstermektedir."

Muş, Bakanlık olarak iş insanları için yeni strateji ve destekler ortaya koyduklarını ve ihracatın her aşamasında yanlarında olmaya devam ettiklerini bildirirken, ihracata yönelik destekleri daha yalın ve esnek hale getirdiklerini ve e-ihracat gibi yeni desteklerle sürdürülebilir ihracat artışı için önemli adımlar attıklarını anlattı.

İhracatçıların finansmana erişimini kolaylaştırmak için faaliyete geçirilen İhracat Geliştirme Anonim Şirketinin (İGE AŞ) bugüne kadar 35,4 milyar liralık krediye kefalet sağladığına işaret eden Muş, "İGE AŞ, kararlı şekilde yoluna devam etmektedir. Türk Eximbank ve İGE AŞ ile hayata geçirdiğimiz prefinansman modeli ile firmalar ihracat desteklerinden yararlanmak için zamandan kaynaklı finansman yükünden kurtulmuştur." diye konuştu.

TOBB YÖNETİM KURULU GÖREV DAĞILIMINI YAPTI, BAŞKAN ÖZTÜRK TOBB YÖNETİMİNDE

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu, 79. Genel Kurul'da Birlik Başkanlığına yeniden seçilen M. Rifat Hisarcıkloğlu başkanlığında bir araya gelerek görev dağılımı yaptı. Görev dağılımına göre Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk TOBB Yönetimine tekrar seçildi.

Yeni TOBB Yönetim Kurulu ise şu isimlerden oluştu:

- Ali Kopuz (İstanbul Ticaret Borsası) Başkan Yardımcısı
- Salih Zeki Murzioğlu (Samsun Ticaret ve Sanayi Odası) Başkan Yardımcısı
- Tamer Kiran (İMEAK Deniz Ticaret Odası) Başkan Yardımcısı
- Şekib Avdagiç (İstanbul Ticaret Odası) Başkan Yardımcısı
- Ender Yorgancılar (Ege Bölgesi Sanayi Odası) Başkan Yardımcısı
- Faik Yavuz (Ankara Ticaret Borsası) Sayman Üye
- Selçuk Öztürk (Konya Ticaret Odası) Üye
- Cengiz Günay (Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası) Üye
- Zeki Kıvanç (Adana Sanayi Odası) Üye
- Engin Yeşil (Diyarbakır Ticaret Borsası) Üye
- Hakan Ülken (Aydın Ticaret Odası) Üye
- Şaban Aziz Karahmehmetoğlu (Rize Ticaret ve Sanayi Odası) Üye
- Mehmet Büyüksimitci (Kayseri Sanayi Odası) Üye
- Mustafa Cihat Lokmanoğlu (Mersin Deniz Ticaret Odası) Üye
- İbrahim Buray (Bursa Ticaret ve Sanayi Odası) Üye
- Seyit Ardıç (Ankara Sanayi Odası) Üye
- İşinsu Kestelli (İzmir Ticaret Borsası) Üye
- Ali Çandır (Antalya Ticaret Borsası) Üye
- Mehmet Tuncay Yıldırım (Gaziantep Ticaret Odası) Üye
- Saim Özkalın (Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası) Üye

Muş, Türkiye'nin ilk milli sermayeli özel bankası unvanını taşıyan Türk Ticaret Bankasının yüzde 98,5 hissesinin İGE AŞ tarafından satın alındığını aktarırken, bu bankanın 1913 yılında Adapazarı'nda girişimci ve tüccarlar tarafından kurulduğunu söyledi. Türk Ticaret Bankasının yeniden ayağa kalkacağını belirten Muş, "Banka tekrar faaliyete geçirecek, bu milli markamız yeniden ihya edilecek ve iş dünyası temsilcilerine hizmet vermeye başlayacak." ifadesini kullandı.

İhracatın yakın pazarlarda elde ettiği başarıyı genişletmek için Uzak Ülkeler Stratejisi'ni hazırladıklarını, ihracatın menziline önce dünya ortalamasına, daha sonra da dünya ortalamasının üzerine çıkarmak istediklerini anlatan Muş, hizmet ihracatının da geçen yıl yüzde 50 büyüdüğünü söyledi. Son

10 yılda hizmet ihracatçılarına sağlanan 3,1 milyar dolarlık desteğin 1,1 milyar liralık kısmının 2022'de verildiğini belirten Muş, "Yeni destek paketleriyle hizmet ihracatımız 100 milyar dolar seviyesinin üzerine çıkacak. Dolayısıyla 250 milyar dolar mal ihracatı, 100 milyar dolar da hizmet olunca 350 milyar doların üzerine çıkmış oluyor." dedi. Muş, 19 bölgede 2 bin firmanın faaliyet gösterdiği serbest bölgeleri de hızla yaygınlaştırdıklarını bildirirken, Samsun ve Ordu'da iki yeni serbest bölgeyi ülkeye kazandırdıklarını söyledi.

TOBB'da 10 yıldan uzun süre delege olanlara plaket takdim edildi.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, günün anısına Cumhurbaşkanı Erdoğan'a tablo hediye etti.

KONYA MODEL FABRİKA EV SAHİPLİĞİNDE “KOBİ’LER İÇİN YALIN VE DİJİTAL DÖNÜŞÜMDE İYİ UYGULAMALARA İLİŞKİN ÇOK ULUSLU GÖZLEMSEL ÇALIŞMA ZİYARETİ” YAPILDI

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, Türkiye'nin üyesi olduğu Asya Verimlilik Teşkilatı (AVT) iş birliğinde “Verimlilik ve Dijitalleşme” konusunda Türkiye’de yapılan ilk gözlemsel ziyaret olma özelliği taşıyan ve 19 ülkeden katılım sağlanan “KOBİ’ler için Yalın ve Dijital Dönüşümde En İyi Uygulamalara İlişkin Çok Ülkeli Gözlemsel Çalışma Ziyareti” 19-23 Haziran 2023 tarihlerinde Konya Model Fabrika ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Programa Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdür Yardımcısı Hülya Öztoprak Yılmaz, Konya Ticaret Odası (KTO) Teknoloji ve Eğitim Kampüsü Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Nuri Özşahin, Asya Verimlilik Teşkilatı Planlama Sorumlusu/Başuzman Zainuri Juri katıldı.

Programın kapanışına katılan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsünün (KTOTEK) Konya ve bölge ekonomisinin gelişmesine katkı sağlamak üzere 2019 yılında hayata geçirildiğini ve bu kampüsün mesleki eğitimden dış ticarete, üretimde verimlilikten ürün geliştirmeye, dijital dönüşümden siber güvenliğe kadar pek çok

alanda iş dünyasının ihtiyaçlarına cevap verdiğini söyledi. Öztürk şöyle devam etti; “Verimlilik ve dijitalleşme konusunda Türkiye’de yapılan ilk çok uluslu gözlemsel ziyaret olma özelliği taşıyan, 19 farklı ülkeden 32 katılımcının eşlik ettiği bu odak programın, Konya’da yapılmasına verdikleri destek için Bakanlığımıza ve Asya Verimlilik Teşkilatı’na ayrıca teşekkür ediyorum. Sizler bu program boyunca hem şehrimizdeki model fabrikada deneysel öğrenme ve yalın dönüşümle ilgili farkındalık oturum-

larına katıldınız hem de imalat sanayinde faaliyet gösteren KOBİ’lerimize ziyaretler gerçekleştirdiniz. Yalın dönüşüm odağında dijital teknolojilerin kullanılması ve verimliliği merkeze koymanın önümüzdeki günlerde daha da önem kazanacağını düşünüyoruz. Ve çalışmalarımızı bu yönde yoğunlaştırıyoruz. Biz sivil toplum kuruluşlarının, etki alanındaki her unsura hem yalın dönüşümü hem de dijitalleşmede doğru yaklaşımı benimsetmek ve ekonominin belkemiği olan imalat sanayimizi kaldırmak gibi misyon-

larımız var. Kaynakları doğru metodlarla işletmelerimize aktardığımızda elde edilen sonuçlar ve temelinde yeşil dönüşüme hizmet eden bu yaklaşımlar pek çok sorunu çözmektedir. Bizler, model fabrika projelerimizle ülkemizde gelenen bu noktayı, Asya Verimlilik Teşkilatı'nın da destekleriyle daha da ileriye taşımak istiyoruz. Amacımız, çok daha fazla firmaya ulaşmak ve verimlilik çıktılarını artırmaktır. Biz Konya Model Fabrika olarak şimdiye kadar 40'a yakın firmamızda öğren dönüş programı gerçekleştirdik. Hizmet verdiğimiz bazı firmalarımızı sizler de ziyaret ettiniz. Bu rakamları arttırmak istiyoruz. Sizler aynı zamanda hafta boyunca Konya Ticaret Odası Ekosistemini de tanıma fırsatı buldunuz. Bu vesile ile Odamız, Üniversitemiz, Teknoloji ve Eğitim Kampüsümüz ve Vakfımız olarak işbirliklerine açık olduğumuzu belirtmek isterim."

Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdür Yardımcısı Hülya Öztoprak Yılmaz ise Türkiye'nin 2020'den beri üyesi olduğu Asya Verimlilik Teşkilatı kapsamında bu yıl KOBİ'ler için dijital dönüşüm yol haritası, Model Fabrikalar'da deneyim ve bilgi paylaşımı gibi çeşitli konularda farklı türdeki projelerde aktif olarak görev aldığını söyledi. Günümüzün hızla gelişen iş ortamında verimliliği, üretkenliği ve rekabet gücünü artırmada yalın yönetimin ve dijital dönüşümün önemine değinen Öztoprak Yılmaz, konuşmasının devamında şirketlerde verimli-

liği artırmak amacıyla deneysel öğrenme tekniklerini gerçek bir üretim ortamına dâhil ederek ve hata yapma özgürlüğü sağlayarak operasyonel mükemmellik ilkelerini öğretmek ve yaygınlaştırmak, eğitim ve danışmanlık hizmetleri vermek amacıyla kurulan Model Fabrikalar konusunda bilgi verdi. Yılmaz, Türkiye'de 8 Model Fabrika kurulduğunu ve 6 Model Fabrika'nın daha kurulması yönündeki çalışmaların sürdüğünü, özellikle KOBİ'lerdeki yalın yönetim ve dijital dönüşüm uygulamalarının uzmanlar tarafından etraflıca ele alınacağı etkinliğe gösterdikleri ilgiden dolayı tüm katılımcılara teşekkür etti.

KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü Genel Müdürü Seyfi Suna ise KTO Teknoloji ve Eğitim

Kampüsü hakkında bilgi verdi. Suna, Kampüs'ün 2019 yılı sonunda faaliyete geçtiğini, yalın üretim konusunda danışmanlık veren Konya Model Fabrika, 80 farklı alan ve dalda eğitimler veren Mesleki Eğitim Merkezi ve Konyalı ihracatçıların en büyük destekçilerinden biri olan KTO Dış Ticaret Merkezi başta olmak üzere yürütülen hizmetler konusunda bilgi verdi. Seyfi Suna, "KOBİ'ler için Yalın ve Dijital Dönüşümde İyi Uygulamalara İlişkin Çok Ülkeli Gözlemsel Çalışma Ziyareti" kapsamında Asya Verimlilik Teşkilatı'nı "hoşgörünün ve barışın sembolü Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'nin şehri Konya'da ağırlamaktan mutluluk duyduklarını ifade etti. Programın on gününde katılımcılara sertifikaları verildi.

ÖZTÜRK: "CUMHURBAŞKANIMIZ RECEP TAYYİP ERDOĞAN'I TEBRİK EDİYORUM"

Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, Cumhurbaşkanlığı seçim sonucu ile ilgili değerlendirmede bulundu. Başkan Öztürk, "Aziz milletimizin iradesiyle yeniden Cumhurbaşkanlığına seçilen, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ı tebrik ediyor, Türkiye'nin 2. yüz yılına gireceği yeni dönemde hayırlı hizmetler temenni ediyorum" dedi.

Konya Ticaret Odası Başkanı, Selçuk Öztürk, 28 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı 2 Tur Seçimi'ni değerlendirdi. Demokrasiden yana olduğunu gösteren tüm Türkiye'nin birlik, beraberlik ve istikrar isteğini sandığa yansıttığını söyleyen Başkan Öztürk, "Seçim sonucunun ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Demokrasinin gereği olarak son sözü halkımız sandıkta söylemiş ve iradesini yansıtmıştır. Aziz milletimizin tercihiyle yeniden Cumhurbaşkanlığına seçilen, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ı tebrik ediyorum. Türkiye'nin 2. yüz

yılına gireceği yeni dönemde hayırlı hizmetler temenni ediyorum" dedi.

Ekonomik gelişimin devamı açısından gerçek demokrasiyi vazgeçilemez bir unsur

olarak gördüklerini ifade eden Başkan Öztürk, "Türk milleti bir demokrasi sınavından daha başarıyla çıkmıştır. Demokrasi şöline gölge düşürecek hadiselerin yaşanmadan sağduyu ile seçimlerin yapılması ve sonuçlara saygı duyulması en büyük sevincimizdir. Bundan sonra hedef, birlik ve beraberlik içinde çok daha büyük ve güçlü Türkiye yolunda ilerlemek olmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti örnek demokrasisi, gelişen ekonomisi, insan gücü ile geride bıraktığı yüz yılını başarılı bir şekilde tamamlıyor. Artık ülkemizin 2. yüz yılına giriyoruz. Ekonomik olarak hedeflerimize bu yeni yüz yılda ulaşacağız. Bunun için ekonomiyi yönlendiren kurumlar olarak daha çok çalışma inancında ve gayretinde olacağız" dedi.

KTO Başkanı Selçuk Öztürk, 14 Mayıs 2023 28. Dönem Milletvekiliği seçimlerinde Konya'da seçimleri kazanan tüm milletvekillerini tebrik ederek, yeni dönemde Konya için hayırlı hizmetler beklediklerini ifade etti.

TİCARET BAKANI BOLAT SANAYİCİLERİN SORUNLARINI DİNLEDİ

Çeşitli temaslarda bulunmak üzere Konya'ya gelen Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat Konya iş dünyası temsilcileri ile istişare toplantısına katıldı. Konya Ticaret Borsası'ndaki istişare toplantısına, Konya Valisi Vahdettin Özkan, Konya Milletvekilleri, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, Meclis Başkanı Memiş Kütükcü, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri katıldı.

Toplantıda Bakan Bolat'a Konya sanayisi hakkında bilgi verilirken, sanayicilerin sorunlarına yönelik görüş alışverişinde bulunuldu. Toplantının sonunda sanayicilerin talepleri iletilerek, destek istendi.

SELÇUK ÖZTÜRK ASTANA ULUSLARARASI FORUMUNA KATILDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Selçuk Öztürk, Kazakistan'ın başkenti Astana'daki EXPO Kongre Merkezi'nde düzenlenen Astana Uluslararası Forumuna katıldı.

Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Başkanı Kassım Çömert Tokayev'in başkanlığında 8-9 Haziran 2023 tarihlerinde düzenlenen foruma Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamad Al Sani, Kırgız Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Zeljka Cvijanovic, Özbekistan Başbakanı Abdulla Aripov, Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Kubaniçbek Ömüraliyev, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Genel Direktörü Ngozi Okonjo-Iweala, UNESCO Genel Direktörü Audrey Azoulay, Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, eski Etiyopya Devlet Başkanı Mulatu Teshome, eski Avrupa Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso'nun yanı sıra birçok ülke ve uluslararası kuruluşun binden fazla davetlisi katıldı.

Forumun misyonunun dünyadaki durumu ortaya koymak, küresel olarak karşılaşılan temel zorlukları ve krizleri tespit etmenin altını çizen Cumhurbaşkanı Tokayev, hayatta kalabilmek için küresel sistemin herkes için çalışması, gerçek barış ve refahın azınlık için değil çoğunluk için olması gerektiğini ifade etti.

Forumun ikinci gününde Kazakistan Ulusal Girişimciler Odası (ATAMEKEN)'in düzenledi-

ği Bölgesel ve Küresel Alanda İşbirliği ortamında konuşan Öztürk, Covid19 salgını sırasında, Kazakistan'a en çok yatırımın Türk

şirketler tarafından yapıldığını ve bugüne kadar dört binden fazla Türk şirketinin Kazakistan'da kurulduğunu söyledi.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN

2. ETAP KONYA KONTEYNER KENTTE DEPREMZEDELERLE BULUŞTU

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan; Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya Ticaret Odası (KTO), Konya Sanayi Odası (KSO), Konya Ticaret Borsası (KTB) ile Meram, Selçuklu ve Karatay belediyelerinin katkısıyla Hatay'a kazandırılan 2. Etap Konya Konteyner Kentte depremzedelerle buluştu.

2. Etap Konya Konteyner Kentte depremzedelere önce Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, daha sonra da Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı Fatih Erbakan ile Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkanı Devlet Bahçeli hitap etti.

"SİZLER, PEK ÇOK ZORLUĞA RAĞMEN İRADENİZE, İSTİKBALİNİZE SAHİP ÇIKTINIZ"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 14 Mayıs seçimleri dolayısıyla verilen destek için Hataylılara teşekkür ederek, "Sizler, pek çok zorluğa rağmen iradenize, istikbalinize sahip çıktınız. Sizler, depremin yol açtığı onca yıkıma rağmen hayata yeniden sarıldınız. Sizler, kendi dipsiz karanlıklarına milletimizi de sürüklemek isteyen, koltuk sevdalarına pirim vermediniz. Sizler, insanımızı, Kürt, Türk, Nusayri, Sünni diyerek bölmeye çalışan fitne tüccarlarının oyunlarına gelmediniz. Sizler, milletimizin ebedi, ezeli, kardeşliğine asla leke sürmediniz. Rabbim, hepinizden, tüm Hatay halkından razı olsun" diye konuştu.

Depremlerin ardından Konya Büyükşehir Belediyesi'nin ilk günden beri Hatay'da hizmet verdiğinin altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan şöyle devam etti: "İşte burada bakan kim var, Konya belediyemiz var. Konya belediyemiz depremzedelerimize el salladı mı, parmak salladı mı? Tam aksine dedik ki; sizi oraya kardeş yaptık ve onlar da kardeşlerinin yanına geldiler. Konya belediye-

mize çok çok teşekkür ediyorum. Burada adımlarını attılar. AFAD aynı şekilde burada seferberliğini yaptı. O da burada aç, açık, kimseyi bırakmadı. Arama kurtarma, yardım, destek, yeniden inşa çalışmalarımızla depremzedelerimizi bir an olsun yalnız bırakmadık. Bakanlarımız haftalar boyunca bu sahadan ayrılmadılar. Milletvekillerimiz, kurum yöneticilerimiz, belediye başkanlarımız 7/24 esasına göre çalıştılar. Sivil toplum kuruluşlarımız, hayırseverlerimiz, gönüllülerimiz geniş bir yelpazede yürüttükleri faaliyetlerle depremzedelerimize yardımcı oldular. Asrın felaketi karşısında asrın dayanışmasını sergileyerek yaralarımızı süratle sarmaya başladık."

Asya'dan Afrika'ya, Avrupa'dan Türk Cumhuriyetlerine, gönül coğrafyamızdaki 100 milyonlarca kişinin duasını, desteğini hep yanlarında hissettiklerini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Daha önce hiçbir karşılık beklemeden imdadına koştuğumuz kim varsa 6 Şubat depremlerinden sonra hemen hepsi milletimizin yanında oldu. Biz de bu süreçte depremzedelerimizi hiçbir zaman yalnız bırakmadık. Depremden en çok yıkıma uğrayan Hatay'ı az önce söylediğim gibi Konya'ya zimmetlemiştik. Konya Büyükşehir Belediyemiz ve diğer belediyelerimiz burada gerçekten fedakarca çalıştılar. Sağ olsunlar. Belediyelerimiz, altyapıdan üstyapıya, aşevlerinden çadır ve konteyner kent kurulumuna kadar her ihtiyacınızda sizlere destek verdiler. Arkadaşlarımız reklam yapmadılar. Şov peşinde koşmadılar. Başkaları gibi buralara poz vermeye, yıkıntılar önünde siyasi nutuk atmaya gelmediler. Sadece Hakk'ın ve halkın rızasını gözeterek, sağ elin verdiğini sol ele duyurmadan gece gündüz çalıştılar. Rabbim hepsinden razı olsun" ifadelerini kullandı.

ÖZTÜRK, CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'A TEŞEKKÜR ETTİ

Hatay'da programa katılan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Cumhurbaşkanımız Hatay'da, Konya Konteyner Kent 2. Etap'ı ziyaret ederek vatandaşlarımızla buluştu. Konya'nın birlikteliğinden dolayı teşekkür eden Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı sunuyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI YERLİKAYA KONYA'DA

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, çeşitli ziyaretlerde bulunmak ve programlara katılmak üzere Konya'ya geldi. Program kapsamında ilk olarak Mevlana Çarşısı esnaflarını ziyaret eden ve öğle namazı sonrası Sultan Selim Camii'nde Konyalı vatandaşlarla bayramlaşan Bakan Yerlikaya, Mevlana Türbesi'nde dua etti. Ardından Konya Valisi Vahdettin

Özkan ile bir araya gelen Bakan Yerlikaya, Konya Şehitliği'ni de ziyaret ederek şehit yakınlarına taziyelerini ilettili.

Konya Şehitliği ziyaretinin ardından İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, Büyükşehir Belediyesi Taş Bina Konya Dijital Tanıtım Merkezi'ni ziyaret ederek incelemelerde bulundu. Bakan Yerlikaya, programları kapsamında İl

Jandarma Komutanlığı ve İl Emniyet Müdürlüğü'nü ziyaret ederek Emniyet ve Jandarma personelinin Kurban Bayramı'nı kutladı. Bakan Yerlikaya daha sonra Şehit Piyade Uzman Çavuş Cem Ahmet Kaya'nın Meram ilçemizdeki baba evine taziyede bulunarak, şehidimizin annesi Nebahat Kaya ve ağabeyi Cemal Kaya'ya başsağlığı diledi.

GELENEKSEL BAYRAMLAŞMA TÖRENİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Konya Valiliği koordinasyonunda Taş Bina Kültür ve Sanat Merkezi'nde düzenlenen geleneksel bayramlaşma töreni gerçekleştirildi. Kurban Bayramı dolayısıyla düzenlenen törene; Vali Vahdettin Özkan, Konya Milletvekilleri Tahir Akyürek, Meryem Göka, Mehmet Baykan, Latif Selvi ve Konur Alp Koçak, Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konya Ticret Odası Başkanı Selçuk Öztürk kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, iş insanları, siyasi parti yetkilileri, sivil toplum kuruluşu temsilcileri, protokol üyeleri, basın mensupları ve vatandaşlar katıldı.

KONYA GARNİZON KOMUTANI ŞENSÖZ'E ZİYARET

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, 3. Ana Jet Üs ve Garnizon Komutanı Hava Pilot Tuğgeneral Önder Şensöz'ü ziyaret etti. KTO Karatay Üniversitesi Pilotaj Bölümü'nün faaliyetleri ile ilgili bilgi verilen ziyarette KTO Karatay Üniversitesine ait Hava Park'la ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

BOZÜYÜK TSO BAŞKANI ÇELİK'TEN ZİYARET

Bozüyük Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Veli Çelik'e Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'le görüşte. Ziyaretinden dolayı Çelik'e teşekkür eden Başkan Öztürk, çalışmalarında başarılar diledi.

ERBAKAN, ÖZTÜRK'LE BİR ARAYA GELDİ

Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı Fatih Erbakan, bir dizi ziyaret ve program kapsamında geldiği Konya'da, KTO Karatay Üniversitesi'ni ziyaret ederek, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'le görüşte. Öztürk Erbakan'a Konya ekonomisi hakkında bilgi verdi.

GENÇ MECLİS VE MESLEK KOMİTELERİ ÜYELERİ İLE İSTİŞARE

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Meclisinde ve Meslek Komitelerinde yer alan genç üyelerle bir araya geldi. Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran'ın da bulunduğu toplantıda Başkan Öztürk güncel ekonomik konularla ilgili değerlendirmede bulunarak Oda faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

BAŞKAN ÖZTÜRK, ÇALIŞMA ARKADAŞLARIMIZLA BAYRAMLAŞTI

Konya Ticaret Odası, KTO Karatay Üniversitesi, KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı, KTO-TEK ve Hava Park çalışanları bayramlaşma programlarında bir araya geldi. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, katıldığı programlarda çalışanların Kurban bayramlarını tebrik etti. Öztürk, "Odamız, Üniversitemiz, Vakfımız, Hava Parkımız ve KTOTEK'in kıymetli mensuplarıyla bir araya gelerek bayramlaştık. Büyük bir aile olarak, tüm kurumlarımıza değer katan mesai arkadaşlarıma çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum" dedi.

KONYA TİCARET ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ RAMAZAN ERKUŞ MALEZYA ve JAPONYA'YA GİTTİ

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş, Malezya iş ziyaretleri kapsamında, Malezya Başbakanı Enver İbrahim, Uluslararası Ticaret Sanayi Bakanı Mohamed Azmin Ali, Matrade Ticaret Odası Başkanı YBhg. Dato' Sri Reezal Merican Naina Merican, Büyükelçi E. Salim Yüksel ile bir araya geldi.

Erkuş Konya'nın dış ticareti ve ekonomisine ilişkin bilgiler verdi. Konya ile Malezya arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesine yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin görüş alışverişinde bulundu.

KONYA JAPONYA TİCARİ İŞBİRLİKLERİ DEĞERLENDİRİLDİ

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş ve Japonya Türk Büyükelçisi Korkut Güngen ve beraberindeki heyet JETRO Ticaret Odası ve Japonya Dış Ticaret Organizasyonu Başkan Yardımcısı Sendaï Mitsuhiro ile bir araya gelerek, Konya-Japonya arasındaki ticaret konularını tartıştılar.

KONYA TİCARET ODASI ORGANİZASYONUNDA KONYA-KAZAKİSTAN OTOMOTİV SEKTÖRÜ İKİLİ İŞ GÖRÜŞMELERİ (B2B) YAPILDI

Konyalı firmalara uluslararası pazarların kapısını aralayan Konya Ticaret Odası, bu kapsamda bugün (B2B) organizasyonu ile otomotiv sektöründe Konya-Kazakistan uluslararası ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdi.

Konya Ticaret Odası 14 Haziran 2023 tarihinde otomotiv sektöründe Konya-Kazakistan uluslararası ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdi. Konya Bayır Otel'de gerçekleştirilen ikili iş görüşmelerine (B2B) Kazakistan otomotiv sektöründe faaliyet gösteren 20, Konya'dan ise 50 iş insanı katıldı. Görüşmelerde Kazakistan'dan gelen alım heyeti ile iş birliği ve ihracat yapmak isteyen firmalar birebir görüşme fırsatı buldu.

Konya Ticaret Odası Konya'nın dış ticaretini geliştirmek, ihracatını artırmak amacı ile organizasyonlara devam ediyor. Bu kapsamda KTO 2022 yılında Tarım Fuarı görüşmeleri, Özbekistan karışık sektör online iş görüşmeleri,

Makine fuarı alım heyeti toplantısı, Azerbaycan ayakkabı sektörü alım heyeti toplantısı, Tacikistan iş gezisi, Kanada (Toronto Montreal) sektörel ticaret heyeti programı, Kazakistan ayakkabı sektörü alım heyeti organizasyonları gerçekleştirdi.

2023 yılında da ikili iş görüşmeleri, fuar organizasyonları gibi faaliyetler planlayan Konya Ticaret Odası önümüzdeki aylarda Avrupa, Afrika gibi kıtalarda organizasyonlar gerçekleştirmeyi hedefliyor.

Aynı zamanda Listofcompany.com çatısı altında yer alan firmaların dış ticaret yelpazesini genişletmek amacıyla yol haritası oluşturan KTO, Konyalı ihracatçıların dijital

alandaki tüm imkânları kullanmalarında öncülük etme görevini sürdürecektir.

Konya Ticaret Odası'nın projesi olan www.listofcompany.com internet sitesi ile dünyanın dört bir köşesindeki firmalar, günün 24 saati şehrimizdeki tüm sektörlerdeki firmalarla irtibat kurabilmektedir. Konya'dan yaklaşık 8.000 firmanın kayıtlı olduğu listofcompany.com portalında 50'den fazla sektörde Konyalı girişimcilerin ürettiği 20.000'den fazla ürünün bilgisi yer almaktadır. Tüm dünyadan firmaların erişimine açık olan site Konya'daki firmaların 180 ülkede ticaret bağı kurmalarına destek olmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN GELECEĞİ KONYA'DA KONUŞULDU

Konya Sanayi Odası, Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası ve Konya Organize Sanayi Bölgesi tarafından düzenlenen önceki dönem Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan ve AK Parti Konya Milletvekili, TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya Altunyaldız'ın katılımıyla Türkiye Ekonomisinin Geleceği' iştirare toplantısı gerçekleştirildi. Konyalı sanayicilerin yoğun olarak katıldığı toplantıda, sanayicilerin talepleri ve sorunları iştirare edildi.

Elvan: "Konya'mız, daha fazla ihracat ile çok daha güçlü bir yapıya kavuşacak"

Toplantıda konuşan önceki dönem Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Türkiye ve Konya ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Konya'nın sanayide önemli şehirlerden biri olduğunu söyleyen Elvan, özellikle Mersin Limanı'na ulaşımın daha rahat hale gelmesi ile şehrin ihracatının da daha fazla artacağı-

nı ifade etti. Elvan, "Konya-Karaman-Mersin arasındaki hızlı tren hattının, Karaman ve Mersin arasındaki çalışmalar devam ediyor. Buranın tamamlanması ile birlikte, Konya sanayisinde üretilen her ürün Mersin Limanı'na tren yolu ile ulaştırılacak. Ulaştırma ve lojistik alt yapısını geliştirmek, sanayicilerimizin maliyetini aşağı çekmek için çok önemli. Siz-

ler rekabet etmek zorundasınız. O nedenle Türkiye'nin güçlü bir alt yapıya ihtiyacı var. Bundan sonraki süreçte ivme çok daha hızlı olacak" diye konuştu.

Konya'nın pek çok sektörde öne çıktığını, makine sanayinde de önemli şehirlerden biri olduğunu ifade eden Elvan, Konya'yı bu alanda çok başarılı bulduğunu söyleyerek, şunları

ifade etti: "Konya'daki tezgah sayısı hiçbir ilde yok. Konya'nın temel uzmanlaşma alanı makine sanayi. Yani fabrika yapan fabrikalara sahip olan bir kent burası. Dolayısı ile Konya'mız, daha fazla ihracat ile önümüzdeki dönemde çok daha güçlü bir yapıya kavuşacak."

Altunyalız: "Konya, ülkemizin büyümesine, gelişmesine katkı vermeye devam ediyor"

AK Parti Konya Milletvekili, TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya Altunyalız ise, Türkiye Ekonomisinin Geleceği, Türkiye Yüzyılı konulu bir sunum gerçekleştirdi. Sunumunda Türkiye ve Konya'nın 2002 yılından bu yana gösterdiği ekonomik başarıları anlatan Altunyalız, şöyle konuştu: "Konya, teknolojiyi ve katma değeri üreten bir şehir, bir üretim ekosistemi. 3000'e yakın ihracatçı ile 180'den fazla ülkeye ihracat yapıyoruz. İmalat sanayinin ihracat içindeki payı yüzde 95'i geçmiş durumda. Konya'mız üretim iklimine uyumlu ve gerçekten hükümetimizin ortaya koyduğu programlar çerçevesinde ülkemizin büyümesine, gelişmesine istihdamına, ihracatına katkı vermeye devam ediyor. Konya sanayimizin gelişmesine ve büyümesine katkı veren Konya Büyükşehir Belediye Başkanımıza ve oda başkanlarımıza, tüm sanayicilerimize teşekkür ediyorum."

Öztürk: "Konya, Türkiye'nin ihracata dayalı büyümesine en büyük katkı veren şehirler arasında"

KSO, KTO ve KTB adına ortak bir konuşma yapan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk de, Konya'nın üretimiyle, ihracatıyla, istihdamıyla, milli gelire katkı sunmaya devam eden bir şehir olduğunu, Türkiye'nin ekonomik hedeflerine ulaşmasına katkı sağlamak için inanç ve kararlılıkla çalıştıklarını söyledi. Konya'nın 2001 yılında Türkiye ihracatından binde 3 oranında pay aldığını, 2022 yılında bu oranın yüzde 1,45'e çıktığını anlatan Öztürk, "2001 yılında sadece 100 milyon dolar ihracat yapan şehrimiz bugün ihracatını 3,26 milyar dolar seviyesine çıkartmıştır. Yine diğer yandan, şehrimizin 2022 yılı dış ticaret hacmi 4,8 milyar dolar oldu. Konya'nın dış ticaret fazlası yaklaşık 1,76 milyar dolar olarak gerçekleşti. Şehrimizin ihracatının ithalatı karşılama oranı ise yüzde 208'dir. Bu rakamlarda da görüldüğü gibi küresel bir ticaret merkezi olan Konya; Türkiye'nin ihracata dayalı ekonomik büyümesinin devamlılığı için en büyük katkı veren şehirler arasında yer almaktadır" şeklinde konuştu.

Kütükcü: "Yatırım ve üretim iştahı korunmalı"

Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu (OS-BÜK) ve Konya Organize Sanayi Bölgesi (KOS) Başkanı Memiş Kütükcü, KOS'un büyüme seviyesini anlattı. KOS'un 31 milyon metrekare büyüklük ile Türkiye'nin en büyük 2. OSB'si haline geldiğini belirten Kütükcü, bölgede 711 fabrikasının üretim yaptığını ve 55 bin kişinin istihdam edildiğini söyledi.

Türkiye'nin daha fazla kalkınması için, üretimin önündeki engellerin kaldırılması, sanayicilerin finansa erişiminin kolaylaştırılması ve ihracatın artırılması gerektiği çağrısında bulunan Başkan Kütükcü, "Konya'mızın ilçelerinde ve Türkiye'nin farklı bölgelerinde OSB ziyaretleri yapıyoruz. Gittiğimiz her OSB'mizde yeni tahsisler yapılmış ya da OSB'lerimiz yeni genişleme alanları açarak buraları üretime kazandırmak istiyor. Bizim bu yatırım ve üretim iştahını korumamız, geliştirmemiz şart. Konya'yı ne kadar güçlü bir üretim ve ihracat şehri haline getirirsek, Türkiye'yi de o kadar büyütürüz. Üretimin önündeki engelleri ne kadar kaldırır, sanayicilerimizin finansa erişimini ne kadar kolaylaştırırsak, ihracatımızı ne kadar artırır, cennet vatanımızı da o kadar kalkındırırız" dedi. Konuşmaların ardından, sanayicilerin talepleri, sorunları ve çözüm yolları ile ilgili istişareler yapıldı.

KONYA TİCARET ODASI HAZİRAN AYI MECLİSİ'NDE "ASGARİ ÜCRET, FİNANSAL ULAŞIMDAKİ SIKINTILAR VE MERKEZ BANKASI KARARI" KONUŞULDU

Konya Ticaret Odası'nın Haziran Ayı Olağan Meclis Toplantısı KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Meclis üyelerine kampüs alanı gezdirildikten sonra Üniversite Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç üniversitenin tanıtımını yaptı. Daha sonra Haziran ayı Olağan Meclis Toplantısı'na geçildi. Meclis Başkanı Vekili Ali Çınar başkanlığında gündemdeki maddelerin görüşülmesinin ardından, Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk konuşmasını gerçekleştirdi.

Öztürk, Meclis toplantısında Milletvekilliği ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri, TOBB Genel Kurulu, asgari ücret, finansal ulaşımdaki sıkıntılar, Merkez Bankası'nın faiz artışı kararı ve oda faaliyetlerine ilişkin bir sunum yaptı.

28. Dönem Milletvekilliği ve Cumhurbaşkanlığı 2. Tur seçimlerinde sonra seçim sürecinin tamamlandığını belirten Öztürk; "Seçimin ardından ekonomi gündemini ilk sıraya alarak, ülkemizi kalkınma hedeflerine ulaştıracak reformlara odaklanmamız gerekiyor. Ekonomik istikrar ve güven ortamının tesis edilmesi öncelikli beklentimizdir." dedi.

"TOBB 79. Genel Kurulu ve Ekonomi Şurası"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimizin 79. Genel Kurulu'nun 31 Mayıs 2023 tarihinde gerçekleştirildiğini Yönetim kuruluna girmelerinin Anadolu odalarının temsili açısından büyük önem taşıdığını belirten Başkan Öztürk şunları söyledi; "Birliğimizin 79. Genel Kurulu'nu 31 Mayıs 2023 tarihinde gerçekleştirdik. Sayın Cumhurbaşkanımız ve Ticaret Bakanımızın katılımları ile gerçekleştirdiğimiz genel kurulumuzda yaşanan ekonomik sıkıntıları ve problemleri ilk

elden aktarma imkanı bulduk. Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanımızdan bir ekonomi şurası talep ettik. İnşallah bu Şura yapıldığında ülkemizin ekonomisine ilişkin bir yol haritası çizilmesine, uygulanacak ekonomi politikalarının sağlıklı işlemesine ve reel sektörün sorunlarına önemli katkılar sağlayacağını düşünüyoruz."

"Asgari ücret artışlarının işverene getireceği ilave yükler hafifletilmeli"

Asgari ücrete ilişkin görüşlerini paylaşan Öztürk; "Yeni asgari ücretin hem işverenlere

hem çalışanlara hem de Türk ekonomisine hayırlı olmasını temenni ediyorum. Asgari Ücret Tespit Komisyonu, milli seviyede tek asgari ücret belirlemiştir. Dolayısıyla yukarıda belirtilen asgari ücret tutarları yaşa bakılmaksızın bütün çalışanlar için uygulanacaktır. Buna göre 2023 yılının ikinci yarısı için belirlenen asgari ücretin işveren maliyeti toplamda 15.762 TL'dir. Bu arada ücret artışlarının işverene getireceği ilave yüklerin hafifletilmesi adına, mevcut destek ve teşviklerin artırılması elzemdir. Bu kapsamda 400 TL'lik asgari ücret desteğinin

500 TL'ye çıkarılmış olması, işverenlerimiz adına sevindirici bir gelişme olmuştur." şeklinde konuştu.

"Finansal Erişim konusunda KGF benzeri uygulamalar tekrar gündeme gelebilir"

Finansal erişim konusuna da değinen Öztürk şunları söyledi; "Finansal ulaşım konusunda zaman zaman sıkıntılar yaşanmaktadır. Bunun için TOBB nezdinde ilgili kurumlara yönelik girişimlerimiz devam ediyor. Ve özellikle geçmiş dönemde yapılan KGF benzeri uygulamaların tekrar gündeme gelmesi söz konusu. Ancak günümüz ekonomik şartlarında eskiden olduğu kadar finansa erişimin kolay olmayacağını biliyoruz. Gelecek dönemde geçmiş dönemdeki gibi bir KGF desteğinin olamayacağını düşünüyoruz. Bu nedenle planlamalarımızı buna göre yapmaya çalışalım."

"Türkiye Parasal sıkılaştırma sürecine girmiştir"

Faiz artışlarına da değinen Öztürk; "Merkez Bankası'nın gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısı sonucunda politika faizi yüzde 8.5'ten 7.5 puan artırılarak yüzde 15'e çıkarılmıştır. Merkez Bankası 27 ay sonra ilk defa faiz artırımını gerçekleştirmiştir. Döviz kurlarını, altın ve değerli madenler piyasasını ve enflasyonu dengelemek adına yapılan bu faiz artışı piyasaların beklentisi dahilinde idi. Daha öncede ifade ettiğimiz gibi Merkez Bankası'nın bu kararı parasal sıkılaştırma sürecine işaret etmektedir." şeklinde konuştu.

"Konya Model Fabrika'mız uluslararası bir programa ev sahipliği yapıyor"

Başkan Öztürk, Konya Model Fabrika ev sahipliğinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, Türkiye'nin üyesi olduğu Asya Verimlilik Teşkilatı (AVT) iş birliğinde "Verimlilik ve Dijitalleşme" konusunda bir program düzenlendiğini belirterek konuya ilişkin şu açıklamada bulundu: "Türkiye'de yapılan ilk gözlemsel ziyaret olma özelliği taşıyan ve 19 ülkeden katılım sağlanan "KOBİ'ler için Yalın ve Dijital Dönüşümde En İyi Uygulamalara İlişkin Çok Ülkeli Gözlemsel Çalışma Ziyareti" Konya Model Fabrika ev sahipliğinde yapılmaktadır. Programın yetkinlik ve dijital dönüşüm merkezi olan eğitim ve danışmanlık hizmetleri ile işletmelerde verimlilik dönüşümü sağlayan "Konya Model Fabrika"ımızda yapılmasına verdikleri destek için Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığımıza ve Asya Verimlilik Teşkilatı'na teşekkür ediyorum"

Konuşmasının son bölümünde Oda faaliyetleri ile ilgili bilgi veren Öztürk, Karayolu İle Şehirlerarası Yük Taşımacılığı yapan 60. Meslek Komitesi'ne deprem bölgesine yönelik yaptıkları faaliyetlerden ve gösterdikleri fedakarlıklardan dolayı teşekkür etti. Ayrıca, Türkiye ekonomisinin değerlendirildiği, Konya'nın tüm göstergelerinin yer aldığı, ekonomik potansiyelimizi ortaya koyan Konya Ekonomi Raporu'nun yayımlandığını ifade eden Öztürk, Konteyner Kent 1. ve 2. Etap'ta yer alan konteynerlerin AFAD'a devredildiğini hatırlatarak, katkı sağlayan tüm kurum ve kuruluşlarla, hayırseverlere teşekkür etti.

ODAMIZ MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutut toplantılarına devam ediyor. Bu toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. NİSAN-MAYIS 2023 tarihleri arasında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ TOPLANTILARI VE ALINAN KARARLAR

DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİ TİCARETİ YAPAN ÜYELERİMİZ FİYATLARIN DÜŞMESİ İÇİN İMALATÇILARIN ÜRETİM MALİYETLERİNİ DÜŞÜRECEK TEDBİRLERİN ALINMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası metal cevherleri ve demir, çelik, yassı metal ürünlerin toptan ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

Meslek Komitesi üyeleri inşaat, otomotiv, savunma, beyaz eşya, vb. pek çok sektöre girdi sağlayan demir çelik sektörü, özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından yaşamsal öneme sahip sektörler arasında olduğunu belirterek sektörün uluslararası alanda rekabet edebilme gücünü koruyabilmesi açısından maliyet girdileri çok önem arz ettiğini bildirdiler.

Komite üyeleri rekabetin artırılabilmesi için üretim maliyetlerinin düşmesi gerektiğine işaret ederek şu görüşleri paylaştılar "Demir çelik sektöründe son zamanlarda Çin'in Covid 19'la ilgili alınan tedbirlerini kaldırması ve ihracata hız vermesi, Rus çelik ürünlerine yönelik uygulanan ambargolar nedeni ile Rusya'nın demir çelik ürünlerinin fiyatını ciddi oranda düşürmesi gibi nedenlerden dolayı Ülkemizdeki demir çelik imalatı yapan üreticilerin fiyatlarının çok yüksek kalmasına neden olmuştur. Bu durum son

birkaç yıldır demir çelikten mamul yapıp ihracat eden sanayicilerimizin özellikle Avrupa pazarında kazanmış olduğu pazarlardaki rekabet gücünü azaltmıştır. Günümüzde Çinli sanayiciler, ülkemizdeki sanayicilerin temin ettiği demir çelik malzeme fiyatına mamul olarak fiyat teklifi vermeye başlamışlardır. Dolayısıyla demir çelikten mamul ürünlerin ihraç edilerek kazanmış olduğu pazarları kaybetmemek ve sanayicilerimizi desteklemek için anti-dumping vergilerinin düşürülmesi, diğer yandan ülkemizdeki demir-çelik imalatçılarının üretim maliyetlerini etkileyen enerji konusunda devletimiz tarafından destek verilerek dünya çapında uygulanan demir çelik fiyatlarına çekilmesi noktasında destek bekliyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuştur.

VERGİ VE SGK PRİMİNİ DÜZENLİ ÖDEYENLER İSKONTO ORANLARININ YÜKSELTİLMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Alışveriş merkezleri, süpermarket ve bakkallarda yapılan perakende ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

Ülkemiz Anayasasında vergiler için "genellik", "adalet", "ödeme gücü" ve "yasallık"

ilkelerine yer vermiştir. Devletin siyasi, sosyal ve ekonomik istikrarsızlıklar nedeniyle zaman zaman çıkarmış olduğu vergi af yasaları sonucunda söz konusu ilkelere sapmalar gündeme gelebilmektedir. İlgili meslek komitesi üyeleri son yıllarda çok sık gündeme gelen ve kamuoyunda vergi affı olarak nitelendirilen afların, yükümlülüklerini gününde yerine getiren iş insanları tarafından tepkilere neden olduğunu hatırlatarak, devlete olan yükümlülüklerini gününde yerine getiren iş insanları, şuan yürürlükte olan %5 SGK prim indirimi ile %5 Kurumlar ve Gelir vergisine tanınmış olan iskontonun artırılmasını talep ettiler.

Meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin değerlendirmesi şöyle; "Üreten, istihdam sağlayan, ihracat yaparak ülkemize döviz kazandıran üyelerimizin bu makul talebinin dikkate alınarak, vergisini ve SGK primlerini düzenli ödeyen esnaf, sanayici ve tüccarlara ödemiş oldukları vergilerde ve SGK primlerinde uygulanan iskonto oranlarının yükseltilmesi noktasında desteklerinizi bekliyoruz.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

YOLCU TAŞIMACILIĞI YAPAN ÜYELERİMİZ METAL PARA TEMİNİNDE SIKINTI YAŞIYOR

Konya Ticaret Odası yolcu taşımacılığı faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutat toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili Meslek Komitesi üyeleri toplantıda, şehir içi yolcu taşımacılığında ihtiyaç duyulan madeni parayı 2018 yılına kadar Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası şubelerinden temin ettiklerini, 2018 yılında TCMB madeni para dağıtım işini PTT Para Lojistik ve Özel Güvenlik Hizmetleri A.Ş.'ye devrettiğini belirterek şu değerlendirmeyi yaptılar; "Yakın zamana kadar metal para temininde sıkıntı yaşamayan üyelerimiz, son bir yıldır metal para temininde sıkıntı yaşamaktadırlar. Metal para ihtiyacı olan üyelerimiz ilimizdeki PTT Para Lojistik ve Özel Güvenlik Hizmetleri A.Ş.'den metal para almak istediklerinde en fazla 300 TL'lik metal para alabilmektedir. Onu da ancak erken saatlerde PTT Para Lojistik ve Özel Güvenlik Hizmetleri A.Ş. şubesine gidebilen üyelerimiz alabilmektedir. Dolayısıyla yolcu taşımacılığı ve tüm perakende ticareti yapan üyelerimizin yaşamış olduğu metal para bulamama sıkıntısının bir an önce çözüme kavuşturulması noktasında çözüm bekliyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ÜYELERİMİZ BAZI RESMİ KURUM İHALELERİNDE ENEC BELGESİNİN YANI SIRA TSE VE CE BELGESİ DE KABUL EDİLMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası elektrik ekipmanlarının kurulumu ile toptan-perakende ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutat toplantısını gerçekleştirdi.

Toplantıda bazı Resmi Kurum İhalelerinde sadece ENEC (European Norms Electrical Certification) Belgesi isetndiğini belirterek şu açıklamayı yaptılar; "ENEC (European Norms Electrical Certification) Belgesi başta tüm elektrikli ürünler olmak üzere; aydınlatma ürünleri, elektrikli küçük ev aletleri vs. gibi ihracatla Avrupa pazarına girecek olan ürünler için ilgili Avrupa standartlarına ürünün uygunluğunu gösteren belgedir. CE belgesini tamamlayıcı niteliktedir. ENEC Belgesi alınan

ürünün imalatında kullanılan bütün sarf malzemeler ENEC belgeli olma şartına rağmen ürün imalatında kullanılan sadece 1 parçanın ENEC belgesi olduğunda ürünün tamamı ENEC belgeli olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla ürünün imalatında kullanılan bütün sarf malzemeler ENEC belgeli olmamasına rağmen (örnek: armatür) ürünün tüm parçaları ENEC belgeli olarak kabul edilmekte ve 2 katı fiyata satılmaktadır. Bu da ülkemizde resmi kurumların yapmış olduğu ihalelerde elektrik malzemelerindeki maliyetleri artırmaktadır. Dolayısıyla ülkemizde yapılan bazı resmi kurumların ihale şartnamelelerinde elektrik malzemelerinden istenen ENEC belgeli olma şartının, ENEC belgeli olma ya da ENEC belgeli olmazsa TSE ve CE belgeli de olabileceği şeklinde değiştirilmesi noktasında destek bekliyoruz." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ELEKTRİK EKİPMANLARI TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ YAPAN ÜYELERİMİZ KONYA'DA TSE ELEKTROTEKNİK LABORATUVARI KURULMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası elektrik ekipmanlarının kurulumu ile toptan-perakende ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutat toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyeleri toplantıda elektrik malzemesi ürünleri için TSE'den verilen belgeler sadece Gebze ve Ankara'da laboratuvar bulunduğunu belirterek bu laboratuvarın Konya'da da kurulmasını talep etti.

İlgili meslek komitesi üyelerinin talebi şöyle; "Elektrik malzemesi ürünleri için verilen TSE belgeleri sadece Gebze ve Ankara'da laboratuvar bulunmaktadır. Bu da ilimizdeki elektrik malzemesi imalatçılarına ek bir külfet ve maliyet getirmektedir. Konya'daki elektrik malzemesi imalatçılarının imal ettikleri ürünler için alması gereken standart belgelerini daha hızlı ve az maliyetle tedarik edebilmeleri için şehrimizde elektroteknik sektörüne yönelik TSE Elektroteknik Laboratuvarı kurulmasını istiyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin Türk Standartları

Enstitüsü Başkanlığı'na başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

TARIMSAL ÜRETİM YAPANLAR TARIMSAL SULAMA AMAÇLI YAPILAN GÜNEŞ ENERJİSİ SİSTEMLERİNDE KOLAYLIK SAĞLANMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası elektrik enerjisi üretimi yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutat toplantısını gerçekleştirdi.

Tarımsal Sulama Amaçlı Yapılan Güneş Enerjisi Sistemleri konusunun ele alındığı toplantıda Tarımsal üretim yapanlar Tarımsal Sulama Amaçlı Yapılan Güneş Enerjisi Sistemlerinde kolaylık sağlanmasını talep ederek şu açıklamayı yaptılar : "Tarımsal sulama amaçlı yapılan güneş enerjisi sistemlerinde arazi sınıfının mutlak, özel ürün, dikili veya sulu tarım arazisi olması durumunda arazi sahibinin 200 dekar tarım arazisi bulunması, kuyunun sulama amacıyla DSİ'den izinli olması, sulama kapasitesine göre ihtiyaç duyulan enerji için yapılacak olan GES'in kuyunun sulama kapasitesine göre ihtiyaç duyulan enerji için kuyunun sağlayacağı arazinin en fazla %1,5'i kadar zemine yapılmasına izin verilebilir hükmü bulunmaktadır. 200 dekardan az arazisi bulunması durumunda, tarımsal amaçlı sulamalarda dolgu ve beton atılmamak suretiyle DSİ iznine gerek duyulmamıştır. Buna rağmen toprağa hiç bir zarar vermeden yapılan çakma ayak sistemiyle çiftçilerin güneş enerjisi sistemi kurulurken DSİ konuyla alakalı kendine bu tür kurulumlarda izin vermekle yetkilendirmiştir. DSİ kuyu debilerine göre hesap yaparak çiftçinin ihtiyacı olan su miktarına göre değil, kuyu ruhsatlarında ki su miktarını baz almaktadır. Kuyuların su derinliklerinin yıllar geçtikçe düşmesi sonucu talep edilen elektrikselsel güç de artmaktadır. Dolayısıyla tahsis edilen debinin değil önceki yıllarda da yapıldığı gibi pompaj debisinin baz alınması çiftçilerin gerçek tüketimlerini yansıtacaktır. Böylece çiftçilerimiz yenilenebilir enerji alanında santraller kurarak ihtiyacı kadar olan elektriğini üretmiş olacak ve ana faaliyet konusu olan tarımsal üretimin en önemli girdisi olan elektrik tüketim maliyetini azaltacağından, Devlet Su İşlerinin güncel tüketim öngörüsüne göre izin vermesi noktasında Tarım ve Orman Bakanlığı nezdinde desteklerinizi bekliyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

MERSİN ULUSLARARASI LİMANI'NDA OLUŞAN YOĞUNLUK, LİMANDA YÜK OPERASYONLARINI OLUMSUZ ETKİLİYOR

Konya Ticaret Odası üyeleri Kahramanmaraş merkezli depremler sırasında çıkan yangın nedeniyle 3 ay süreyle kapalı kalacağı açıklanan İskenderun Uluslararası Limanındaki yüklerin, Mersin Uluslararası Limanı'na kaymasıyla oluşan yoğunluk, limanda yük operasyonlarını olumsuz etkilediğini ifade ettiler.

Mersin limanı ile çalışan üyeler, İskenderun Limanı'nın devre dışı kalmasıyla Mersin, Adana ve İskenderun Körfezi'nde bulunan özel işletmelere ait iskele ve limanlarda büyük bir yığılma meydana geldiğini, bu yığılmanın termin sürelerini artırdığından hem ihracatçıları etkilemiş hem de sanayicileri ham madde tedarikini olumsuz etkilediğini bildirdiler.

Bu olumsuzluğun ortadan kaldırılması için İskenderun Uluslararası Liman'ında meydana gelen hasarın giderilmesi için yapılan çalışmaların daha da hızlandırılarak İskenderun Limanı'nın biran önce hizmete alınması ve Mersin Uluslararası Limanı'nın kapasitesinin daha verimli kullanılabilmesi için liman sahası içinde bulunan boş konteynerlerin liman dışında uygun yerlere taşınarak, liman kapasitesinin daha da artırılması noktasında destek beklediklerini bildirdiler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

YENİ KAMYON GARAJINA PTTMATİK KURULMALI

Konya Ticaret Odası Karayolu ile şehirlerarası yük taşımacılığı yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutat toplantısını gerçekleştirdi.

Yeni Kamyon Garajına PttMatik Kurulması ile ilgili değerlendirmelerde bulunan ilgili meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin talepleri şöyle: "Yeni Kamyon Garajı'nda günlük yaklaşık 6 bin civarında insan sirkülasyonu olmaktadır. Yeni Kamyon Garajının yakınlarında PTT Şubesi ve ATM'si

olmadığı için garaja gelen araçlar Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) otoyol, köprü geçiş ödemelerini yapabilmek için kartlarına para yüklemeye araçları ile birlikte PTT şubesi ya da PttMatik olan yere gitmek zorunda kalmaktadır. Üyelerimiz banka ATM'lerinden de HGS kartlarına para yüklemesi yapamadıklarını dolayısıyla Yeni Kamyon Garajına gelen araçların HGS, otoyol, köprü geçiş kartlarına para yatırbilmeleri için Konya Yeni Kamyon Garajı içine ya da yürüme mesafesinde bir bölgeye PttMatik konmasını talep ediyoruz." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin PTT Genel Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

DIŞ TİCARET FİRMALARI EIMA ULUSLARARASI TARIM MAKİNELERİ FUARI DESTEKLERİNDEN FAYDALANABİLMEK İÇİN EK SÜRE TALEP ETTİLER

Konya Ticaret Odası dış ticaret yapan üyeler aylık mutat toplantısını gerçekleştirdi. 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen deprem felaketi nedeni ile bazı personellerin bölgedeki yakınlarına yardımcı olmak, bazı personellerin de bölgedeki çalışmalara gönüllü destek olmak için deprem bölgesine gittiğini belirten üyeler, 09-13 Kasım 2022 tarihleri arasında Bologna'da düzenlenen EIMA Uluslararası Tarım Makineleri Fuarı bitimini müteakip "Yurt dışında gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine ilişkin Karar (2017-4) kapsamında destekten faydalanmak üzere Makine ihracatçıları Birliği'ne başvurduklarını, ancak başvuru süresinde personel eksikliğinden bazı firmalar evrak yüklemesini sehvən yanlış yaptıklarını belirttiler. Üyeler, Yapılan yanlışlıkla ilgili Makine ihracatçıları Birliği'ne de mail yolu ile bilgi verilmiş ancak personel eksikliğinden süresi içinde evrak yükleme işlemi tamamlayamadıklarından fuar desteğinden yararlanamadıklarını, bu özel durumlarından dolayı mağdur olmamaları, Makine ihracatçıları Birliği'nin ilgili web portalına yüklenmesi gereken evrakları yeniden düzenleyebilmeleri için EIMA Uluslararası Tarım Makineleri Fuarı'na katılan firmalara ek 3 aylık süre verilmesi noktasında Ticaret Bakanlığı nezdinde girişimde bulunulmasını talep ettiler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI EYT İÇİN KREDİ GARANTİ FONU ÜZERİNDEN İŞLETMELERE SAĞLAYACAĞI DESTEK PAKETİ ŞARTLARINDA DÜZENLEME İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Eğitim, kültürel ve sportif faaliyetler yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutat toplantısını gerçekleştirdi. Eğitim, kültürel ve sportif faaliyetler yapan üyelerin, sorunlarının görüşüldüğü Meslek Komitesi toplantısında, EYT için Kredi Garanti Fonu üzerinden işletmelere sağlayacağı destek paketi şartlarını iki yıl geri ödemesiz ve faizsiz olması konusunda değerlendirmelerde bulunarak şu açıklamayı yaptılar: "Dünyada ve ülkemizde yaşanan Covid-19 pandemiden Özel Öğretim Kurumları derinden etkilenmiştir. Pandeminin etkileri halen devam ederken, Ülkemizde yaşanan ve "asrın felaketi" olarak nitelenen Kahramanmaraş merkezli 11 ili etkileyen depremlerden ekonomik olarak en çok etkilenen sektörlerden biri de Özel Öğretim Kurumları olmuştur. Özel Öğretim Kurumları'nı ekonomik olarak etkileyen bir diğer husus ise emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) düzenlemesidir. Emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) düzenlemesi ile birçok Özel Öğretim Kurumu çalışanları emekliliğe hak kazanmıştır. Ekonomik olarak iki-üç yıldır sıkıntılı bir süreç geçiren Özel Öğretim Kurumları emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) düzenlemesine de ekonomik olarak hazırlıksız yakalanmış ve mevcut emekli olan personellerinin emeklilik tazminatlarını ödeyememişlerdir. Devletimizin emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) için Kredi Garanti Fonu üzerinden İşletmelere sağlayacağı destek paketi şartları da Özel Eğitim Kurumlarına ağır gelmektedir. Dolayısıyla EYT için Kredi Garanti Fonu üzerinden İşletmelere sağlayacağı destek paketi şartlarını Özel Öğretim Kurumları için iki yıl geri ödemesiz faizsiz 36 aya kadar taksit yapma imkânı getirilmesi noktasında ilgi ve destek bekliyoruz." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

KTO Karatay Üniversitesi
Havacılık Eğitimi ve
İktisadi İşletmesi

KTO Karatay
Üniversitesi

KTO Model
Fabrika

Diş Ticaret
Merkezi

KTO Eğitim ve Sağlık
Vakfı

KTO FUAR
Şubesi

Mesleki Eğitim
Merkezi

AKILLI
TEKNOLOJİLER
MERKEZİ

Akıllı Teknolojiler
Merkezi

İŞTİRAKLERİMİZDEN
HABERLER

KONYA TİCARET ODASI EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI GELENEKSEL BURSA-ÇANAKKALE GEZİSİNİ GERÇEKLEŞTİRDİ

KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı yurtlarında okunaklayan 90 öğrenciyle beraber 6. Geleneksel Bursa- Çanakkale gezisi gerçekleştirildi. Sabah kahvaltısını Osmanlı sivil mimarisinin en güzel örneklerinden olan, yaşayan Osmanlı köyü Cumalı Kızık'ta yaptıktan sonra geziye 1326 Panorama Fetih Müzesi'yle devam edildi. Bursa ve Anadolu'nun Manevi Kandili Emir Sultan Buha-ra Hazretleri, Osmanlı'nın ilk sarayı Çelebi Mehmet Han Cami ve Türbesi, Bursa Osman Gazi Türbesi'nde Yiğit Cengâver Alp'lerin nöbet devir töreni ve Tophane Saat Kulesi gezilerek Bursa gezisi tamamlandı. Seyit Onbaşı'nın görev yaptığı Rumeli Mecidiye Tabyası'nda rehberden detaylı bilgi alarak Çanakkale gezisine başlanıldı. Çanakkale Muharebeleri'nde önemli rol oynayan, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin (Kızılay) bölgede kurduğu seyyar hastaneler ve günümüzde

de Konya Selçuklu Belediye'sinin katkılarıyla yapılan 1915 Hilal-i Ahmer Hastanesi olarak ziyaretçilere açılan Canlandırma Alanı'na gezilerek devam edildi. Çanakkale gezisi; Çanakkale Şehitleri Abidesi, 57. Piyade Alayı Şehitliği ve Odysseus'un Truva surlarını aşmak ve şehre gizlice girmek için yaptırıldığı

tahtadan at maketi olan Truva Atı gezilerek tamamlandı.

Bu yıl 6.sı düzenlenen "Çanakkale Ben'im Projesi"ne katılan öğrenciler, hem "Çanakkale Ruhu"nu hem de yaşam ve kültürüyle uygarlıklar kenti olarak nitelendirilen Bursa'nın tarihi dokusunu benimsediler.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ DÜNYA SIRALAMASI BAŞARILARINA YENİSİNİ EKLEDİ

KTO Karatay Üniversitesi, Vakıf Üniversiteleri Arasında 2. Sıraya Yerleşti

KTO Karatay Üniversitesi, Londra merkezli Uluslararası yükseköğretim derecelendirme kuruluşu Times Higher Education tarafından hazırlanan ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarının baz alındığı 2023 dünya üniver-

siteleri etki sıralamasında önemli başarılar elde etti. KTO Karatay Üniversitesi, dünya listelerinde "Erişilebilir ve Temiz Enerji" kategorisinde 101-201, "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" kategorisinde 401-600 ve "Sanayi, İnovasyon ve Altyapı" kategorisinde 601-800 bandında yer aldı. Dünyanın en etkili üniversitelerinin

sıralandığı raporda, KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında "Erişilebilir ve Temiz Enerji" kategorisinde 2. sırada, "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" kategorisinde 8. sırada ve "Sanayi, İnovasyon ve Altyapı" kategorisinde ise 15. sırada yer alarak en iyi üniversiteler arasında gösterildi.

YÖK'TEN KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ'NE TURUNCU BAYRAK

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) tarafından üniversitelerdeki engelli bireylerin mekânlara, eğitim imkânlarına ve sosyo-kültürel faaliyetlere erişimi konusun-

da kamuoyunda farkındalık oluşturmak ve yararlı uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla düzenlenen "2023 Engelsiz Üniversiteler"i açıkladı. KTO Karatay Üniversitesi "Mekânda Erişilebilirlik Turuncu Bayrak Ödülü" alan üniversiteler arasında yer alarak büyük bir başarı sergiledi.

Turuncu Bayrak Ödüllü KTO Karatay Üniversitesi

97 üniversiteden toplam 1.091 başvurunun yapıldığı Engelsiz Üniversiteler Ödülleri, engelli öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştığı engelleri en aza indirme, mekânlarda

erişilebilirlik sağlama ve eğitim imkânlarına kolaylıkla erişimini temin etme gibi alanlarda en başarılı çalışma gerçekleştiren 56 üniversiteye verildi. Engelli bireylerin üniversite kampüsünde sorunsuz bir şekilde hareket etmeleri için engelli yollarının, rampalarının, asansörlerin düzenli bakımı ve kullanılabilirliği konusunda titizlikle çalışılması, engelli öğrencilerin tüm binalara erişiminin kolaylaştırılması, sınıfların ve laboratuvarların engelli bireylerin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi ve birçok proje, KTO Karatay Üniversitesi'ne "Mekânda Erişilebilirlik" dalında ödül ve "Turuncu Bayrak" getirdi.

FETİH SPOR FEST'TE KTO KARATAY BÜYÜK BAŞARI ELDE ETTİ

Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu ve Fatih Belediyesi iş birliğiyle düzenlenen Fetih Spor Fest, 17 üniversiteden öğrencilerin, hakemlerin ve eğitmenlerin katılımıyla gerçekleştirildi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde düzenlenen ve iki gün süren organizasyonda, KTO Karatay Üniversitesi Erkek Takımı Geleneksel Okçuluk Büyük Erkekler Takım Müsabakalarında rakiplerini geride bırakarak 2., Geleneksel Okçuluk Büyük Kadınlar Bireysel Müsabakalarında ise Dilanur Küçüktepe büyük bir başarı göstererek 2. oldu. Büyük rekabete ev sahipliği yapan şampiyonada dereceye giren takımlara ödülleri takdim edildi.

"Fetih Spor Fest'te Derece Alan Öğrencilerimizi Tebrik Ediyorum"

Üniversite öğrencileri arasında sporun teşvik edilmesi, dostlukların ve rekabetin güçlendirilmesi amacıyla düzenlenen etkinliklere duyduğu memnuniyeti dile getiren KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "Öğrencilerimizin yeteneklerini sergilemeleri ve deneyim kazanmaları için spor faaliyetlerini oldukça önemsiyoruz. Fetih Spor Fest gibi etkinliklerle öğrencilerimizin spor yapmaya teşvik edilmesini, sağlıklı bir yaşam tarzının benimsenmesini destekliyoruz. Güçlü rakiplerini geride bırakarak yarışmalarda 2. olan Erkek Takımımızı ve Geleneksel Okçuluk Büyük Kadınlar Bireysel Müsabakalarında okçuluk yeteneği ile üstün performans sergileyerek 2. olan öğrencimiz Dilanur Küçüktepe'yi tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum" ifadelerine yer verdi.

KARSEM'DEN İHA PİLOT EĞİTİMİ

Nitelikli Pilotlara Yönelik Talebin Karşılama Amaçlanıyor

KARSEM, havacılık sektöründe öncü rol üstlenerek insansız hava araçları teknolojilerine uyum sağlayabilen nitelikli pilotlara yönelik talebi karşılamak amacıyla İHA Pilot Eğitimi vermeye hazırlanıyor. KARSEM, bu alanda uzmanlaşmak isteyen bireylere kapsamlı bir eğitim programı sunarak, İHA pilotluğu konusunda yetkinlik kazanmalarına katkı sağlıyor. Eğitim programı; yenilikçi eğitim materyalleri sunularak, deneyimli akademisyenlerin gözetiminde ve birebir uygulamalar-

la desteklenerek, İHA pilotluğu becerilerinin geliştirilmesini ve havacılık sektöründe başarılı bir kariyere adım atılmasını sağlayacak bir fırsat sunuyor.

İHA Pilot Eğitiminde, Teorik Bilgiler ile Pratik Uçuş Becerileri Birlikte Sunuluyor

KTO Karatay Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından verilecek İHA pilot eğitimi programı, modern simülatörler, uçuş eğitimleri ve uzman akademisyenlerin rehberliğinde gerçekleşiyor. Eğitimde İHA'nın temel prensiplerinin ya-

nında uçuş güvenliği, navigasyon teknikleri, hava trafik yönetimi ve insansız hava araçlarının yasal mevzuatı gibi konulara da yer veriliyor.

Tarım, inşaat, güvenlik, arazi keşfi başta olmak üzere birçok sektörde çeşitli görevlerde kullanılan İHA'lar hakkında hem teorik bilgileri hem de pratik uçuş becerilerini kazandıracak olan İHA Pilot Eğitimi, 8-9-10-11 Haziran 2023 ve 6-7-8-9 Temmuz 2023 tarihlerinde düzenlenecek. Eğitim hakkında detaylı bilgiye www.karsem.com.tr web sitesinden ve 0 536 661 72 54 Whatsapp hattından ulaşılabilir.

DR. İLGÜN; "DEPREM RİSK ANALİZİ İLE BİNALARIN DAYANIKLILIĞINI TEST ETMELİYİZ"

Deprem risk analizi için öncelikli olarak yapı projesinin gerekli olduğunu söyleyen KTO Karatay Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü akademisyenlerinden Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim İlgün; "Analiz için kesinlikle yapının oturduğu zeminle ilgili bilgiler gerekmektedir. Yapı projesi ve oturduğu zeminle ilgili bilgilerle birlikte KTO Karatay Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Mer-

kezine (KARSEM) ya da yetkili bir kuruluşa müracaat edilmesi halinde, binanın depreme karşı dayanıklılığını öğrenmek mümkündür. Bu rapor ile deprem veya herhangi bir olası afete karşı yapının riskli olup olmadığı ortaya koyulmaktadır. Rapor, binanın deprem riski taşımaması halinde güçlendirilmesi veya kentsel dönüşüm kapsamında yıkılıp yeniden yapılması hususunda bilgiye sahip olunmasını sağlamaktadır" ifadelerine yer verdi.

KTO KARATAYLI KABİN MEMURU ADAYLARI, UYGULAMALI MOCK-UP EĞİTİMİ İLE GERÇEK UÇUŞA HAZIRLANIYOR

Kabin Memurlarının Uzmanlığına Destek Veren Eğitim Programları

Kabin memurlarının eğitiminin, temel eğitim faaliyetleri ile başladığını söyleyen KTO Karatay Üniversitesi Ticaret ve Sanayi Meslek Yüksekokulu Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri Programı akademisyenlerinden Öğr. Gör. Ayça Mezde; "Bilinenin aksine bir kabin memurunun en önemli görevi; uçuşun ve yolcunun emniyeti ile güvenliğinden sorumludur. Bu amaç doğrultusunda kabin memurları çok yoğun uygulamalar içeren, alanında uzman akademisyenler eşliğinde oldukça sıkı ve nitelikli eğitimlerden geçmektedir. Bütün kabin memurları, uçuş öncesi, uçuş esnası ve sonrası da dahil olmak üzere uçuş emniyetinin nitelikli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayacak donanım ile mezun olmaktadır" şeklinde konuştu.

Gerçek Uçak İçerisinde Mock-Up Eğitimi KTO Karatay'da

KTO Karatay Üniversitesi'nde verilen mock-up eğitiminin kabin memuru adaylarına sağladığı faydalara değinen Mezde; "Mo-

ck-up eğitimi, acil durum emniyet kuralları dersinde öğrenilen bilgiler, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmış olan kuruluşların mock-up eğitim cihazlarında uygulamalı olarak verilmektedir.

TOBB KÜTAHYA OSB MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ'NDEN KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NE ZİYARET

TOBB Kütahya OSB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğretmen ve Öğrencileri KTO Mesleki Eğitim Merkezi'ni ziyaret ederek merkez ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

AHİLER VE ORAN KALKINMA AJANSINDAN KTOTEK'E ZİYARET

Ahiler ve Orta Anadolu Kalkınma Ajansından gelen heyet KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

KONYA TEKNOKENT'TEN KTOTEK'E ZİYARET

Konya Teknokent Yönetimi KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

MODEL FABRIKA DİJİTAL DÖNÜŞÜM SENARYOLARI KABUL TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Kobilerimizin dijitalleşmesi için verimlilik odaklı "Dijital Dönüşüm" senaryolarının demo çalışmaları ve nihai kabul toplantısı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkililerinin de katılımıyla Konya Model Fabrika'da gerçekleştirildi.

KONYA MODEL FABRIKA DANIŞMA KURULU TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Model Fabrika projesinin ilk "Danışma Kurulu Toplantısı" Konya Model Fabrika'da gerçekleştirildi.

KONYA MODEL FABRIKA DİJİTAL OSB BULUŞMALARINDA

Dijital OSB Buluşmaları fuarına katılan Konya Model Fabrika; dijital araçların imalat sanayinde verimliliğe olan etkisi ve "Model Fabrika" projesi sunumunu gerçekleştirdi. Etkinliğe katılan katılımcılara Model Fabrika ve faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

İSTANBUL HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ KONYA MODEL FABRIKA'YI ZİYARET ETTİ

İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İTKİB) Konya Model Fabrika'yı ziyaret ederek Model Fabrika ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ULAŞIM DAİRESİ'NDEN KTOTEK'E ZİYARET

Konya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanı Dr. Hasan KÖRGÜLÜ ve beraberindeki heyet KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

TÜRKİYE GENELİNDEN 189 MESLEK LİSESİ ÖĞRETMENİ KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE EĞİTİMLERİNİ TAMAMLADI

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı "METEK III Projesi" kapsamında Türkiye'nin farklı illerinden gelen toplamda 189 Meslek Lisesi Teknik Öğretmeni Haziran ayında KTO Mesleki Eğitim Merkezi'nde aldıkları eğitimleri başarı ile tamamlayarak sertifikalarını almaya hak kazandılar.

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI'NDAN KTOTEK'E ZİYARET

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, Isparta'da faaliyet gösteren firmaların temsilcileri, KOSGEB uzmanları ve Isparta Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) temsilcisinden oluşan heyet KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

"İHRACATTA HEDEF PAZAR BELİRLEME VE MÜŞTERİ BULMA TEKNİKLERİ" SEMİNERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA) ve KTO Dış Ticaret Merkezi iş birliği ile Mevlana Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri İhsan Bostancı'nın açılış konuşmasını gerçekleştirdiği "İhracatta Hedef Pazar Belirleme ve Müşteri Bulma Teknikleri" Semineri yoğun bir katılımı KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde gerçekleştirildi.

DENİZLİ SANAYİ ODASI'NDAN KTOTEK'E ZİYARET

Denizli Sanayi Odası Başkanı Selim Kasapoğlu ve beraberindeki heyet KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek birimler ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

ELEKTRİKLİ ARAÇLAR VE TÜRKİYE'NİN ALTYAPISI

Mustafa KESKİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

Son zamanlarda yaşanan küresel olumsuzluklar otomotiv sektörünün üretim ve tedarik süreçlerini ciddi anlamda etkilemiştir. Küresel çip krizi sebebiyle otomotiv endüstrisinde üretimler düşmüştür. Bu olumsuzluklar taleplerin karşılanmasını zorlaştırarak araç teslim tarihlerinin aylar sonrasına ertelenmesine neden olmuştur. Otomotiv sektörü 2022 yılında hafif toparlanma gösterse de pandemi öncesindeki seviyelere ulaşamamıştır.

Elektrikli araçların üretiminde teknolojinin gelişmesi ve iklim krizi önemli rol oynamaktadır. Karbon emisyonları ve gürültü kirliliğinin olmadığı elektrikli araçlar yüksek performansla uzun menzillerde hareket etmektedir. Bu raporda birinci olarak elektrikli araçlar küresel boyutta ele alınmıştır. İkinci bölümde Türkiye'nin elektrikli araçlara ne kadar hazır olduğunu gösteren bir alt yapı incelemesi yapılmıştır.

2. KÜRESEL BOYUTTA ELEKTRİKLİ ARAÇLAR

Harici bir enerji kaynağının şarj ettiği batarya yardımıyla çalışan elektrikli araçların

Şekil 1: Elektrikli Araç Türleri

Şekil 2: Elektrikli Araçların Kısa Tarihi

Kaynak: 2023 Elektrikli Araba Satışları ve İstatistikleri - Kim Kazanıyor? (tridenstechnology.com)

birden çok çeşidi bulunmaktadır. Şekilde 1'de elektrikli araçların türleri gösterilmektedir. Amerikalı William MORRISON tarafından ilk elektrikli araç 1890 yılında üretilmiştir. Tarihten bugüne elektrikli araçların gelişimi şekilde 2'de verilmiştir.

2.1 Mevcut Durum

Yeni bir teknoloji, tüketicilere kolaylık ve avantajlar sunarken dezavantajlarını da be-

raberinde getirmektedir. Elektrikli araç teknolojisi için gereken alt yapı ve düzenlemeler geliştirilerek insan hayatına kademeli bir şekilde adapte olacaktır.

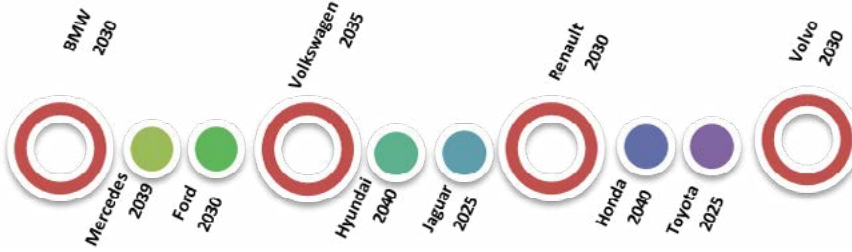
2030 yılına kadar artacak olan elektrikli araçların üretimi, batarya gelişimi ve ham madde temininin sağlanması için küresel arenadaki lider araç üreticileri 1.2 trilyon dolar harcama planlamıştır. 2030 yılına kadar yaklaşık 54

Şekil 4: Yatırımlarıyla Öne Çıkan Elektrikli Araç Şirketleri

Kaynak: <https://www.getmidas.com/midasin-kulaklari/rapor-elektrikli-arac-sektorunde-yatirimlar-2-katina-cikiyor-p-14142>

Şekil 5: Çeşitli Markaların Elektrikli Araç Üretimine Geçiş Süreçleri

Kaynak: Avrupa'daki dev otomobil markaları ne zaman yüzde 100 elektrikli araçlara geçecek? | Euronews

Tablo 1: Elektrikli Araçların Türlerine Göre Filo Büyüklüğü ve Satış Payı (2022)

Tür	Filo Büyüklüğü	Satış Payı (%)
Minibüs ve Kamyonlar	613.450	1
Binek	16.733.957	9
Otobüs	685.005	44
2-3 Tekerli Araçlar	274.767.231	42

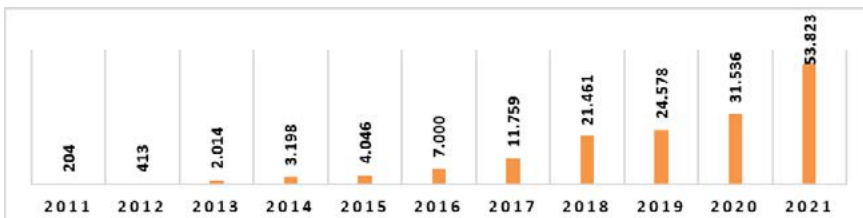
Kaynak: European Electric Vehicle Charging Infrastructure Masterplan

Grafik 1: Firmalara Göre Elektrikli Araçların Üretim Oranları (2022, %)

Kaynak: Uluslararası Temiz Ulaşım Konseyi

Grafik 2: Tesla'nın Geliri (Milyon Dolar)

Kaynak: Statista

Şekil 3: Elektrikli Araçların Avantaj ve Dezavantajları

Kaynak: 2023 Elektrikli Araba Satışları ve İstatistikleri - Kim Kazanıyor? (tridenttechnology.com)

milyon elektrikli araç üretimi öngörülmektedir. Buna ek olarak araçların bataryalarını üretecek şirketler 2030 yılına kadar 5,8 Terawatt/saat batarya üretim kapasitesine erişmeyi hedeflemektedir.

2.2 Dünya'da Elektrikli Araçlar

Küresel otomobil üreticileri çevreye zarar veren ve küresel ısınmayı artıran fosil yakıtları azaltmak için elektrikli araç geliştirmeye başlamıştır. Avrupa Birliği Komisyonu, Avrupa kıtasındaki otomobil üreticilerinin tamamının 2035 yılına kadar fosil yakıtlı otomobil üretiminden elektrikli otomobil üretimine geçmesini istemektedir.

Elektrikli araçların küresel filo büyüklüğü incelendiğinde minibüs ve kamyonlar 613 bin 450 filo büyüklüğüne sahipken satış payı %1'dir. Binek araçların 16 milyon 733 bin 957 adet filo büyüklüğüne karşın %9'lük satış hacmi bulunmaktadır.

Firma ve markalara göre elektrikli araçların fosil yakıtlı araçlar içerisindeki üretim oranları incelendiğinde Tesla-Honda ikilisi %82 ile pazarda lider konumdadır. Volvo %29 ile ikinci iken Hyundai %16 ile üçüncü sırada gelmektedir.

Tesla şirketinin 2011- 2021 yılları arasındaki geliri incelendiğinde, 2011 yılından 2021 yılına kadar sert bir şekilde gelirini artırdığı görülmektedir. 2020'de 31 milyar dolar olan geliri, 2021'de %70,6 artarak 53 milyar dolara yükselmiştir.

Küresel bazda elektrikli araçların satış hacmi 2022 yılının üçüncü çeyreğinde %71 artış göstermiştir. Buna ek olarak elektrikli araçların, binek otomobillerin içerisindeki küresel pazar payı %15 oranına çıkmıştır. 2022 yılının üçüncü çeyreğinde, elektrikli araçların ortalama pazar payı yaklaşık %18, hibrit araçlar ise %12 olmuştur. Aşağıdaki şekilde elektrikli araçların küresel düzeydeki pazar durumu incelenmiştir.

2022 yılında üretimi gerçekleştirilen araçlar yakıt türüne göre incelendiğinde benzin-

Şekil 6: Küresel Elektrikli Araç Pazarı

Kaynak: AB'de elektrikli otomobil satışları 2022 yılında rekor kırdı. Avrupa'da hangi ülke başı çekiyor? | Euronews

Grafik 3: Yeni Otomobillerin Yakıt Türleri (2022, %)

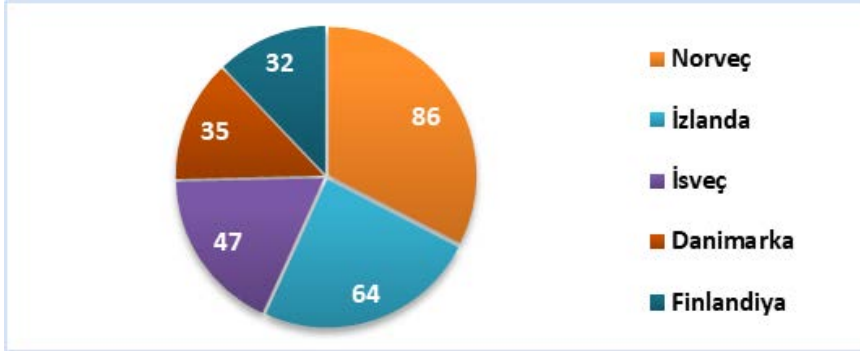

Kaynak: www.researchgate.net

Şekil 7: Elektrikli Araç Satışlarındaki Eğilimin Nedenleri

Grafik 4: Avrupa Ülkelerinin Elektrikli Araçları Kullanım Oranları (2022)

Kaynak: AB'de elektrikli otomobil satışları 2022 yılında rekor kırdı. Avrupa'da hangi ülke başı çekiyor? | Euronews

Şekil 8: Elektrikli Araç ve Altyapılarının Geleceği

Kaynak: <https://www.counterpointresearch.com/global-electric-vehicle-market-share/>

li araçlar %36 ile zirvededir. Hibrit araçlar %22,6 ile ikinci, dizel araçlar ise %16,3 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

2.1 Avrupa'da Elektrikli Araçlar

2012- 2021 dönemi içerisinde dünyada yaklaşık olarak 17 milyon elektrikli araç satılmıştır. 2030 yılına kadar yaklaşık 270 milyon elektrikli aracın (tüm çeşitleri dâhil) satılması düşünülmektedir.

Satılan her elektrikli aracın dörtte birini imal eden Çin küresel liderliğini korumaktadır. Avrupa'da ise 2022'de yıllık elektrikli araba satışları %9 büyümüştür.

Avrupa'da elektrikli araçları en çok tercih eden ülkelerin başında Norveç gelmektedir. Norveç'in %86'sı elektrikli araç kullanmaktadır. Norveç'in ardından İzlanda (%64) ve İsveç (%47) gelmektedir.

2.2 Öngörüler

Elektrikli araçlara yapılan küresel harcamalar, 2022 yılında 466 milyar dolara ulaşmıştır. Bir önceki yıla göre %54'lük bir artış olmuştur. Bu harcamaların lideri olan Çin, 2021 yılına göre %84 oranında bir artış sağlayarak 234 milyar dolar yatırım yapmıştır. Amerika ise elektrikli araçlara yapmış olduğu 57 milyar dolarlık yatırım ile ikinci sırada bulunmaktadır.

Küresel düzeyde elektrikli araç satışları incelendiğinde; Çin, Amerika ve Avrupa pazarının %95'ini oluşturmaktadır. Diğer ülkelerin satış miktarının az olması kanuni altyapıyı eksikliği ve kamu şarj istasyonları için gerekli altyapının kurulmamasından kaynaklanmaktadır.

2.3 Altyapı

Elektrikli araçların küresel şarj cihazı verileri aşağıdaki şekilde gösterilmektedir. Buna göre elektrikli araçların batarya üretiminde lider olan Çin, pazarın yarısından fazlasını domine etmektedir. Elektrikli araçların batarya üretimini sağlayan CATL firması; Tesla, Peugeot, Hyundai, Honda, BMW, Toyota, Volkswagen ve Volvo'ya lityum-iyon piller temin etmektedir.

Küresel li-ion batarya pillerinin üretimi açık ara farkla (%65,4) Çin'de gerçekleşmektedir. Almanya %11,3 ile ikinci sıradayken onu %6,3 ile Amerika izlemektedir.

2020 yılında oldukça küçük olan pazar hacmi, ciddi bir oranda artış göstererek 2021 yılında 1.3 milyar dolara yükselmiştir. 2022 yılında da artış eğilimini sürdüren pazar için uzmanlar, 2030 yılına kadar kademeli olarak yükselişini sürdürmeye devam edeceğini bildirmektedir. Elektrikli araçların akülerine olan tahmini küresel talep incelendiğinde, 2020 yılında 110 GWh olan talebin 2025 yılında yaklaşık %490 artarak 650 GWh olacağı tahmin edilmektedir.

Şekil 9: Elektrikli Araç Sektörüne İlişkin Beklentiler

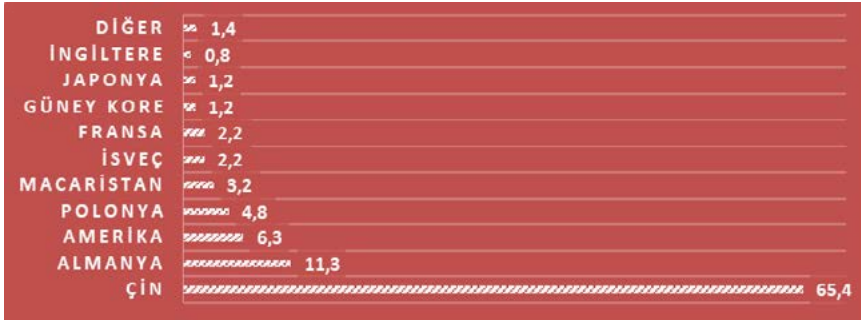
Kaynak: Statista

Şekil 10: Küresel Elektrikli Araçların Batarya Verileri

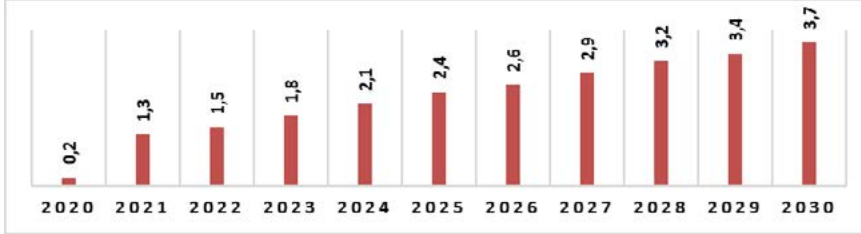
Kaynak: 10'de En İyi 2022 EV Pil Üreticisi (visualcapitalist.com)

Grafik 5: Küresel LI-ION Üretim Dağılımı (2022, %)

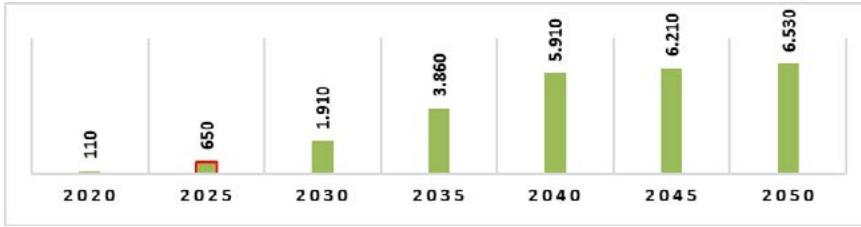
Kaynak: VisualCapitalist

Grafik 6: Elektrikli Araçların Küresel Batarya Pazarı (Milyar Dolar)

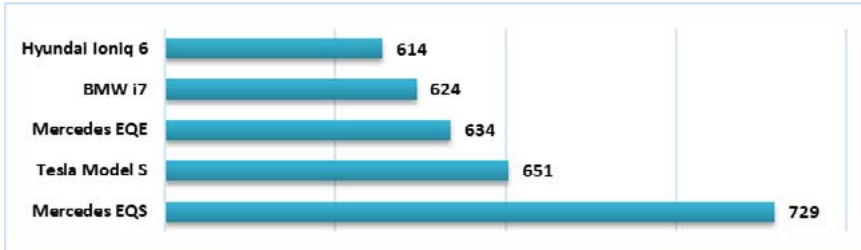
Kaynak: Statista

Grafik 7: Elektrikli Araçların Akülerine Olan Tahmini Küresel Talep (Gigavat Saat)

Kaynak: Statista

Grafik 8: En Uzun Menzilli 5 Elektrikli Araba (2023, KM)

Kaynak: <https://www.elektrikde.com/en-uzun-menzile-sahip-5-elektrikli-araba>

dir. 2023 yılında dünyada en uzun menzile sahip elektrikli araçlar incelendiğinde, Mercedes EQS sahip olduğu 729 km'lik menziliyle birinci sıradadır. Tesla Model S ise 651 km'lik menziliyle ikinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin yeni elektrikli aracı olan Togg T10X modelinin iki farklı menzil seçeneği bulunmaktadır. Standart menzil 314 km iken uzun menzilli modeli ise 523 km'dir.

3. TÜRKİYE'DE ELEKTRİKLİ ARAÇLAR VE ALTYAPI

Pandemi sürecinin yol açtığı ekonomik bunalım döviz kurlarını artırarak hammadde ve ithal ürünlerin fiyatlarını olumsuz etkilemiştir. Bu durum otomotiv sektöründe fiyatların yükselmesine neden olmuş ve araç alım satımını bir yatırım aracı olarak görülmeye başlanmıştır.

3.1 Mevcut Durum

Otomotiv sektöründe güçlü bir ülke olan Türkiye birçok uluslararası otomobil markasını bünyesinde barındırmaktadır. Otomotiv yedek parça ve diğer tedarik sanayisi de oldukça gelişmiş seviyededir.

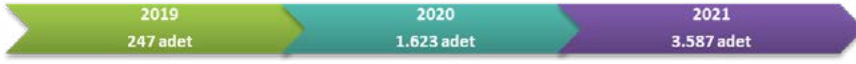
Elektrikli araçlar, karbon salınımını minimize ederek iklim değişikliği ile mücadelede önemli rol oynamaktadır. Fosil yakıtlı araçlardan elektrikli araçlara geçiş süreciyle birlikte küresel markaların Türkiye pazarına olan ilgisi artmıştır. Türkiye'de hükümet elektrikli araçların kullanımını artırmak için vergi avantajları sunmaktadır. Elektrikli araç alımlarında özel tüketim vergisi motor gücüne göre değişmekle birlikte vergilendirme %10'dan başlamaktadır. Ayrıca son güncellemeyle birlikte elektrikli otomobil satışında düşük ÖTV'ye tabi matrah 700 bin liradan 1,2 milyon liraya yükseltilmiştir. Bu teşviklerin yapılmasıyla birlikte Türkiye'de elektrikli araçlara olan rağbet artmaktadır.

2019 yılında 247 adet elektrikli araç trafiğe kayıtlı iken 2020 yılında 1.623 adet olmuştur. 2021 yılında ise 3.587 adede ulaşarak ciddi bir sıçrama gerçekleştirmiştir. Bu artış ivmesi Türkiye'nin doğru zamanda elektrikli arabaya geçiş sürecini başlattığını göstermektedir. Türkiye'nin yerli teknoloji hamlesi olan Togg'un piyasaya çıkmasıyla beraber elektrikli araçların Türkiye'deki trendi artacak ve ekonomisine, çevresine, kullanıcılarına önemli katkılar sunacaktır.

3.2 Öngörüler

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı önderliğinde yapılan Türkiye'de elektrikli araçların gelişimine dair düşük, orta ve yüksek olarak 3 farklı senaryodan oluşan bir projeksiyon yapılmıştır. 2025 yılı orta senaryo için yıllık elektrikli araç satışı 120 bin adet beklenirken

Şekil 11: Türkiye'de Trafiğe Kayıtlı Elektrikli Araç Sayıları

Şekil 12: 2025 Yılı Projeksiyon Verileri

Kaynak: Elektrikli Araçlar Şarj Altyapı Desteği (sanayi.gov.tr)

Şekil 13: 2030 Yılı Projeksiyon Verileri

Kaynak: Elektrikli Araçlar Şarj Altyapı Desteği (sanayi.gov.tr)

Şekil 14: Türkiye'de En Çok Satan Elektrikli Araba Modelleri (2022)

Grafik 9: Türkiye'de Elektrikli Araç Şarj İstasyonlarının Sayısı İlk 5 İl (2022)

Kaynak: <https://www.arabam.com/blog/genel/turkiyede-kac-tane-elektrikli-sarj-istasyonu-var/>

toplam elektrikli araç stoğu 270 bin olacağı düşünülmektedir.

2030 yılı orta senaryo için yıllık elektrikli araç satışı 420 bin adet beklenirken toplam elektrikli araç stoğu 1.6 milyon adet olacağı düşünülmektedir. Yüksek senaryoya göre yıllık elektrikli araç satışı 580 bin adet iken toplam elektrikli araç stoğu ise 2.5 milyon adet olacağı beklenmektedir. 2022 yılında Türkiye'de 7.733 adet elektrikli ve 64.387 hibrit otomobil satılmıştır. Toplam otomobil satışının içerisindeki pay elektrikli otomobillerde %1,4, hibrit otomobillerde ise %10,9'dur.

Elektrikli araç satışlarının 2023 yılında da ciddi şekilde yükseleceği beklenmektedir. Buna TOGG'un C segmentte SUV modelinin satışa sunulması da katkı sağlayacaktır. Ayrıca küresel birçok marka elektrikli araçlarıyla Türkiye pazarına girmektedir. 2023 yılının ikinci yarısında çip krizinin azalmasıyla beraber tedarik problemlerinin çözülmesi ve pazarın hareketlenmesi ön görülmektedir.

3.3 Altyapı

Elektrikli araçların kullanımında en büyük problem şarj etme kısıtlarıdır. Mevcut elektrikli araçlarda henüz teknolojik olgunluğa erişilmemiş ve üretim maliyetlerin-

den dolayı gereken seviye tam olarak elde edilememiştir.

2022 yılı itibarıyla Türkiye'de toplam 3 bin 457 şarj istasyonu bulunmaktadır. Bu istasyonların 818'i özel kullanım amaçlı, 2 bin 639'u ise halka açık şarj istasyonlarıdır. Türkiye'nin yeni otomobili olan TOGG'un 2023 yılında banttan inmesiyle beraber elektrikli araç şarj istasyonları sayısı tüm Türkiye genelinde ciddi bir şekilde artacaktır.

Türkiye'de bulunan elektrikli araç şarj istasyonlarının üçte biri İstanbul'da yer almaktadır. İstanbul'da toplam 1.265 şarj istasyonu bulunurken Ankara'da 320, İzmir'de 235, Antalya'da 132 ve Muğla'da 128 adet bulunmaktadır. Türkiye 2025 yılında toplam 30 bin halka açık şarj soketine ihtiyaç duyarken bu rakamın 2030 yılında 160 bine ulaşacağı düşünülmektedir. 2025 yılındaki 30 bin şarj soketinin ülke dinamikleri dikkate alınarak en az 8 bini, 2030'da ise 50 bini hızlı şarj olarak planlanmaktadır. Şehirlerarası yolculukta veya yoğun trafikte yüksek hızlı şarj istasyonlarına daha çok ihtiyaç duyulacaktır.

4. SONUÇ

2050 yılına kadar küresel elektrikli araç stoğunun 350 milyona ulaşması beklenmektedir. Net sıfır karbon hedefi ile tüketicinin

fosil yakıtlardan daha hesaplı ve zararsız olan elektrik enerjisine geçiş başlamıştır. Dünya'da elektrikli araçların üretimi, batarya sürelerinin uzatılması, şarj istasyonlarının konumlandırılması gibi çeşitli çalışmalar hız kazanmıştır. Ülkeler elektrikli araçların artırılmasına yönelik hukuki ve iktisadi politikalar geliştirirken şarj istasyonları ve diğer alt yapı eksikliklerini kademeli olarak tamamlamaktadır.

Fosil yakıtlı araçlardan elektrikli araçlara geçiş süreci 2030 yılına kadar tüm markalarca yapılması planlanmıştır. 2023 yılı Mart ayında piyasaya çıkacak olan Türkiye'nin elektrikli aracı TOGG tamamen elektrikli bir şekilde üretilmiştir. Türkiye'de 81 ile elektrikli araç şarj istasyonlarının montajı sağlanıp tüm yurdun kapasitesi geliştirilecektir.

5. KAYNAKÇA

- <https://www.ntv.com.tr/galeri/otomobil/turkiyede-satilan-elektrikli-otomobiller-ve-guncel-fiyatları,uz08fADG-UGxfg510H7GEQ/Bj67u9vMkEGoXd0aJPA>
- <https://www.erdem-erdem.av.tr/bilgi-bankasi/2022-yili-otomotiv-sektor-raporu>
- <https://www.getmidas.com/midasin-kulakları/rapor-elektrikli-arac-sektorunde-yatirimlar-2-katina-cikiyor-p-14142>
- <https://tr.euronews.com/2021/07/14/avrupa-daki-dev-otomobil-markalar-ne-zaman-yuzde-100-elektrikli-aracalara-gececek>
- <https://www.virta.global/en/global-electric-vehicle-market>
- <https://www.counterpointresearch.com/global-electric-vehicle-market-share/>
- <https://www.euronews.com/next/2023/02/20/sales-of-electric-cars-in-the-eu-broke-records-in-2022-which-country-in-europe-is-leading>
- <https://tridenttechnology.com/electric-car-sales-statistics/#:~:text=also%20catching%20up,Number%20of%20electric%20vehicles,vans%2C%20and%20>
- <https://www.statista.com/topics/1010/electric-mobility/#editorsPicks>
- <https://sarjdestek.sanayi.gov.tr/turkiye-icin-elektrikli-arac-sarj-altyapisi>
- <https://www.mckinsey.com/industries/automotive-and-assembly/our-insights/europes-ev-opportunity-and-the-charging-infrastructure-needed-to-meet>
- <https://evmarketsreports.com/electric-fueled-transport-spending-hit-466-billion-in-2022/>
- <https://www.statista.com/outlook/mmo/electric-vehicles/worldwide>
- <https://www.forbes.com/sites/qai/2022/09/24/growth-sector-electric-vehicles-sales-and-the-new-electric-economy/?sh=7ca166e143ac>
- <https://biofriendlyplanet.com/environment-issues/electric-vehicles-and-their-impact-on-the-environment/#:~:text=Negative%20Impacts,-EV%20charge>
- <https://www.visualcapitalist.com/the-top-10-ev-battery-manufacturers-in-2022/#:~:text=The%20leading%20battery%20supplier%2C%20CATL,Toyota%2>
- <https://cleanchoiceenergy.com/news/reasons-to-switch-to-electric-car>
- <https://www.energysage.com/electric-vehicles/101/pros-and-cons-electric-cars/>
- <https://www.arabam.com/blog/genel/turkiyede-kac-tane-elektrikli-sarj-istasyonu-var/>
- <https://www.elektrikde.com/en-uzun-menzile-sahip-5-elektrikli-araba>

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
GÜVENCESİYLE

PİLOTLUK HAYALİNİ
ERTELEME!

PPL

ATPL TEORİK EĞİTİMİ

PIC

NVFR

IR

CPL

ME

FI

UPRT

EXAMINER

UPL

**Avantajlı ön kayıt fiyatlarımız
hakkında bilgi almak için**

Lütfen iletişime geçiniz! >

Bizlerden haberdar olmak için
karatayaero

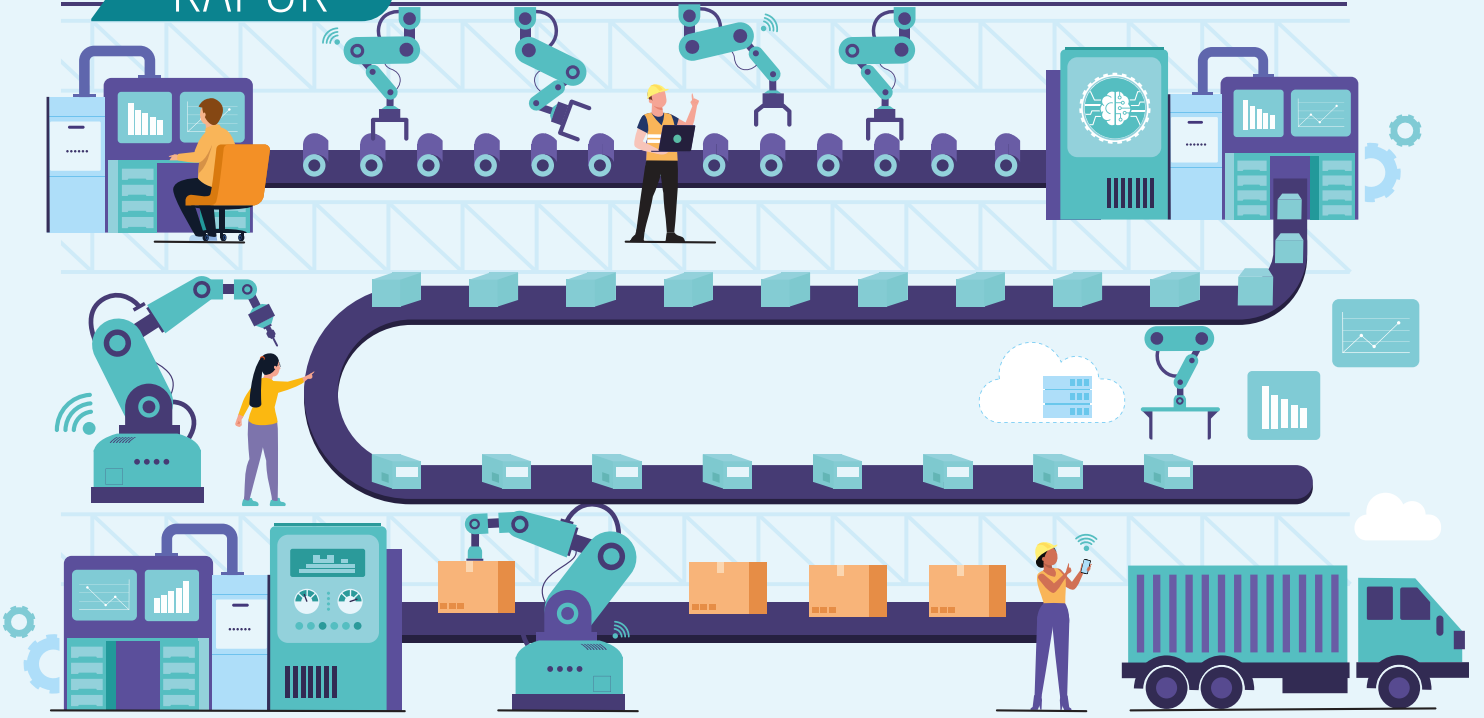
Daha fazlası için ziyaret edin
karatay.aero

Daha fazlası için arayın
0.539 854 27 09

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
Havacılık ve Eğitimi İktisadi İşletmesi

2022 YILI SEKTÖRLERE GÖRE ÜRETİCİ ENFLASYONLARI

Muhammed Furkan ÇETİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

2022 yılında enflasyon, tüketiciler kadar üreticileri de olumsuz etkilemiştir. Özellikle enerjideki fiyat artışları üreticileri ciddi anlamda zorlamıştır. Bu raporda 6 adet üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE, YD-ÜFE, Tarım-ÜFE, Tarım-GFE, H-ÜFE, İnşaat Maliyet Endeksi) ve alt sektörlerindeki yıllık enflasyon oranları incelenecektir.

2. SEKTÖRLERE GÖRE ÜRETİCİ ENFLASYONLARI

2.1 Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE)

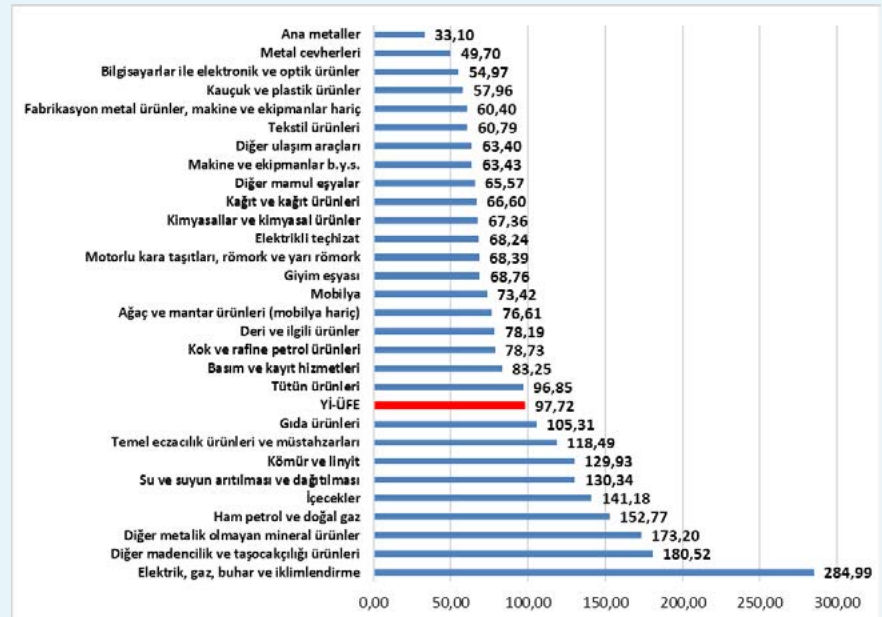
Yİ-ÜFE 2022 yılı Aralık ayında; bir önceki yılın Aralık ayına göre %97,72 artış göstermiştir. Yıllık Yİ-ÜFE'ye göre 20 alt sektör daha düşük, 9 alt sektör daha yüksek değişim göstermiştir. Yıllık en düşük artış; %33,10 ile ana metaller, %49,70 ile metal cevherleri, %54,97 ile bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler alt sektörlerinde gerçekleşmiştir. Buna karşılık elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme %284,99, diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri %180,52, diğer metalik olmayan mineral ürünler %173,20 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler olmuştur.

2.2 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE)

YD-ÜFE 2022 yılı Aralık ayında; bir önceki yılın Aralık ayına göre %49,90 artmıştır. Yıllık YD-ÜFE'ye göre 12 alt sektör daha düşük, 13

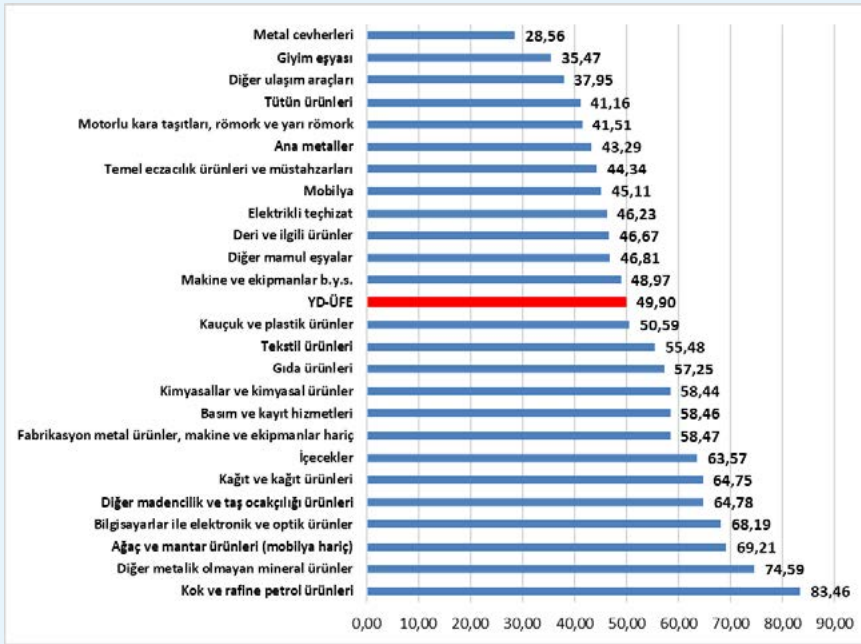
alt sektör daha yüksek değişim göstermiştir. YD-ÜFE sektörlerinden metal cevherleri %28,56, giyim eşyası %35,47, diğer ulaşım araçları %37,95 ile endekslerin en az arttığı alt sektörler oldu. Buna karşılık kok ve

Grafik 1. Sektörlere Göre Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%), Aralık 2022

Kaynak: TÜİK

Grafik 2. Sektörlere Göre YD-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%), Aralık 2022

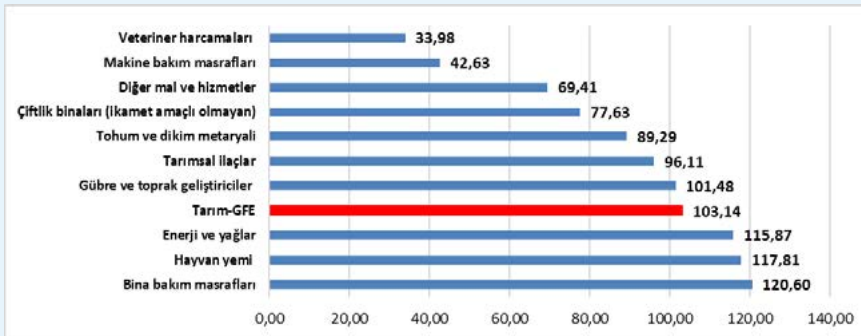
Kaynak: TÜİK

Grafik 3. Sektörlere Göre Tarım-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%), Aralık 2022

Kaynak: TÜİK

Grafik 4. Sektörlere Göre Tarım-GFE Yıllık Değişim Oranları (%), Aralık 2022

Kaynak: TÜİK

rafine petrol ürünleri %83,46, diğer metalik olmayan mineral ürünler %74,59, ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) %69,21 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler olmuştur.

2.3 Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım-ÜFE)

Tarım-ÜFE'de 2022 yılı Aralık ayında; bir önceki yılın Aralık ayına göre %151,03 artış

gerçekleşmiştir. Yıllık Tarım-ÜFE'ye göre 6 alt grup daha düşük, 6 alt grup daha yüksek değişim göstermiştir. Yıllık artışın en düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, %82,94 ile lifli bitkiler ve %91,54 ile koyun ve keçi, canlı; bunların işlenmemiş süt ve yapağları ve %97,95 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtaları olmuştur. Buna karşılık, yıllık artışın en yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, %309,17 ile turuncgiller ve %191,66 ile sebze ve kavun-karpuz, kök ve yumrular ve %188,49 ile çeltik olmuştur.

2.4 Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi (Tarım-GFE)

Tarım-GFE'de 2022 yılı Aralık ayında bir önceki yılın Aralık ayına göre %103,14, artış gerçekleşmiştir. Yıllık Tarım-GFE'ye göre 7 alt grup daha düşük, 3 alt grup daha yüksek değişim göstermiştir. Yıllık artışın en düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, %33,98 ile veteriner harcamaları, %42,63 ile makine bakım masrafları ve %69,41 ile diğer mal ve hizmetler olmuştur. Buna karşılık, yıllık artışın en yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, %120,60 ile bina bakım masrafları, %117,81 ile hayvan yemi ve %115,87 ile enerji ve yağlar olmuştur.

2.5 Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE)

2022 yılı Aralık ayında H-ÜFE bir önceki yılın Aralık ayına göre %78,72 artış göstermiştir. Yıllık H-ÜFE'ye göre 12 alt sektör daha düşük, 15 alt sektör daha yüksek değişim göstermiştir. H-ÜFE sektörlerinden telekomünikasyon hizmetleri %41,13, depolama ve destek hizmetleri (taşımacılık için) %43,07, hukuk ve muhasebe hizmetleri %47,55 ile endekslerin en az arttığı alt sektörler olmuştur. Buna karşılık programcılık ve yayıncılık hizmetleri %121,59, reklamcılık ve piyasa araştırması hizmetleri %119,97, veterinerlik hizmetleri %103,97 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler olmuştur.

2.6 İnşaat Maliyet Endeksi

İnşaat Maliyet Endeksi, 2022 yılı Aralık ayında bir önceki yılın Aralık ayına göre %78,40 artmıştır. Yıllık İnşaat Maliyet Endeksine göre 2 alt sektör daha düşük, 3 alt sektör daha yüksek değişim göstermiştir. İnşaat Maliyet Endeksi sektörlerinden, bina dışı yapılar (kara ve demir yolları) %63,44 ve ikamet amaçlı olmayan binalar %77,63 ile endekslerin en az arttığı sektörler olmuştur. Buna karşılık, diğer bina dışı yapılar %153,50, bina dışı yapılar (hizmet projeleri) %91,54 ve ikamet amaçlı binalar %78,54 artarak endekslerin en çok arttığı sektörler olmuştur.

3. ÜRETİCİ ENFLASYONLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Üretici enflasyonlarında en çok artan endeks %151,03 artış oranıyla Tarım-ÜFE olmuştur. İkinci yüksek artan yine tarım sektöründen %103,14 oranla Tarım-GFE olmuştur. Yİ-ÜFE %97,72 artışla üçüncü olurken, H-ÜFE %78,72 ile dördüncü olmuştur. İnşaat Maliyet Endeksi, H-ÜFE ile benzer bir artış göstererek %78,40 artmıştır. Endekslerden en az artan %49,90 ile YD-ÜFE olmuştur. 6 endeksin ortalama artışı %93,15 olmuştur.

4. SONUÇ

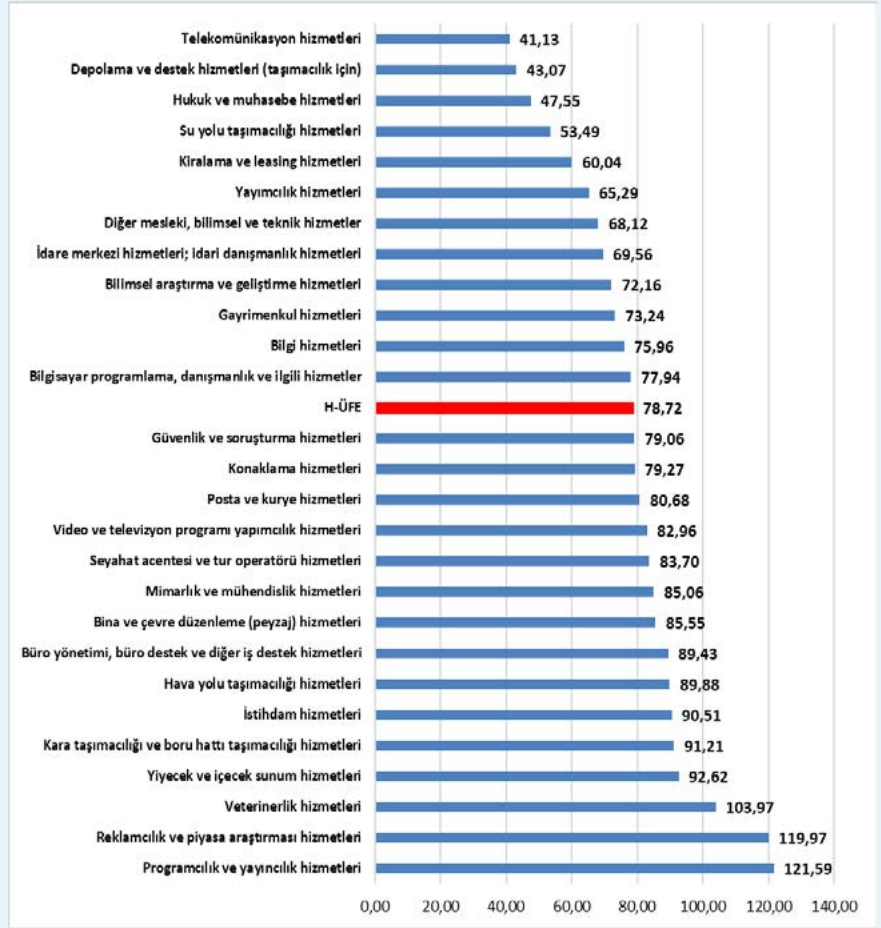
Hem Tarım-ÜFE hem Tarım-GFE, Yİ-ÜFE endeksine göre daha fazla artmıştır. Tarım sektöründe bu denli yüksek maliyet artışının olması, Tüketici Fiyat Endeksi'nde (TÜFE) en yüksek ikinci artışı gösteren ana harcama grubunun "gıda ve alkolsüz içecekler" olmasını açıklamaktadır. H-ÜFE'deki artışın Yİ-ÜFE'den az olması, ilerleyen dönemlerde H-ÜFE'de artışların sürmesi olarak yorumlanabilir.

İnşaat Maliyet Endeksi %78,40 artarken, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) yayınladığı Konut Fiyat Endeksi'nde 2022 yılı Aralık ayında konut fiyat artışı %167,8 olmuştur. Bu verilerden açıkça görüleceği üzere konut fiyatlarındaki artışın yalnızca maliyet yönü olmadığı anlaşılmaktadır. YD-ÜFE %49,90 artarken döviz kurlarında bu denli artış olmamıştır. İhracatçıların kurun düşük olması şikâyetinin sebebinin bu olduğu düşünülebilir.

5. KAYNAKÇA

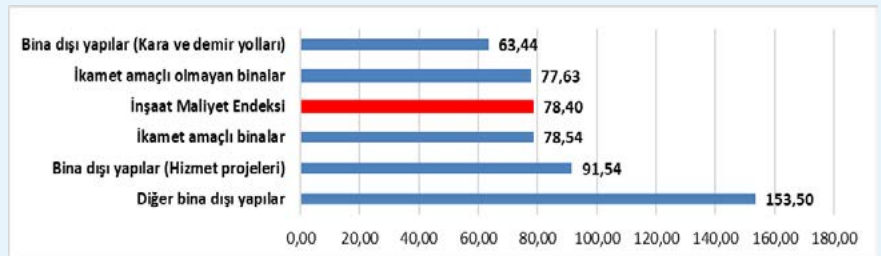
- Hizmet Üretici Fiyat Endeksi, Aralık 2022 – TÜİK <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hizmet-Uretici-Fiyat-Endeksi-Aralik-2022-49468>
- İnşaat Maliyet Endeksi, Aralık 2022 – TÜİK <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Insaat-Maliyet-Endeksi-Aralik-2022-49489>
- Konut Fiyat Endeksi, Aralık 2022 – TCMB <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/istatistikler/reel+sektor+istatistikleri/konut+fiyat+endeksi/>
- Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, Aralık 2022 – TÜİK <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tarim-Urunleri-Uretici-Fiyat-Endeksi-Aralik-2022-49734>
- Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi, Aralık 2022 – TÜİK <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tarimsal-Girdi-Fiyat-Endeksi-Aralik-2022-49567>
- Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi, Aralık 2022 – TÜİK <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yurt-Disi-Uretici-Fiyat-Endeksi-Aralik-2022-49545>
- Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Aralık 2022 – TÜİK <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yurt-Ici-Uretici-Fiyat-Endeksi-Aralik-2022-49403>

Grafik 5. Sektörlere Göre H-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%), Aralık 2022

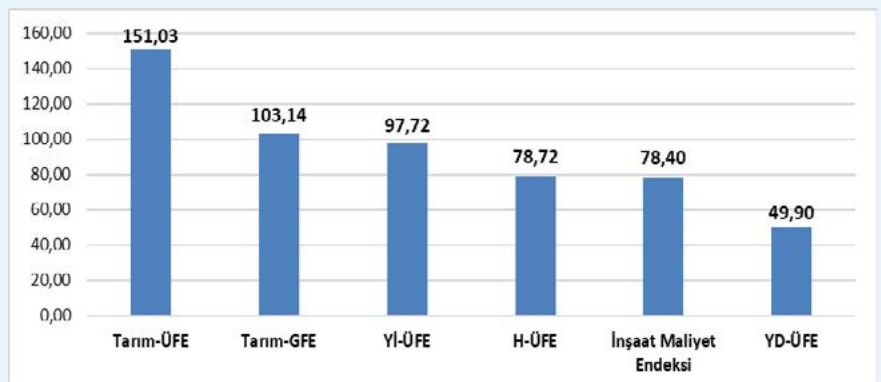
Kaynak: TÜİK

Grafik 6. Sektörlere Göre İnşaat Maliyet Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%), Aralık 2022

Kaynak: TÜİK

Grafik 7. Üretici Enflasyon Oranları (%), Aralık 2022

Kaynak: TÜİK

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

BÖLÜMLERİMİZ

 Hukuk Fakültesi

 Tıp Fakültesi

 **Uygulamalı Bilimler
Yüksekokulu**
Pilotaj

 **Mühendislik ve Doğa
Bilimleri Fakültesi**
Bilgisayar Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
Elektrik-Elektronik Mühendisliği
İnşaat Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Mekatronik Mühendisliği

 **İktisadi, İdari ve Sosyal
Bilimler Fakültesi**
Enerji Yönetimi
İslam İktisadı ve Finans
İşletme
Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik
Uluslararası Ticaret ve Lojistik
Uluslararası Ticaret ve Lojistik (İNG)
İletişim ve Tasarımı
Psikoloji
Sosyal Hizmet
Sosyoloji
Tarih

 **Güzel Sanatlar ve
Tasarım Fakültesi**
Grafik Tasarımı
İç Mimarlık
Mimarlık
Geleneksel Türk Sanatları

**Sağlık Bilimleri
Yüksekokulu**

Beslenme ve Diyetetik
Çocuk Gelişimi
Ebelik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
Hemşirelik
Odyoloji

**Yabancı Diller
Yüksekokulu**

Arapça Mütercim ve Tercümanlık
İngilizce Mütercim ve Tercümanlık

**Adalet Meslek
Yüksekokulu (Ön Lisans)**

**Sağlık Hizmetleri Meslek
Yüksekokulu (Ön Lisans)**

Anestezi
Çocuk Gelişimi
Diyaliz
Fizyoterapi
İlk ve Acil Yardım
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri
Optisyenlik

**Ticaret ve Sanayi Meslek
Yüksekokulu (Ön Lisans)**

Bilgisayar Programcılığı
Dış Ticaret
Mekatronik
Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri

444 1251

www.karatay.edu.tr

Bozkurt ARAN

Ticaret Çalışmaları Merkezi Direktörü

KÜRESEL TİCARET BEKLENTİLERİN ALTINDA KALDI

GİRİŞ

Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) 5 Nisan'da yayımladığı "Küresel Ticaret Görünümü ve İstatistikler - Global Trade Outlook and Statistics" raporu önemli bulgulara yer vermektedir. DTÖ geçtiğimiz yılın ekim ayında yayınladığı raporda, küresel ticaretin 2023 yılı için %1 civarında büyüyeceğini tahmin etmişti. Bu defa, bu tahmini 6 ay sonra yayınladığı raporda değiştirerek küresel ticaretin %1,7 oranında artmasını beklediğini duyurdu. Altı aylık bir devrede artış beklentisinin ifade edilmesi olumlu bir gelişmedir.

Diğer taraftan 2008 yılındaki ekonomik krizi izleyen 12 yıllık dönem zarfında küresel ticaretin %2,6, Dünya Gayrisafi Hasılabın ise %2,7 arasında büyümüş olduğu dikkate alındığında yeterli büyüme eğiliminin henüz yakalanamadığı da anlaşılmaktadır. Raporda yer alan saptamaları şöyle özetleyebiliriz:

- Küresel mal ticaretinin 2023 yılında %1,7 büyümesinin ve 2024 yılında ise %3,2'ye yükselmesinin öngörüldüğü,

- Dünya Gayrisafi Yurtiçi Hasılabının 2023 yılında %2,4 oranında büyümesinin tahmin edildiği,
- Para politikasında devam eden sıkılaştırma ve yükselen borç seviyesinden kaynaklanan mali istikrarsızlık yanında jeopolitik gerilimler ve gıda arz güvenliğinin yarattığı risklerin beklentileri aşağı doğru çekmesinin öngörüldüğü,
- 2022'de ticaret hacmindeki büyüme, dördüncü çeyrekteki durgunluk sonunda düşmüş olmakla beraber, Ukrayna-Rusya Savaşı dolayısıyla düşünülen en kötü senaryonun da gerçekleşmediği,
- 2022 yılında yükselen emtia fiyatları nedeniyle küresel mal ticaretinin parasal değeri, 25,3 trilyon ABD dolarına ulaştığı,
- Diğer taraftan küresel hizmet ticaretinin 2022 yılında %15 artarak 6,8 trilyon ABD dolarına yükseldiği,
- Dijital olarak sunulan hizmet ihracatının ise 3,82 trilyon ABD dolarına ulaştığı belirtilmektedir.

Enerji ile ilgili sektörler arasında yakıt ticaretinin %61 artarak sektörler arasında en

hızlı büyümeyi gerçekleştirdiği, tarım ticaretinin dolar değerinde %11 yükseldiği, mamul madde ticaretinin ise %7 oranında büyüdüğü belirtilmektedir.

Turizm ile ilgili raporda ifade edilen unsurlar dikkat çekicidir. COVID-19 salgını dolayısıyla uygulanan seyahat kısıtlamalarının hafiflemesi sonucunda sektörün tam bir düzelmeye yolunda olduğu belirtilmektedir. Turizm talebinin olumsuz ekonomik koşullara rağmen canlı olduğu kaydedilmektedir.

Raporda, Ukrayna-Rusya Savaşı'nın birinci yılında küresel ticarete etkileri konusunda DTÖ'nün düzenlediği Ukrayna'da bir yıldır süren savaşın küresel ticaret ve kalkınma üzerindeki etkilerinin değerlendirildiği 3 rapora da atıfta bulunmaktadır. Özellikle gıda konularında kırılgan ekonomilerin ikame ürün ve tedarikçi bulabildikleri ifade edilmektedir. Bu olumlu gelişmenin açık, kapsayıcı ve çok taraflı kurallara bağlı küresel ticaret düzeninin bir sonucu olduğu da kaydedilmektedir. Savaşın en çok etkilenen malların fiyatları, çatışmanın başlangıcından bu yana beklenden daha az artmıştır.

Rusya ve Ukrayna, küresel ekonominin nispeten küçük bir bölümünü oluşturdukları için olumsuz etkilerinin sınırlı olduğu ancak buğday, mısır, ayçiçeği ürünleri, gübre yakıtlar ve pladyum arzında sıkıntılar yaşanması olasılığının gerçekleşmediği belirtilmiştir. Ukrayna ve Rusya'dan ithalata bağımlı olan ülkeler esneklik göstererek taleplerini bu savaştan etkilenmeyen ekonomilere kaydırabilmişlerdir.

DEĞERLENDİRME

Raporun yayınlaması ile ilgili bir demeç veren DTÖ Genel Direktörü Dr. Ngozi, ticaretin küresel ekonomiye güç katmaya devam edecek olmakla birlikte dış faktörlerin baskısı altında kalmaya devam ettiğinden ülkelerin uluslararası ticaretin ufulanmasından ve ticarete engeller getirilmesinden kaçınmalarının önemli olduğunu belirtmiştir. DTÖ Genel Direktörü, çözümün çok taraflı sistem içinde işbirliğinin artırılması olduğunu kaydetmiştir. Bu arada Financial Times gazetesine yaptığı açıklamada Dr. Ngozi, 2023 yılında küresel ticaretin sadece %1'den biraz daha yüksek oranda büyümesi beklentisinin "iyi olmadığını ancak daha az kötü olduğunu"4 da sözlerine eklemiştir.

DTÖ Genel Direktörünün gıda arz güvenliği konusunda söyledikleri dikkat çekicidir. 2022 yılında Ukrayna-Rusya Savaşı dolayısıyla tarım ticareti konusunda bazı ülkelerin endişelerinin abartılı olduğunu anlaşıldığını, gıda ticaretine yeni yollar bulunarak devam edilebildiğini, diğer taraftan ülkelerin tarım ve gübre ticaretine geçen yıl koydukları 100 adet ihracat yasağının 67'ye inmiş olmakla beraber kısıtlamaların sürdüğünü belirtmiştir.

2022 yılında en büyük ihracatçı ve ithalatçı ülkelerin tablosu da ilginç veriler barındırmaktadır. İlk 30 ülkenin ihracat ve ithalat oranları raporda yer almaktadır.5 Özellikle enerji ihraç eden ülkelerin (ABD, BAE, Suudi Arabistan) ihracatlarında yüksek oranlarda artışlar görülmektedir.

Tablo 1: Bazı Önde Gelen İhracatçı Ülkeler

Ülke Sıra	Ülke	Milyar \$	Payı	Yıllık Artış
1	Çin	3,594	14,4	7
2	ABD	2,065	8,3	18
3	Almanya	1,655	6,6	1
4	Hollanda	966	3,9	15
5	Japonya	747	3	-1
6	Kore	684	2,7	6
11	BAE	599	2,4	41
21	S. Arabistan	410	1,6	49
29	Türkiye	254	1	13

Tablo 2: Bazı Önde Gelen İthalatçı Ülkeler

Ülke Sıra	Ülke	Milyar \$	Payı	Yıllık Artış
1	ABD	3,376	13,2	15
2	Çin	2,719	10,8	1
3	Almanya	1,571	6,1	11
4	Hollanda	899	3,5	19
5	Japonya	897	3,5	17
6	Birleşik Krallık	824	3,2	14
9	Hindistan	723	2,8	26
20	Türkiye	364	1,4	34

SONSÖZ

COVID-19 salgının azalmakla beraber tedarik zincirinde sürmekte olan olumsuz etkilerine, enflasyonist baskılara, enerji ve emtia fiyatlarının yükselişe ilaveten jeopolitik geriliimlerin de yıl içinde devam etmesi beklenmektedir. Dikkate alınması gereken başka bir unsur da küresel anlamda "kuralı ticaret" yaklaşımının değişmekte olmasıdır. Neo-liberal anlayışın egemen olduğu politikalar yerine başat ülkeler tarafından, dış alımı kısıtlayıcı ve çoğu hallerde korumacılık ifade eden uygulamalara başvurulduğu görülmektedir. Küresel işbölümünü ve verimlilik anlayışını önceleyen yaklaşımın ötesinde tedarik zincirlerinin yakın ve dost ülkelerden tercih edildiği bir dönem başlamıştır.

Diğer taraftan ABD, AB ve Çin başta üzere başat ülkeler, "sanayi politikası" yaklaşımı ile seçtikleri sanayi dallarına büyük "sübvansiyonlar" vermek suretiyle kendilerince kritik ürünlerin ülke içinde üretilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca teknoloji yarışı nedeniyle ülkelerin kilit sektörlerde yabancı firmaların katılmasını engelleyen kurallar giderek yaygınlaşmaktadır. Buna göre savunma sanayinin dışında kalsa dahi "değer zincirinin" bir parçası olması dolayısıyla ulusal güvenlik ile ilişkilendirilebilen hususların da incelemeye dâhil edilmesinde yeni caydırıcı ölçütler getirilmektedir. Kısacası ayrışma sürecinin devam ettiği görülmektedir.

Bu nedenle küresel ticaretin 2023 yılında da benzer şekilde baskılanacağı anlaşılmaktadır.

Kaynak: TEPAV

Gizem ERİM ÖZÇELİK

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

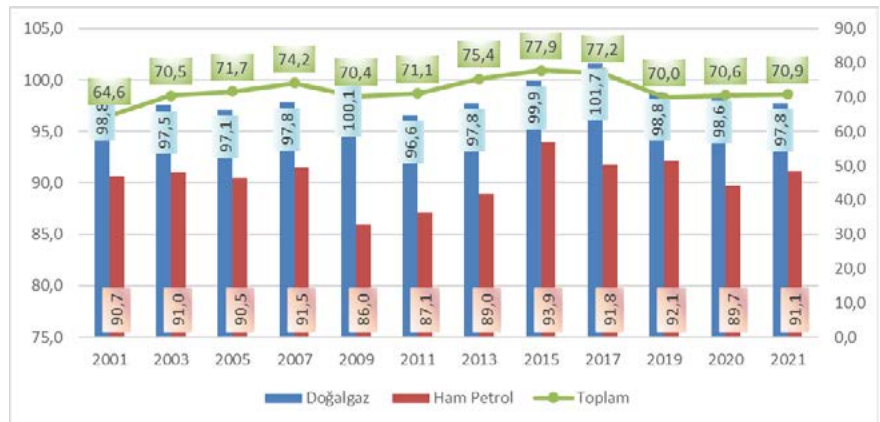
ENERJİ BAĞIMSIZLIĞI EKSENİNDE TRENDLER VE BEKLENTİLER

1. GİRİŞ

Enerji kullanımı nüfusun ve üretimin artması, kentleşme oranının yükselmesi ile birlikte daha karmaşık hale gelmiştir. Enerji kaynakları açısından jeopolitik açıdan övündüğümüz bir konumda olmamıza rağmen yıllarca enerjinin çoğunu dışarıdan karşılayan bir ülkeydik. Türkiye gibi enerjisinin çoğunu dışarıdan karşılayan ülkeler, büyümelerini gerçekleştirmek için enerji kullanımlarını arttırmakta bu da enerjide dışa bağımlılığa sebep olmaktadır. Bu sorunun çözümü ise yerli kaynaklara yönelmekle mümkündür. Üretimde temel girdi olan enerji, ülkenin refah seviyesini yükseltecek temel unsurdur. İş yapabilme yeteneği olarak adlandırılan enerji, çok çeşitli olmakla birlikte son dönemde global trende uygun olarak sürdürülebilir enerji kullanımının sağlanması ve çevreye verilen zararın en aza indirilmesi açısından bir dönüşüme uğramıştır.

Çalışmada enerji bağımsızlığını temel alarak dünyada ve ülkemizde enerjiye yönelik durum, trend ve beklentilere değinilecektir.

Grafik 1. Avrupa'nın Enerji İthal Bağımlılığı (%)

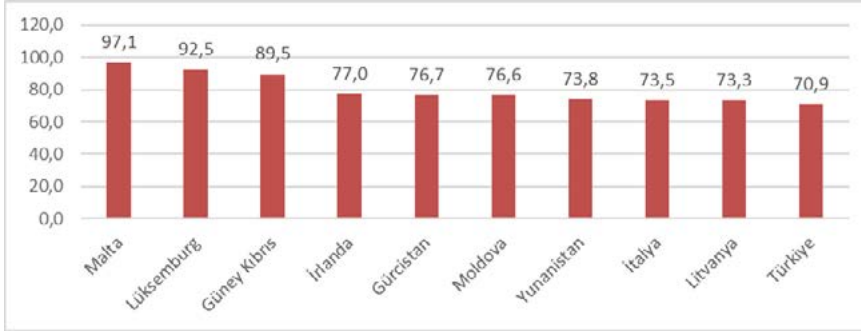
Kaynak: Eurostat

2. Avrupa'da Enerji Bağımlılığı/ Bağımsızlığı

Avrupa Birliği çevre politikası; bütünlük, önelicilik, ihtiyatlılık, kirlenmezlik ve hizmette halka yakınlık gibi ilkelere dayanmaktadır. Bu temel ilkelerin yanında çevre konusunda katılımcı ve koruyucu bir yaklaşımı tercih etmektedir. Enerjinin etkin kullanılmasına

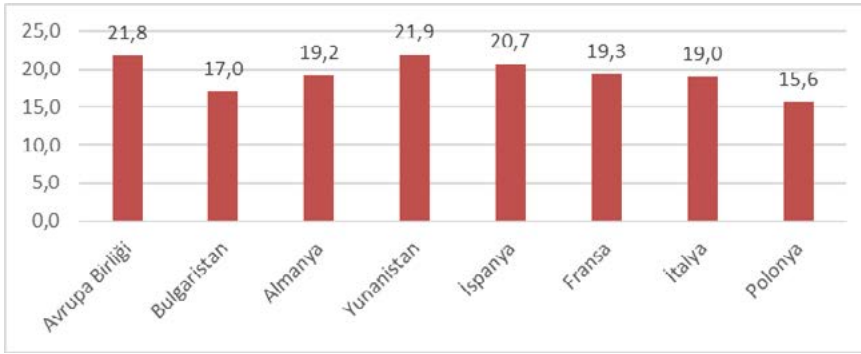
önem veren AB; tüketilen enerjiyi, sera gazı emisyonlarını ve diğer kirlenme unsurlarını azaltmayı hedeflemektedir. Çünkü Birliğin genişlemesi ile birlikte enerji ihtiyacı artış kaydetmiş, eksik kalan kısım ise ithalat ile karşılanmaya çalışılmaktadır. Grafik 1'de Avrupa'nın enerji ithalatına bağımlılığı yıllara göre görülebilmektedir.

Grafik 2. Avrupa'da 2021 Yılında Enerji Bağımlı İlk 10 Ülke (%)

Kaynak: Eurostat

Grafik 3. Nihai Enerji Tüketiminde Yenilenebilir Enerjinin Payı (%) -2021

Kaynak: Eurostat

2021'de AB kendi enerjisinin yaklaşık %44'ünü üretirken %56'sını ithal etmiştir. Grafikte görüldüğü üzere Avrupa'nın enerji ithal bağımlılığı, 2021 yılında 2001 yılına göre; doğal gazda %33,4 ve ham petrolde %1,6 oranında daha bağımlı hale gelmiştir. Avrupa'nın enerji bağımlılığının son 20 yıllık görünüşüne baktığımızda ise dalgalı bir seyir izlediğini görebiliriz. Farklı bir açıdan bakıldığında 2021 yılında AB'nin doğalgaz ithal bağımlılık oranı %83 olarak gerçekleşmiştir. Bu 2020'den (%84) 1 puan daha azdır. İthal bağımlılıktaki bu küçük düşüş, AB üye devletlerinin çoğunun önceki yıllarda ithal edilen doğal gaz stoklarını kullanmasından kaynaklanmaktadır.

Avrupa İstatistik Ofisi verilerine göre Avrupa'da 2021 yılında enerji bağımlılığında ilk 10 ülke aşağıdaki grafikte görüldüğü üzere sırasıyla; Malta, Lüksemburg, Güney Kıbrıs, İrlanda, Gürcistan, Moldova, Yunanistan, İtalya, Litvanya'dır. Enerjide dışa bağımlılığa Türkiye 36 Avrupa ülkesi içinde 10. sırada yer almaktadır. Ülkemiz kullandığı enerjinin %70,9'unu ithal etmektedir. Özellikle Rusya'nın Ukrayna'yı işgali sonrası daha çok gündeme gelen enerji ithalatı birçok ülkenin temel problemi olarak gündemde kalmayı sürdürmektedir. Avrupa Birliği 2030 yılı için enerji stratejisinde ortaya koyduğu sera gazı emisyonlarında 1990 yılı seviyesine göre %45 azaltma ve yenilenebilir enerjinin payının %42,5'e yükseltme hedefi gerçekleştirilebilecek bir hedef olarak görülmektedir. Eurostat verilerine baktığı-

mızda Avrupa Birliği'nin coğrafi konum olarak ülkemize yakın üye ülkelerinin 2021 yılında nihai enerji tüketiminde yenilenebilir enerjinin payı aşağıdaki grafikte incelenebilir.

3. Enerji Bağımsızlığı ve Türkiye'nin Durumu

Enerji, ülkemizin sosyal ve ekonomik açıdan gelişebilmesi için en temel ihtiyaçlardan biridir. Enerjinin temiz, güvenilir, ucuz şekilde elde edilmesi hem ekonomik refah hem de ülke güvenliği açısından önemlidir. Özellikle yenilenebilir enerji kaynakları ülkelerin dışa bağımlılığını azaltan, yakıt gideri gibi bir girdisi olmayan, çevre dostu kabul edilen bir düzlemde durması gibi sebeplerle ülkeler tarafından kullanımı artmaktadır.

Ülkemiz konumunun verdiği avantajla, küresel enerji piyasalarına yakınlığı göz önünde bulundurulduğunda enerji arz ve talep eden ülkeleri birbirine bağlayan, küresel enerji arz güvenliğine önemli katkıları olan bir konumdadır. Çünkü dünyadaki ispatlanmış petrol ve doğal gaz rezervlerinin yaklaşık %60'ına komşu bir bölgede en büyük doğal gaz ve elektrik pazarlarından biri haline gelmiştir. Enerji arz ve güvenliğini güçlendirmek için güzergâh ve kaynak çeşitlendirmesini sağlamak Türkiye'nin enerji stratejisinin ana hedeflerinden biridir. Türkiye aynı zamanda bölgesel ve küresel enerji güvenliğine katkıda bulunmayı ve enerjide bölgesel ticaret merkezi olmayı hedeflemektedir.

Türkiye'nin enerji stratejisinin uluslararası boyutunu oluşturan unsurlar şu şekilde sıralanmaktadır:

- Petrol ve doğal gazın tedarikinde güzergâh ve kaynak çeşitlendirmesini sağlamak,
- Bölgesel ve küresel enerji güvenliğine katkıda bulunmak,
- Enerjide bölgesel ticaret merkezi olmak,
- Enerji zincirinin her aşamasında sürdürülebilir kalkınma bağlamında sosyal ve çevresel etkileri dikkate almak,
- Yerli ve yenilenebilir enerjinin elektrik üretimindeki payını artırmak,
- Nükleer enerjii kaynaklarımıza dahil etmek.

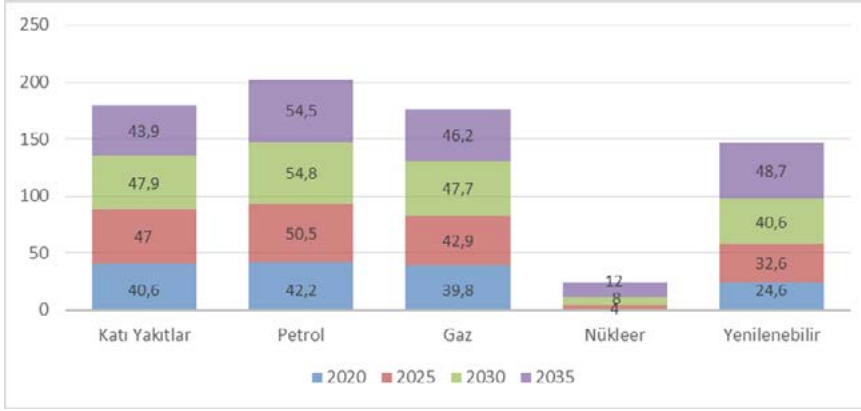
Ülkemiz bölgesinde enerji ticaretinde merkez ülke konumuna gelmeyi amaçlamaktadır. Bu hedefine yönelik bölgede önemli doğalgaz ve petrol boru hattı projelerini hayata geçirmiş veya geçirilmesine öncülük etmiştir. Bunlar: Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı, Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı, Türkiye-Yunanistan Doğal Gaz Enterkonnektörü, Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP), Açık Deniz Doğalgaz Boru Hattı Projesi (Türkkakım) olarak sıralanmaktadır.

Harita 1. Doğalgaz ve Petrol Boru Hatları Haritası

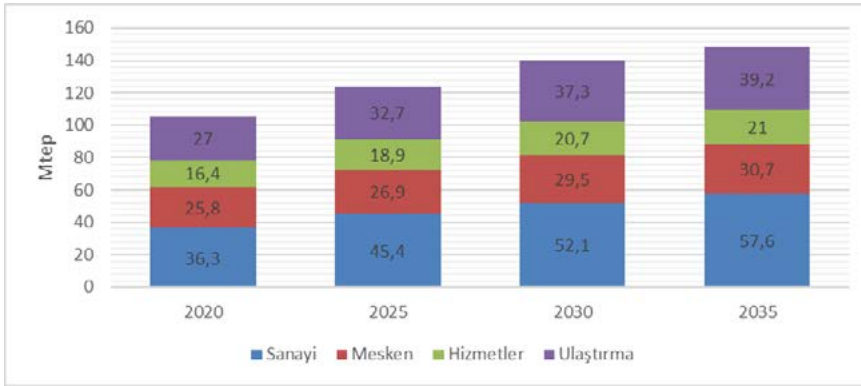
Kaynak: <https://enerji.gov.tr/bilgi-merkezi-haritalar>

Grafik 4. Kaynaklara Göre Birincil Enerji Tüketimi (Mtep)*

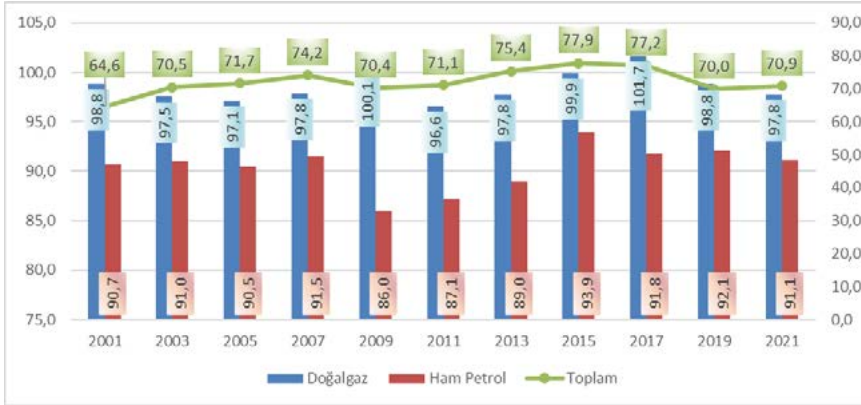
Kaynak: enerji.gov.tr

Grafik 5. Sektörlere Göre Nihai Enerji Tüketimi

Kaynak: enerji.gov.tr

Grafik 6. Türkiye'nin Enerji İthal Bağımlılığı (%)

Kaynak: Eurostat

Ülkemizin 2020 yılı birincil enerji tüketimi 147,2 Mtep olarak gerçekleşmiştir. 2035 yılına kadar birincil enerji tüketimini 205,3 Mtep'e yükseltmeyi amaçlamaktadır. 2000-2020 döneminde yıllık ortalama %31 oranında artış göstermiş olan birincil enerji tüketimi, 2020-2035 döneminde %2,2 düzeyinde artması planlanmaktadır. 2020 yılında %16,7 olan birincil enerji tüketimi içindeki yenilenebilir enerji kaynaklarının payı 2035 yılına kadar %23,7 bandına yükseltmek hedeflenmektedir. Nükleer enerjisi 2035 yılına kadar %5,9'luk paya ulaştırmak hedeflenmektedir.

2020 yılında %83,3 olan fosil kaynakların payının 2035 yılına kadar %70,4 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Kömürün payı ise %21,4'e inerken, petrol %26,5, doğal gaz %22,5'e gerilemektedir.

2020 yılında 105,5 Mtep olan nihai enerji tüketiminin 2035 yılında 148,5 Mtep'e yükselmesi beklenmektedir. 2020 yılında %36,3 ile nihai enerji tüketimi içinde en yüksek paya sahip olan sanayi sektörünün payının 2035 yılına kadar %57,6'ya yükselmesi beklenmektedir. Mesken ve hizmetler sektörünün toplam

içindeki %42,2'lik payının ise 2035 yılına kadar %51,7 artması hedeflenmektedir.

Konda Araştırma ve Danışmanlık tarafından 2022 yılında kişilerin gönüllü katılımıyla gerçekleştirilen "Türkiye'de Enerji Tüketimi ve Ekonomi Araştırması"nın sonuçları çarpıcıdır.

Buna göre:

- Toplumun yarısından fazlası Türkiye'nin enerji konusundaki en büyük sorununun enerjide ithal kaynaklara bağımlılık olarak görmektedir.
- Kömür, doğalgaz ve petrol gibi fosil yakıtların yarattığı fiyat dalgalanmalarından etkilenmemek için rüzgâr, güneş gibi yenilenebilir enerjilerin kullanılmasyla bu dalgalanmalardan etkilenilme-yeceği fikri ankette hâkim fikirdir.
- Enerji verimliliğinin sağlanması gerektiği de öne çıkan görüşler arasındadır.
- Ülkemizin atıktan enerji üretimi, jeotermal enerji ve nükleer enerjiye yönelmesi durumunda enerjide dışa bağımlılığın azalacağı yönündeki görüşte gözle görülür oranda yüksektir.

Ülkemizin yıllık toplam ithalatının yaklaşık dörtte birini enerji ithalatı oluşturmaktadır. Bu dörtte birlik ithalat oranı ise, enerji ihtiyacının dörtte üçüne karşılık gelmektedir. Petrol ve doğal gaz rezervlerinin yetersiz oluşu, yenilenebilir-alternatif kaynaklardan faydalanma yoluna gidilme noktasındaki yetersizlik ve enerji verimliliği çalışmalarının etkin yürütülmemesi ise birincil enerji arzında dışa bağımlılığı kaçınılmaz hale getirmektedir.

Ülkemizin enerji ithalatını nasıl karşıladığı ile ilgili soruya Eurostat verileri doğrultusunda cevap verilebilir. Buna göre 2021 yılı itibarıyla ülkemiz doğalgazda %97,8, petrolde %91,1 ve bu iki madde ışığında toplamda %70,9 oranında dışa bağımlı bir ülkedir.

Ulusal anlamda açıklanan politika ve eğilimler açısından dikkat çeken husus enerjide dışa bağımlılığı azaltmak için yenilenebilir enerjiye verilen önemin artırılması gerektiğidir. Bu aslında tüm dünyada yenilenebilir ve temiz enerji konusunda ulaşılan bilinç düzeyinin ortaya koyulmasıdır. Ülkemiz de güvenilir ve sürdürülebilir enerji kullanımını hedeflemektedir. Ancak aşağıda Tablo 1'de görüldüğü üzere ülkemiz açısından enerji üretim verilerine baktığımızda, üretim kaynaklarına göre dışa bağımlı bir ülke olduğumuz görülmektedir. 2010 yılında sıvı yakıtlar, kömür ve doğal gazın enerji üretimindeki toplam payı %73,6 iken 2020 yılında %27,5'lik bir azalma ile %57,7 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik üretiminde yenilenebilir enerji ve atıkların payı da her geçen yıl artış göstermektedir.

Grafik 1. Dönemlere Göre GSYİH ve Finans Sigorta Sektörünün Büyüme Oranları

Yıl	Toplam Elektrik Üretimi (GWh)	Kömür	Sıvı Yakıtlar	Doğal gaz	Hidrolik	Yenilenebilir Enerji ve Atıklar
1990	57 543	35,1	6,8	17,7	40,2	0,2
2000	124 922	30,6	7,5	37,0	24,7	0,3
2010	211 208	26,1	1,0	46,5	24,5	1,9
2011	229 395	28,8	0,4	45,4	22,8	2,6
2012	239 497	28,4	0,7	43,6	24,2	3,1
2013	240 154	26,6	0,7	43,8	24,7	4,2
2014	251 963	30,2	0,9	47,9	16,1	4,9
2015	261 783	29,1	0,9	37,9	25,6	6,5
2016	274 408	33,7	0,7	32,5	24,5	8,6
2017	297 278	32,8	0,4	37,2	19,6	10,0
2018	304 802	37,2	0,1	30,3	19,7	12,7
2019	303 898	37,1	0,1	18,9	29,2	14,7
2020	306 703	34,5	0,1	23,1	25,5	16,8

Kaynak: TÜİK

4. DEĞERLENDİRME VE BEKLENTİLER

2022'de enerji sektörü çok büyük zorluklarla karşı karşıya kalmıştır. Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve buna bağlı olarak AB'nin Rusya'ya uyguladığı yaptırımlar piyasaları önemli ölçüde etkilerken, yenilenebilir enerjiye geçiş ve 2021'in sonunda artan enerji, petrol ve gaz fiyatlarıyla birlikte herkesin hayatını zorlaştırmıştır.

Rusya'nın AB'nin en büyük fosil yakıt tedarikçisi olmasıyla, çatışmadan en çok etkilenen enerji bileşenlerinden biri petrol olmuştur. Rusya'dan yapılan petrol ve petrol ürünleri ithalatı 15.724 bin tondan 6.248 tona düşmüştür. 2022 ile karşılaştırıldığında, Rusya'dan petrol ithalatı 2019'da 207.070 bin tondan 133.380 bin tona düşmüştür (% -36). Bu, diğer ithalat ortaklarının tedariklerini artırmaları için bir alan yaratmıştır. 2019 ile karşılaştırıldığında, AB'nin enerji ithalatı tedarikçi ülkelere göre şu şekilde artış göstermiştir:

- Amerika Birleşik Devletleri'nin 25.813 bin ton (+%63), Norveç 16.695 bin ton (+%37), Brezilya 8.711 bin ton (+%194), Angola 4.140 bin ton (+%57) ve Birleşik Arap Emirlikleri 1435 bin ton (+%24). Farklı enerji kaynaklarının sektördeki payları AB üyesi devletler arasında önemli ölçüde farklılık göstermektedir. 2021 yılında;
- Petrol ürünlerinin kullanılabilir enerjideki payı en yüksek ülkeler: Güney Kıbrıs (%86), Malta (%85) ve Lüksemburg (%61).
- Doğalgaz ürünlerinin kullanılabilir enerjideki payı en yüksek ülkeler: İtalya (%40), Hollanda (%35) Macaristan (%34).

- Yenilenebilir kaynakların kullanılabilir enerjideki payı en yüksek ülkeler: İsveç (%48) ve Danimarka (%41).
- Nükleer enerjinin kullanılabilir enerjideki payı en yüksek ülkeler: Fransa (%41) ve İsveç (%25).
- Katı fosil yakıtların payı en yüksek ülkeler: Estonya (%56) ve Polonya (%43)'dür. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (EIA) verilerine göre 2019 yılı itibarıyla dünyada yenilenebilir

enerjinin toplam enerji tüketimi içerisindeki payı yaklaşık %17,7 olarak hesaplanmıştır. Aynı zamanda, AB'de elektrik üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının dağılımı rüzgâr türbinlerinden ve hidroelektrik santrallerinden (her ikisi de %13), biyoyakıtlardan ve güneş enerjisinden (her ikisi de %6) gelmiştir. Yenilenebilir enerjiden üretilen enerjinin payını artırmak ve bunun sağlayacağı karbon emisyonlarının azaltılması, çevresel kirlenmenin azalmasını sağlamaktadır. Bunun yanında ülkemizin enerji üretiminde dışa bağımlı yapısını azaltabilecektir.

Avrupa Enerji Birliği stratejisinin önceliklerinden biri, esas olarak genel enerji kullanımını azaltarak ve enerjiyi daha uygun maliyetli bir şekilde yöneterek enerji verimliliğini artırmaktır. Enerji verimliliğinin iyileştirilmesi, enerji tasarrufu sağlanmasına, çevrenin korunmasına, iklim değişikliğinin hafifletilmesine ve AB'nin petrol ve gazın dış tedarikçilerine bağımlılığının azaltılmasına katkıda bulunacaktır.

5. KAYNAKÇA

- <https://temizenerji.org/wp-content/uploads/2022/09/Turkiyede-Enerji-Tuketimi-ve-Ekonomi.pdf>
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/716182>
- <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=cevre-ve-enerji-103&dil=1>
- <https://setav.org/assets/uploads/2017/04/YenilenebilirEnerji.pdf>
- <https://www.ren21.net/gsr-2022/>
- https://www.ab.gov.tr/fasil-15-enerji_80.html
- <https://www.tskb.com.tr/i/assets/document/pdf/enerji-sektor-gorunumu-2021.pdf>
- <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/egd-statistics/>

Muhammed Furkan ÇETİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

IMF "DÜNYA EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ" RAPORU İNCELEMESİ

1. GİRİŞ

IMF, "Dünya Ekonomik Görünümü" raporunu 2023 yılının Nisan ayında yayınlamıştır. IMF'in raporunda ülkelerin GSYH büyümesi, GSYH büyüklüğü, kişi başına GSYH, enflasyon ve işsizlik gibi parametrelere dair tahminler yer almaktadır. Bu raporda IMF'in ülkelerin ekonomik görünümüne dair tahminleri gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler ayrı ayrı gözetilerek incelenecektir.

2. EKONOMİK GÖSTERGELER

2.1 GSYH Büyümesi

Ülkelerin GSYH büyüme tahminleri incelendiğinde gelişmiş ekonomiler 2022 yılında %3,4 büyürken 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %2,8 ve %3 büyümesi öngörülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin verileri incelendiğinde 2022 yılında %3,9 büyüyen ekonomilerin 2023 yılında da aynı oranda büyümesi beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin 2024 yılında hafif bir iyileşmeyle %4 büyümesi beklenmektedir. Dünya ortalaması incelen-

Tablo 1. Büyüme Oranları ve Tahminleri (%)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Ortalaması	3,4	2,8	3
Amerika Birleşik Devletleri	2,1	1,6	1,1
Almanya	1,8	-0,1	1,1
Fransa	2,6	0,7	1,3
İtalya	3,7	0,7	1,3
İspanya	5,5	1,5	2
Japonya	1,1	1,3	1
İngiltere	7,0	-0,3	1
Kanada	3,4	1,5	1,5
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Ortalaması	3,9	3,9	4,0
Çin	3,0	5,2	4,5
Hindistan	6,8	5,9	6,3
Rusya	-2,1	0,7	1,3
Türkiye	5,6	2,7	3,6
Brezilya	2,9	0,9	1,5
Meksika	3,1	1,8	1,6
Suudi Arabistan	8,7	3,1	3,1
Güney Afrika	2	0,1	1,8
Dünya Ortalaması	3,4	2,8	3,0

Kaynak: IMF

diğinde ise; 2022 yılında %3,4 olan büyümenin 2023 yılında %2,8'e düşmesi ardından 2024 yılında %3'e yükselmesi beklenmektedir. Büyüme tahminleri gelişmiş ekonomiye sahip ülkeler bazında incelendiğinde Amerika Birleşik Devletleri'nin büyümesinin 2023 yılında %1,6'ya düşeceği ve düşüşün 2024 yılında da devam ederek %1,1 olması beklenmektedir. Avrupa'daki gelişmiş ekonomiye sahip ülkeler incelendiğinde 2023 yılında Almanya ve İngiltere'nin daralacağı öngörülmektedir. Avrupa'daki ülkelerin 2023 yılında düşük büyüme veya daralma ile kapatacağı öngörülse de 2024 yılında toparlanma beklenmektedir. Avrupa bölgesi dışında Japonya incelendiğinde; Japonya'da büyümenin 2023 yılında artacağı ancak 2024 yılında düşüşe geçeceği tahmin edilmektedir. Kanada'da 2023 ve 2024 yıllarında büyümenin %1,5 olacağı düşünülmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler incelendiğinde; Hindistan'ın 2022 yılında yakaladığı %6,8 büyüme oranını 2023'te yakalayamayacağı görülmektedir. Çin'in 2023'te, 2022'ye kıyasla daha yüksek büyüme oranı elde edeceği tahmin edilirken, Rusya'nın 2022'deki daralmanın aksine 2023'te düşük oranla da olsa büyüyeceği öngörülmektedir. Türkiye'nin 2023 yılında büyümede 2022 yılına kıyasla ciddi ivme kaybı yaşayacağı tahmin edilmektedir ancak 2024'te bir miktar toparlanma beklenmektedir.

2.2 GSYH Büyüklüğü

2022 yılında dünyanın toplam GSYH büyüklüğü 100,2 trilyon dolardır. Dünya GSYH'sinin %57,46'sını gelişmiş ülkeler oluştururken, %42,54'ünü gelişmekte olan ülkeler oluşturmaktadır. 2024 yılında dünya GSYH'sinin 110,8 trilyon dolara çıkması öngörüldürken, gelişmekte olan ülkelerin payının %43,44'e yükseleceği tahmin edilmektedir.

Gelişmiş ülkelerin en büyük ekonomisine sahip olan ABD'nin payı 2022 yılında %25,40 olurken, Gelişmekte olan ülkelerin en büyüğü olan Çin'in payı ise %18,06'dır. 2024 yılında ABD'nin payının %25,04'e düşeceği tahmin edilirken, Çin'in payının %18,85'e çıkacağı tahmin edilmektedir. Görüleceği üzere dünyanın en büyük iki ekonomisi arasındaki farkın Çin'in lehine kapanacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye'nin 2022 yılında dünya ekonomisinden aldığı pay %0,90 olurken, 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %0,97 ve %0,98 olacağı tahmin edilmektedir. Görüleceği üzere önümüzdeki 2 yılda Türkiye'nin dünya ekonomisinden alacağı payın artacağı tahmin edilmektedir. Ancak bu olumlu tahminler gerçekleşse dahi 2013 yılında görülen %1,24 payın gerisinde kalınacaktır.

Tablo 2. GSYH Büyüklükleri ve Tahminleri (Milyar Dolar)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Toplamı	57.582	60.469	62.643
Amerika Birleşik Devletleri	25.464	26.855	27.741
Almanya	4.075	4.309	4.446
Fransa	2.784	2.923	3.019
İtalya	2.012	2.170	2.218
İspanya	1.401	1.492	1.560
Japonya	4.234	4.410	4.526
İngiltere	3.071	3.159	3.375
Kanada	2.140	2.090	2.179
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Toplamı	42.636	45.100	48.121
Çin	18.100	19.374	20.881
Hindistan	3.386	3.737	4.062
Rusya	2.215	2.063	2.118
Türkiye	906	1.029	1.087
Brezilya	1.924	2.081	2.211
Meksika	1.414	1.663	1.733
Suudi Arabistan	1.108	1.062	1.082
Güney Afrika	406	399	415
Dünya Toplamı	100.218	105.569	110.764

Kaynak: IMF

Tablo 3. Kişi başına GSYH Büyüklükleri ve Tahminleri (Dolar)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Ortalaması	53.084	55.538	57.338
Amerika Birleşik Devletleri	76.348	80.035	82.132
Almanya	48.636	51.384	53.007
Fransa	42.409	44.408	45.729
İtalya	34.113	36.812	37.645
İspanya	29.421	31.223	32.513
Japonya	33.822	35.385	36.492
İngiltere	45.295	46.371	49.321
Kanada	55.085	52.722	54.234
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Ortalaması	6.365	6.666	7.039
Çin	12.814	13.721	14.801
Hindistan	2.379	2.601	2.803
Rusya	15.444	14.404	14.821
Türkiye	10.618	11.932	12.461
Brezilya	8.995	9.673	10.218
Meksika	10.868	12.674	13.098
Suudi Arabistan	31.850	29.922	29.893
Güney Afrika	6.694	6.485	6.648
Dünya Ortalaması	12.875	13.440	13.969

Kaynak: IMF

2.3 Kişi Başına GSYH

Kişi başına düşen GSYH incelendiğinde gelişmiş ekonomilerde 2022 yılında 53.084 dolar olurken, 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla 55.538 dolar ve 57.338 dolar olması beklenmektedir. Gelişmiş ekonomilerin iki yıl içerisinde kişi başına düşen GSYH'lerini %8,01 artırması beklenmektedir.

Gelişmekte olan ekonomilerde kişi başına düşen GSYH 2022 yılında 6.365 dolar olarak gerçekleşirken, 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla 6.666 dolar ve 7.039 dolar olması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerinde kişi başına düşen GSYH'nin iki yıl içerisinde artışın %10,59 olacağı tahmin edilmektedir. Görüleceği üzere gelişmekte olan ülkeler kişi başına düşen GSYH büyüklüğünü gelişmiş ülkelere kıyasla oransal olarak daha fazla artıracaktır.

Kişi başına GSYH aile bazında incelenirse; Amerika Birleşik Devletlerinin 2022 yılında 76.348 dolar olan gelirinin 2024 yılında 82.132 dolar olması beklenmektedir. Tahminler doğru çıkarsa Amerika Birleşik Devletleri kişi başına düşen GSYH'sini 2 yılda %7,58 artırmış olacaktır. Gelişmekte olan ekonomilerin en büyüğü olan Çin incelenirse; 2022 yılında kişi başına düşen GSYH 12.814 dolar iken 2024 yılında 14.801 dolar olması beklenmektedir. Çin'in iki yılda sağladığı artış oranı %15,51 olacaktır.

Türkiye'nin 2022 yılında kişi başına GSYH'si 10.618 dolar olurken bu sayının 2023 yılında 11.932 dolar ve 2024 yılında 12.461 dolar olması beklenmektedir. Türkiye'nin iki yılda sağladığı oransal artışın %17,36 olması tahmin edilmektedir. Ancak Türkiye 2013 yılında yakaladığı 12.489 dolar seviyesini 2024 yılında da yakalayamayacaktır.

2.4 Enflasyon

2022 yılında gelişmiş ekonomilerde enflasyon %7,3 olarak gerçekleşirken 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %3,3 ve %2,3'e düşmesi beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde ise 2022 yılında %10,1 olarak gerçekleşen enflasyon 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %8,1 ve %5,4'e düşmesi beklenmektedir. Dünya ortalaması incelendiğinde ise 2022 yılında %8,9 olan enflasyonun 2023'te %6,1'e, 2024'te ise %4,1'e düşmesi beklenmektedir. Genel olarak görülmektedir ki dünyada enflasyonun 2024 yılında normal seviyelerine döneceği tahmin edilmektedir.

Enflasyon ülkeler bazında incelenirse; Amerika Birleşik Devletleri'nde 2024 yılında enflasyon %2,1'e düşerek, %2 enflasyon hedefiyle uyumlu bir yere gelmesi beklenmektedir. Çin'de enflasyonun 2023 yılında %3,2'ye çıkacağı 2024 yılında ise %1,3'e düşeceği tahmin edilmektedir. Yaptırımlardan dolayı

Tablo 4. Enflasyon Oranları ve Tahminleri (%)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Ortalaması	7,3	3,3	2,3
Amerika Birleşik Devletleri	6,6	3,0	2,1
Almanya	9,8	3,6	2,9
Fransa	7,0	3,5	2,3
İtalya	12,3	4,5	2,6
İspanya	5,5	4,1	2,8
Japonya	3,9	2,3	1,6
İngiltere	10,5	4,2	1,8
Kanada	6,6	3,0	2,1
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Ortalaması	10,1	8,1	5,4
Çin	1,8	3,2	1,3
Hindistan	6,3	4,5	4,3
Rusya	12,4	6,2	4,0
Türkiye	64,3	45,0	30,0
Brezilya	5,8	5,4	4,1
Meksika	7,8	5,0	3,5
Suudi Arabistan	2,0	2,8	2,3
Güney Afrika	7,4	5,3	4,5
Dünya Ortalaması	8,9	6,1	4,1

Kaynak: IMF

Tablo 5. İşsizlik Oranları ve Tahminleri

	2022	2023	2024
Amerika Birleşik Devletleri	3,6	3,8	4,9
Almanya	3,1	3,3	3,3
Fransa	7,3	7,4	7,3
İtalya	8,1	8,3	8,4
İspanya	12,9	12,6	12,4
Japonya	2,6	2,3	2,3
İngiltere	3,7	4,2	4,7
Kanada	5,3	5,8	6,2
Çin	4,2	4,1	3,9
Rusya	3,9	3,6	4,3
Türkiye	10,5	11	10,5
Brezilya	7,9	8,2	8,1
Meksika	3,3	3,3	3,5
Güney Afrika	33,5	34,7	34,7

Kaynak: IMF

ekonomisi ciddi zarar gören Rusya, 2022 yılında %12,4 olan enflasyonun 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %6,2'ye ve %4'e düşmesi beklenmektedir.

Türkiye'de enflasyon 2022 yılını %64,3 seviyesinde tamamlarken 2023 yılında %45'e, 2024 yılında ise %30'a düşmesi beklenmektedir. Tablodan da net bir şekilde görüleceği üzere Türkiye enflasyon bakımından diğer ülkelere kıyasla açık ara kötü bir performans sergilemektedir.

2.5 İşsizlik

Amerika Birleşik Devletleri'nde 2022 yılında %3,6 olan işsizliğin 2023 yılında %3,8'e, 2024 yılında ise %4,9'a yükselmesi beklenmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde 2023 ve 2024 yıllarında büyümenin ivme kaybetmesi beklendiği için doğal olarak işsizliğinde artması beklenmektedir. Avrupa Birliği ülkelerinde 2023 ve 2024 yıllarında işsizliğin fazla değişmeyeceği öngörülmürken, İspanya çift haneli işsizlik rakamı ile dikkat çekmektedir.

Gelişmekte olan ülkelerden Çin'de 2022 yılında işsizlik %4,2 olurken 2023 yılında ve 2024 yıllarında düşerek sırasıyla %4,1 ve %3,9 olması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelere yüksek işsizlik oranı ile dikkat çeken

Güney Afrika'da 2022 yılında %33,5 olurken, 2023 ve 2024 yıllarında %34,7 gibi çok yüksek bir oranda gerçekleşmesi beklenmektedir.

Türkiye'de 2022 yılında işsizlik %10,5 olurken, 2023 yılında düşük büyümenin etkisiyle %11'e çıkması beklenmektedir. 2024 büyümede bir miktar toparlanma ile tekrar %10,5'e düşmesi öngörülmektedir.

3. SONUÇ

2022 yılında tüm dünyada yaşanan yüksek enflasyon sorunundan dolayı hemen hemen tüm merkez bankaları faiz artışına gitmişlerdir. Yüksek faizin doğal sonucu olarak birçok ülkenin ekonomisi yavaşlamaya başlamıştır. Yüksek faizin etkilerinin 2023 yılında kendini göstermesi beklenmektedir. Hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde 2023 yılında büyümede bir miktar yavaşlama beklenmektedir. 2023 yılında ekonomilerin soğumasıyla enflasyonda iyileşme beklenmekte ve bunun sonucu olarak faiz indirimleri ile birlikte büyümede 2024 yılında toparlanma öngörülmektedir.

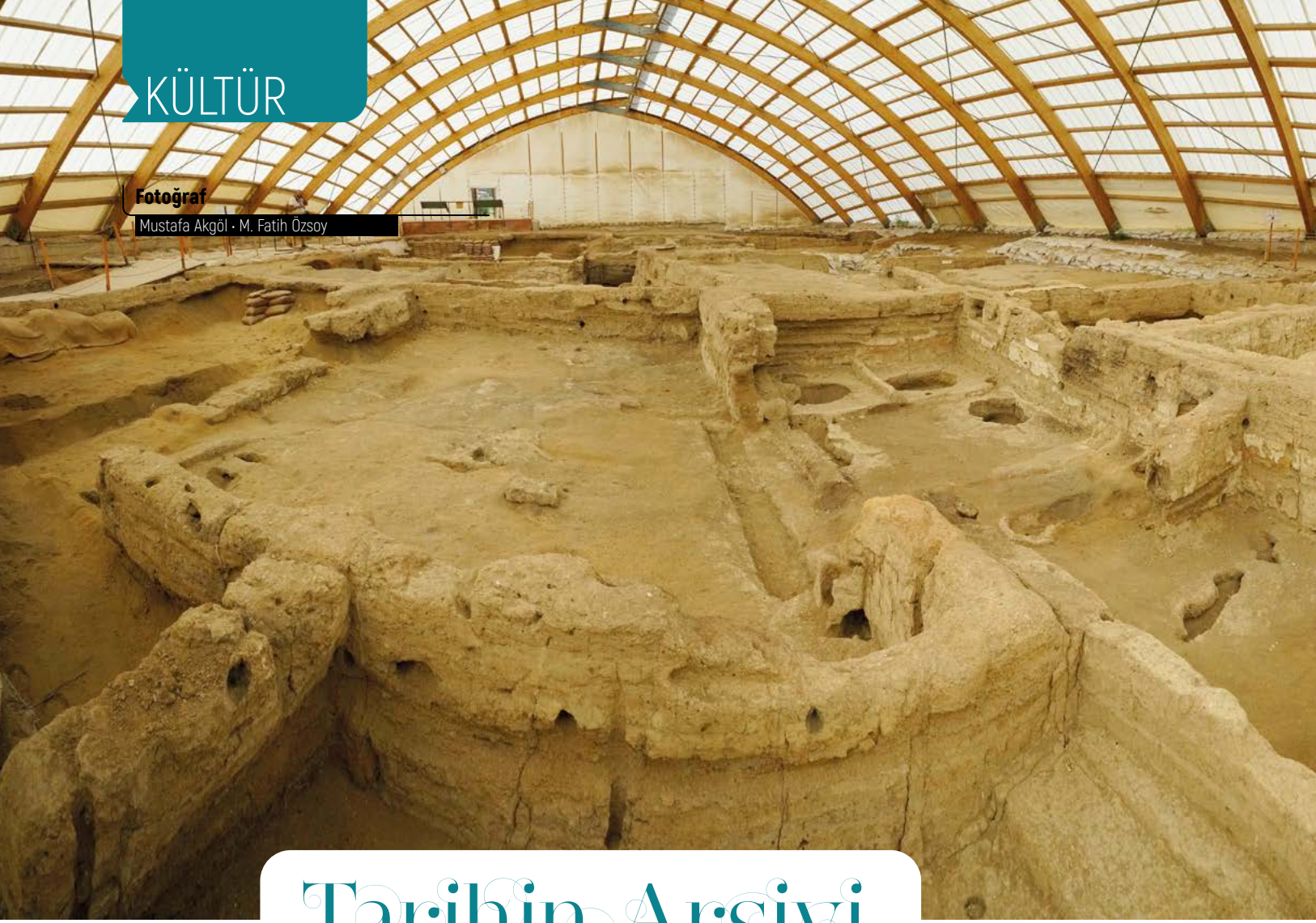
Türkiye dünyadan ayrı olarak incelenecek olursa; 2022 yılında birçok merkez bankası faiz artırımlarına ve sıkı para politikasına giderken Türkiye tam tersi istikamette giderek

faiz düşürmüş ve genişletici para politikası uygulamıştır. Bu politikanın sonucu olarak Türkiye enflasyon göstergesinde dünyaya kıyasla açık ara kötü bir performans sergilemiştir. 2022 yılında gelişmiş ülkelerde %7,3, gelişmekte olan ülkelerde %10,1 ve dünyada %8,9 olan yılsonu enflasyonu Türkiye'de %64,3 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye 2022'de büyümede ortalamanın üstünde bir performans gösterse de, enflasyonun olduğu bir ortamda büyüme kalıcı olamayacağından dolayı 2023 yılında büyümede ivme kaybı beklenmektedir. Ayrıca 2024 yılında hem gelişmiş hem gelişmekte olan ülkelerde enflasyonun hedeflenen noktaya gelmesi beklenirken, Türkiye için yapılan enflasyon tahmini %30'dur. Bu seviye, temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın %5'lik enflasyon hedefinin çok üstündedir. Görüleceği üzere faiz artırımlarının ekonomileri yavaşlatıcı etkisi vardır ancak fiyat istikrarını sağlamadan da sağlıklı bir büyüme trendi oluşturmak mümkün değildir.

4. KAYNAKÇA

"World Economic Outlook, April 2023: A Rocky Recovery"
- IMF
<https://www.imf.org/en/Publications/WEO>

Tarihin Arşivi

HÖYÜKLER VE KONYA HÖYÜKLERİ (1)

Prof. Dr. Hasan Bahar

Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi, e mail: hbahar@selcuk.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3456-9188>

Höyük sözcüğü, Türk Dil Kurumu sözlüğünde, isim olarak şu tanımlama yapılır: Tarih boyunca türlü nedenlerle yıkılan yerleşme bölgelerinde, yıkıntılarının üst üste birikmesiyle oluşan ve çoğu kez içinde yapı kalıntılarının gömülü bulunduğu yayvan tepe. İkinci tanımlamasında, yine isim olarak; Toprak yığını, küçük tepe biçiminde yapılmıştır. Coğrafi isim olarak, tanımlanan 5. tanımında, Yüksekliği genellikle birkaç yüz metreyi geçmeyen, çok kez tek başına, yamaçları yatık yer biçimi, şeklinde tanımlanırken Necati Cumali'nin şu betimlemesine yer verilir: "Derenin sağ tarafında yükselen tepenin yamaçları daha hafif eğimli, daha geniştir." (TDK Sözlüğü).

Kültürel bir arşiv niteliği taşıyan, içinde binlerce yıllık kültürel tabakaları içinde barındıran, zaman içinde kerpiçten yapılan mima-

rinin yapıla yıkıla oluşan, yapay tepelerden oluşur.

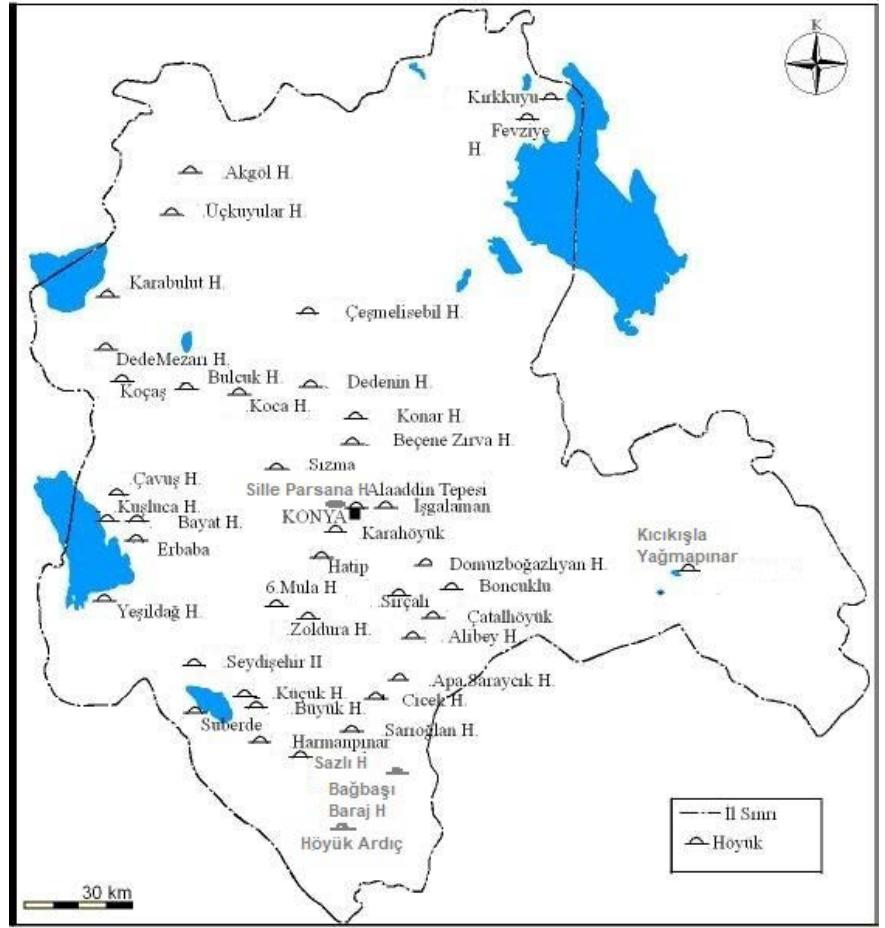
Eski bir uygarlık merkezi olan Yakın Doğu'da bu tür yerleşmelere Yoğun bir şekilde görülen bu türden yerleşme görülen tepelere yaygın olarak Arapça kökenli "Tell ٢"¹, Aramice/Süryanice'de Tell şeklinde geçen sözcük bu dillerin atası kabul edilen Akadça'da "Tillu tillu(m)", Ugaritçede "tl" olarak geçmektedir. Akatça Tillu'nun Sumerce DUL'dan gelip gelmediği tartışılmıştır. İbranice tell bir yığını tepeyi tanımlamaktadır (Tesniye 13.16)².

DUL sözcüğü Sümercede Kutsal Höyük anlamına gelmektedir, "Koyun ve Tahıl Tartışması" adı verilen bir Sümer şiirinde "Bu Kutsal

1 <https://www.oed.com/view/Entry/198786> (Erişim 07.06.2023)

2 Kirkpatrick, EM, ed., 1983, Chambers 20th Century Dictionary (Yeni baskı). Edinburgh: W & R Chambers Ltd. s. 1330. ISBN'si 0550102345

Resim 1 Konya'nın Bazı Höyükleri(Bahar 2015'den sonra)

Höyük (dul), o dönemdeki diğer her şey gibi, "Gök-ve-Yer tepesinde" bir yerde bulunan özel bir konumdur.

Onları tanrıların yemek salonuna getirdiler ve Kutsal Höyüğün Anuna tanrıları Koyun ve Tahıl bolluğunda yediler, gerçekten de doymadılar" denilmektedir³.

Arapçanın bölgedeki yer adlarına da etkileri üzerine, ülkemizin güney ve güneydoğu kesimindeki bazı höyüklere Tel Açana, Tel Aynat,

Tille, Gritille gibi adlar verildiği görülür. Tell sözcüğü Arapçaya, büyük ataları olan, Sami kökenli Akadçadan gelmiştir.

Anadolu'nun bazı yerlerinde geçen "To" sözcüğünün de, Konya'nın Sarayönü ilçesinde tepe üzerine kurulmuş İnlı Mahallesi'nin ya da Tepe Mahallesi'nin bulunduğu yerde Tolobas'nın bulunması da bu şekildedir.

Bir yerleşim yeri olan höyüklerin çoğu kez doğal tepe ile karıştırıldığı görülür. Bu nedenle yerleşim olmuş höyüklere, yerleşimin de etkisi ile Karatepe gibi adlar verilmiştir.

Etimolojik olarak Höyük sözcüğünün kökenine bakıldığında ilk kez Kaşgarlı Mahmut'un Türkçenin bir sözlüğü ve ansiklopedisi kabul

edilen Divan-ı Lügatit Türk'de "Öyük" olarak karşılıklıdır. Bu sözcük zamanla Höyük şekline dönüştürmüştür, ancak "Oyuk" şeklinde Anadolu'da yaşamaktadır. Örneğin şahsımın da doğum yeri olan Konya'nın Hadim ilçesi Gezlevi [Büyük Şehir Yasası öncesi bir süre (Korualan-1970-1988) Mahallesi "Tabanca Oyuğu" şeklinde geçmektedir. Çocukluğumuzda, büyüklerin burası ile anlatılan bir menkıbeye, askerlerin şehit olarak gömüldüğünden buraya gömüldüğü, bu nedenle bir tümsek oluştuğu anlatılırdı; ilerideki yıllarda bu tümseğin bir höyükleşme sonucu olduğu tarafımızdan tespit edilmiştir.

3 Black, Jeremy, 2002, The Sumerians in Their Landscape, Riches Hidden in Secret Places, Ancient Near Eastern Studies in Memory of Thorkild Jacobsen, Edt by Tzvi Abusch, Eisenbrauns Winona Lake, Indiana: 41-61, .

Gezlevi sakinleri buradaki tepeden dolayı 1980'lere kadar kullandığı yaylasının adına da "Tabanca Oyuğu", ya da kısaca Oyuk demiş, bu bölgenin en yüksek doğal tepesine de Oyuk Tepesi adını vermiştir.

XI. yüzyılda Divan-ı Lügati't Türk'de "Öyük", ya da günümüzde halk ağzında "Oyuk" şeklinde geçen bu sözcük XV. Yüzyıl şairlerinden Şeyh Elvan Şirazi'nin Gülşen-i Raz Tercemesi(1426)'nde "düz yere inesen sen üyükden" şeklinde "Üyük", XIX. Yüzyıl Ahmed Vefik Paşa'nın, Lehce-ı Osmanî'sinde (1876) Üyük şeklinde geçmektedir⁴. Bu günümüzde kimi yerlerde Höyük sözcüğünün "Hüyük" şekline "ö" nün "ü"ye dönüşmesi gibidir.

Öyük'ün başına "H" sözcüğü nasıl gelmiştir, bu konuda kapsamlı bir açıklama yoktur. Ancak Nişancıyan'ın elektronik web sözlüğünde, bu sözlüğe takipçileri de eklemeler yapabilir. Bu şekilde yapılan bir açıklamada. "Anadolu ağızlarında höy-/hüy-"yığmak" höy-/hüy sözcüğüne ender olarak rastlandığından söz edilmektedir(Nişancıyan).

Öyük'ün etimolojisinde Eski Türkçede "ör-", kalkmak, yükselmek, 2. Urgan veya saç örnek fiillerinden geldiği üzerinden geldiği, Uygurca'daki yüksek yer anlamına gelen "örü" kelimesi ile ilişkiler kurulduğu da görülmektedir. Yine yaşadığım Toros coğrafyasına dönecek olursak, çobanlar, davar adını verdikleri keçi ve koyundan oluşan, davar adını verdikleri sürülerini sabah ve akşam "örü"lerine çıkarırlar. O zamanki kasabamız Korualan (Gezlevi)'la ilgili 1980'li etnolojik bir araştırmada karşılaştığım bu sözün karşılığını yine "yüksek yer" anlamında Uygurca sözlükte karşılaşmıştım. Gecenin bitiş noktasında, tan vaktine ramak kala alaca karanlıkta davarın "Örü"ye kaldırılması ile tepenin ne ilişkisi kurulabilir?

4 Nişancıyan Sözlüğü, [https://www.nisanyan-sozluk.com/kelime/h%C3%B6y%C3%BCK, Erişim 05.06.2023.

Doğal tepelerle karıştırılan yapay tepe höyüklerin, mezar tepeleri olan Türkistan, Moğolistan, Kafkasya, Kırım, Altay, Ukrayna ve Rusya gibi Avrasya coğrafyasında sıklıkla kullanılan "Kurgan" Anadolu ve Balkan coğrafyasında Latince bir terim olan "Tümülüs" le karıştırıldığı görülür.

Ruslar tarafından Batı literatürüne geçtiği için çoğu kez onlara ait sözlüklerde Rusça bir terim olarak giren Kurgan'ın kökeni Eski Türkçe kale, hisar sözcüklerinin karşılığı olarak kullanılan "Korgan" sözcüğünden "Koruyan" anlamında "Kurgan" olarak türemiştir. Bu sözcüğün de kökeni "Kori+", yani "Korudur. Avrasya coğrafyasında, genellikle Türk dünyasında, mezar tepelerine kurgan adı verilir.

Anadolu Türkçesinde mezarların yer aldığı bu tür yapay tepelere kurgan denilmesi nadir olarak görülmektedir. Ancak üzerinde mezar görülen höyüklere "Yüğ" ya da "Yuğ" denildiği görülür. Bunun yığmak anlamında höyükle de ilişkisinin kurulduğu gibi, üzerinde fazla durulmayan bir konu da eski Türklerin cenaze törenlerine "Yuğ" adı verilmesi ile de ilişkisi olabilir. Türklerin geldiği erken dönemlerde Yuğ törenlerinin, ilk yerleşme-

lerin de yer aldığı bu höyüklerde yapıldığını düşünmekteyiz. Günümüzde de bu höyükler üzerinde birçok yatır mezarı ve türbesi bulunmaktadır. Halkımız da bu tepelere genel anlamda "yüğ" demektir. Konya'mızda en bilinen Karahöyüğe bazen "Karayüğ" denildiğini görülmektedir.

Halk tarafından pek kullanılmamakla birlikte, bilim çevresinde antik dönemden kalan, üzeri yağma toprak ve mucurla korunmaya alınmış mezarlara "Tümülüs" adı verilir. Batı dillerinde mezarlar için kullanılan Tümülüs arkeoloji literatürüne Latince'den gelmiştir.

Modern Batı dillerine tepe biçiminde mezar, mezarın üstünde toprak yığını, mezar tepesi gibi anlamlarda kullanılan Latince Tümülüs sözcüğünün kökeni, Proto-Hint Avrupa dillerinde "tum-éh"-i "şişmek", "tum-" "şişmek", "tewh-f" "şişmek" köküne dayanmakta, Latinceye tüber, Sanskritçeye "तुमर" tümra, "büyük, güçlü" ve "तुम" tümamâ, "güçlü, etkili", Proto-Germen diline "şümô" (başparmak) ve Litvancaya "tumėti" ("kalınlaşmak") şeklinde geçmiştir⁵.

5 www.wordhippo.com, Erişim. 05.06.2023

Ovo(Obo): Bir diğer karıştırma da Moğolların "ovo" ve Tuva, Hakas, Altay ve Kazak Türklerinin "obo" ya da "oba" kelimesidir. Bu topluluklarda bu kelimeler de Göktanrıcılık ya da yerel Şamanizm inancı içinde doğayı kutsamak için yapılan yığma taş tepelerdir. Anadolu'da bu türden küçük tepelere "çoka" denilmektedir, ancak dinsel bir fonksiyonu yoktur. Zaten ovo ya da obo'lardaki gibi bu tepeciklere sunu ve adaklar yapılmamaktadır⁶.

Höyüklerin Özellikleri:

Görünüşleri: Genellikle ovalarda ve vadi tabanlarında görülen höyüklerin görünüşlerini Doğal Tepe, Tümülüs ve Kurgan gibi yapılardan ayıran dış görünüşü yavvan olmalıdır; üzerinde yerleşme olmayan doğal tepelerdeki taş, kaya gibi cisimler herhangi bir yontulma izi göstermeyen sert ve sivri görüntüleri ile dikkat çekicidirler. Yaklaşıldığında toprak yapısı doğal renkleri dışında bir görüntü vermezler. Tümülüs ve kurgan gibi mezar yapıları genelde 40-50 m çapın üzerinde genişlikleri olmadıkları gibi, üzerinde yerleşim olmadığından daha yüksek sivri görüntüleri ile dikkat çekerler.

Höyüklerin bir de ayırt edici özelliği üzerindeki üzerlik bitkisidir. İlbaharda koyu yeşil bir görüntüye sahip olan üzerlik bitkisi, yaz ve son baharda altın sarısı bir görüntü ile birkaç yüz metre ilerden seçilebilirler.

1950'lerde Adana'dan Toros Geçitleri tünellerinden Konya Ovası'na bir sabah vakti ulaşan Hikmet Birand üzerlik ile höyük ilişkisini şu satırlarına döker: Gene bir köy.. Tıpkı deminki gibi, evleri, mescidi, kuyusu, her şeyi aynı, Şu farkla ki bu köyde, yanı başındaki mezarlıktan turunuz da köyden epeyce uzakta olan ve köyün ardında kalan tümseğe kadar uzanan alan, tümsek ve köyün etrafı hep üzerliklerle örtülü. Bu tümsek bir höyüktür. Höyüğün otu da üzerliktir. Bilmem kaçınıc kat toprak altında eski bir şehir, bir köy, bir yapı bulunduğu herkesten iyi bilir. Anadolu'da birçok kazı

yapmış olan yabancı bir arkeoloğa bile hocalık etmiştir. Bu höyüğü de kazarsanız belki altından bir köy, bir şehir çıkar. Bu köydeki, bütün köydeki evlerin hangisine girerseniz duvarlarında üzerlikten örülmüş, püsküllü, saçaklı mavi boncuklu süsler görürsünüz. Bu köy damının gölgesinde oynayan boy boy, hep bir boy sevimli bebelerin sırtlarında tobağa kabuğu, mavi boncuk ve üzerlik tohumundan yapılan birer nazarlık dikilir ve bu, onları kötü gözlerden korumak içindir.

Birand'ın sözünü ettiği gibi kırk yılı aşan yüzey araştırmaları deneyimimde hep üzerlik otlarını bir kılavuz gibi takip etmişizdir. Ancak Birand'ın arkeolojik kazıları yabancı bir arkeoloğa mal etmesi de üzücü.. Kazı ve yüzey araştırmalarını yabancıların yaptığına dair Anadolu'da oluşan bu genel kanaati de değiştirmek biz Türk bilim adamlarına düşer! Günümüzde, sahada yüzlerce Türk bilim adamı ve öğrencilerini görmek de sevindirici.

Höyükler ve diğer antik yerleşim yerlerinde de üzerlik görülmesinin insan dışkı ile ilişkilendirilmiştir. Fakat, Eski Çağlardan beri üzerliğin Anadolu'da yaygın olarak kullanılması da yerleşim yerlerinde görülme-

sinin nedeni olabilir. MÖ. 1750'lerde Hattuşa(Boğazköy)'yi yerle bir eden Kuşşara Kralı Anitta'nın bir daha yerinde kent kurulmasını diye kenti sürdürüp, üzerlik otu (yabani ot) ektirdiğinden söz etmesi, yağma edilip yıkılan kentlere böyle üzerlik otu ekilip ekilmediğini başka kaynaklarda bilmiyoruz.

Höyüklerin Kuruluş Yerleri:

Genellikle tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerin başladığı Neolitik Çağ'dan itibaren yerleşim yerleri olan höyükler, çoğunlukla bir su kaynağına yakın kurulmuştur. **Eski Konya Gölü kıyısında kurulduğu sanılan Boncuklu (11500 yıl önce) ve devamında kurulan Çatal Höyük (9500 yıl önce) Çarşamba'nın getirdiği alüvyon sekiler üzerine kurulmuştu.** Konya Gölünün çekilmesine paralel olarak İşgalaman, Aşkar, Karahöyük, Tatlıcak ve Konya Höyüğü (Alaaeddin Tepesi) Meram Çayı'nın getirdiği alüvyal sekiler üzerine beş bin altı bin yıl önce kurulmuşlardı.

Su kaynaklarının olduğu kadar, höyüklerin kurulduğu alanlar su baskınlarına karşı belli bir yükseklikteydi. Bu aynı zamanda oradaki sakinlerin çevreyi gözetlemelerini sağlıyordu. Diğer höyüklerle bağlantı sağlayabilecek yol güzergahlarında olmalıydılar. İlk yerleşimlerin bir insanın günlük yürüyüşü olarak; 25-30 km arasında su kaynaklarına bağlı olarak birkaç kilometre değişmesine rağmen gündüz ulaşım mesafesinde olduğu anlaşılıyor. Fakat farklı dönemlerdeki yerleşimlerden dolayı bazen birkaç kilometre yakında başka höyükleri görmeniz mümkündür. Örneğin Neolitik Dönemde(MÖ. 9000- MÖ.5600) yerleşim terk edilen bir höyüğün yanında İlk Tunç Çağına ait (MÖ. 3000-2000) bir başka höyük kurulduğu görülebilir. Bu bölgedeki iklim değişikliklerine bağlı bir hareketlenme de olabilir.

Genellikle höyüklerde yerleşim sürekliliği görülür, fakat belirttiğimiz gibi, iklim değişikliklerine bağlı olarak coğrafyanın kuraklık ya da su baskınları nedeni ile tek bir dönemde yerleşildiği görülür. Boncuklu Höyük sadece Neo-

6 Hasan Bahar, 2015, Konya'nın Kırk Höyüğü, Konya Büyükşehir Yayınları.

litik bir yerleşme iken Çatalhöyük'te Neolitik Çağdan Ortaçağ'a kadar çeşitli aralıklarla bir yerleşim görülmüştür. Bilindiği gibi Doğu ve Batı olarak adlandırılan iki höyükten oluşan Çatalhöyük'ün Batı Höyüğünde Kalkolitik (MÖ. 5600-3000) Çağ yerleşimi daha yoğunlukla yaşanmıştır.

Türkiye'nin en büyük Havzası olan Konya Ovasında yüzlerce höyük görülmüştür. Konya Gölü'nün MÖ. 24 000-13000 yıl önce en büyük halinde iken henüz çevresinde bir yerleşim yoktur. Konya'nın Tuzlukçu Tursunlu'da 900 bin yıl öncesine ait insan eliyle yapılmış kal-ker taşlar⁷ görülmesine karşın henüz Konya Ovası çevresinde insan varlığı ile ilgili ipuçları bulunamamıştır. **13 bin yıl önce Konya Gölü'nün çekilmesine bağlı olarak Karatay İlçesi İsmil Mahallesi'nin 8 km doğusunda Dervişin Hanı denilen kıyı şeridinde avcı ve toplayıcılara ait taş aletler bulunmuştur⁸.**

Ovanın ilk yerleşimi 2002 yılında keşfettiğimiz Karatay Boncuklu Höyüğüdür⁹. 11500 yıl öncesine ait olan Höyüğün Konya Gölü kıyısında olduğunu düşünmekteyiz. Konya Gölü'nün son kalıntıları Aslım Bataklığı ve Hotamış Gölü 1990'larda kurumuştur. Hotamış Gölü ile Kızıldağ arasında yer alan Pınarbaşı Epipaleolitik (MÖ.12500-11500) yerleşmesi, henüz höyükleşmenin olmadığı sırtını kayalık alana vermiş, göl ile kayalık arasında bir kaya sığınağıdır¹⁰.

Höyük Yüzey Buluntuları: Höyük toprağı genelde yerleşim yerlerindeki ocak ve geçirmiş olduğu yangın tahribatından dolayı, gri renkte kül kalıntıları ile örtülmüştür. Bu nedenle hö-

yüklerin çoğuna Kara Höyük, Kül Höyük ya da Karatepe, Kültepe adları verilmiştir.

Höyükler üzerindeki buluntular, binlerce yıl doğaya dayanabilmiş, çanak çömlek parçaları, taş aletler, obsidyen, çakmaktaşı ok uçları, obsidyen ve çakmaktaşıdan yapılmış kesici ve delici aletler, nadiren de olsa bazen kilden yapılmış tablet parçaları, maden cürüfları. Bu buluntuların, özellikle çanak çömleklerin dönemini tanımlayan yapım özellikleri höyükleri tanımlamaya yarar. Elazığ Kovancılar İlçesi Çınaz III ve Konya Karatay ilçesi Hayıroğlu Boncuklu Höyük'te yaşadığımız bir tecrübeye karşılaştığımız gibi, Çanak Çömlek Öncesi bir yerleşme ise sadece deniz hayvanı kabukları, taş, mermer ve obsidyenden yapılmış aletlerle karşılaşılabilirsiniz.

Boyutları; Mezopotamya'da çok daha büyük boyutlarda höyüklerle karşılaşırken, Anadolu'da höyüklerin genişliği 50 m ile 1000m, yükseklikleri 1 m'den 50 m'ye kadar ulaşmaktadır. Örneğin Konya ovasının en büyük höyüklerinden olan Karahöyük'ün boyutları 1940'larda 1000 m genişlik verilirken, günümüzde doğu batı yönünde 600 m, kuzey-güney yönünde 500 m, yükseklik ise 20 m'dir. Bu değişikliklere çevresinde yapılan tarım alanı çalışmaları ve Meram çayının eteklerinde

doldurduğu alüvyonların etkili olduğu anlaşılmaktadır. Alüvyonlar altında da yerleşmenin olduğu muhtemeldir. **Konya Alaeddin Tepesi günümüzde 450 m çapında, 25 m yüksekliğinde bir höyüktür, kent yerleşimindeki imar çalışmalarındaki ortaya çıkan mimari göz önüne alındığında Mevlana Türbesi ile Zindankale arasında uzanan 1000 m çapında büyük bir höyük olduğu anlaşılmaktadır.**

Bu nedenle biz daha önceki yayınlarımızda "Büyük Konya Höyüğü" olarak adlandırdık¹¹. Mezopotamya'nın en büyük höyüklerinden olan Uruk'un en görkemli zamanı olan MÖ. 3600- MÖ.2600 yıllarında 550 hektarlık bir alana yayıldığı görülmektedir. Höyüğün uzunluğu 3 km, genişliği 2100 m, Uruk kentini çevreleyen duvarların 10 km uzunluğunda olduğu ortaya çıkarılmıştır. Uruk'un o zamanki nüfusu ile ilgili 30 000 ila 80 000 arasında değişen rakamlar tahmin edilmiştir¹².

7 Güleç, Erksin;Howell,F. Clarck;White, Tim.D.; Karabıyıköğlü, Mustafa, 2002, Anadolu'da İlk İnsan İzleri: Alt Paleolitik Buluntu yeri, Antropoloji 15,80-89; 0-0 . DOI: 10.1501/antro_0000000205.

8 Cohen, Harold R. ve Erol, Ouz, 1969, Erol Aspects of the Palaeogeography of Central Anatolia, The Geographical Journal, 135, No. 3:388-398; The Royal Geographical Society (with the Institute of British Geographers) Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/1797327> Accessed: 31-10-2022 09:57 UTC

9 Bahar, Hasan, 2004, "Konya- Karaman Bölgesi Yüzey Araştırmaları 2002", Araştırma Sonuçları Toplantısı, 21/1, Ankara, 203-216, Bahar, H., 2011, "Boncuklu Höyük", Konya Ansiklopedisi, Konya Büyükşehir Belediyesi: 158-159. Bahar-Koçak 2004, Hasan Bahar, Özdemir Koçak, Eskiçağda Konya Araştırmaları 2, Kömen Yayınları, Konya, Bahar, H.-G. Küçükbezi, H.2018, "Neolitik Çağda Konya'da Ticaret" Konya Kitabı XVI.I, Yeni İpek Yolu Dergisi Özel Sayısı, Konya Ticaret tarihi, Konya Karatay Üniversitesi, Konya Ticaret Odası Yay. Konya: 33-40.

10 Baird, Daugles, 2012, Pınarbaşı; from Epipalaeolithic campsite to sedentarising village in central Anatolia, The Neolithic in Turkey, Central Turkey, edt. M.Özdoğan, N.Başgelen, PKuniholm, Archaeology & Art Publications,Istanbul: 181-218.

11 Bahar, Hasan,.(2015) Konya'nın Kırk Höyüğü, Konya Büyükşehir Yayınları.

12 Hout, Jean-Louis; Thalmann, Jean Paul; Valbelle, Dominique, 2000, Kentlerin Doğuşu, Çev. Ali Bektaş Girgin, İmge Kitabevi, Ankara.44.; Marc Van De Mierop,2004, Antik Yakın Doğu'nun Tarihi,Çev. Sinem Gül, İÖ. 3000- 323, Dost Kitabevi, Ankara, Gates, Charles, Antik Kentler, 2015, Antik Yakındağı,

Arkeolojik Araştırmalarda Höyüklere Giden Yol

İnsanoğlunun Tarihöncesinden itibaren geçmişe karşı bir ilgisi olmuştur. Bu nedenle tarihin her döneminde kendilerinden önceki yerleşmeler bu merak duygusu içinde karıştırılıp tahrip edilmiştir. Bu tahribatlarda geçmişin sanat değeri yüksek madeni eserler, takılar, süs eşyalarına yönelik talan ve soygunu da beraberinde getirmiştir.

Bilimsel anlamda olmasa da Babillerden itibaren tarihi eserlerin kazıları ve onarımı konusunda da adımlar atıldığı görülür. Babil kralı Nabonid MÖ. VI. yüzyılda dört bin yıl önce Sümerlerin III. Ur Hanedanlığından Şulgi'den kalan Ur Zigguratını restore ettirdiğini ve bu tamiratla ilgili bir de kitabe bıraktığını biliyoruz.

Ortaçağ'da Abbasi Halifesi El Memun'un da Mısır'da Cize'de bulunan büyük piramitlerden Mısır firavunu Keops'a ait piramite bir tünel kazdırdığını öğrenmekteyiz. Kuranı Kerim'in Rum Suresi 9.ayette " (Yine) onlar, yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakmadılar mı? Onlar kendilerinden daha kuvvetli idiler. Yeryüzünü sürüp işlemişler ve orayı kendilerinin imar ettiğinden daha çok imar etmişlerdi. Onlara da peygamberleri apaçık deliller getirmişlerdi. Allah, onlara asla zulmediyor değildi. Fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı", denilmektedir.

Memun(813-833) bu ayetten mi ilham almıştır bilmiyoruz ancak bu dönem, Misri, İbn Wahishiya (Ölümü 930) ve Abu Al-Qasem Al-'İraqi¹³ gibi alimler Koptça(Kiptice) ile Hiye-

roglifler arasında bir ilişkinin olup olmadığını anlamak için Eski Mısır Hieroglifleri üzerinde çalıştılar. Mısırlı araştırmacı Al Okasha El Dely, XIX. Yüzyılın ilk çeyreğinde Hieroglifleri çözen Fransız Mısırbilimci(Ejiptolog) Champollion'un iyi bir Arapça bilgisi edindiğini ve bu çalışmalardan faydalandığını ileri sürmüştür¹⁴.

Batı ilk kez doğuyu Ekiçağ'da Büyük İskender'in Hindistan'a kadar uzanan doğu seferinde(MÖ. 334-323) yanında götürdüğü coğrafyacı ve tarihçilerden¹⁵ tanıdı. Daha sonra Ortaçağ'da XI. Yüzyılda başlattıkları Haçlı Seferleri(1096-1272) ve Marco Polo'nun XIII. Yüzyılda Çin ve Moğolistan'a kadar uzanan üç seferinden¹⁶ (1271-1295) öğrendi.

Bu seferler ve keşifler Batıda XV. Ve XVI. Yüzyılda "yeniden doğuş" adını verdikleri Rönesans düşüncesini doğurdu. Bu dönemde, batıda Antik tarihe olan hayranlıkla, eski eserleri özel koleksiyonlarda toplama sevdası baş gösterdi. Özel koleksiyonları Müzelerin açılması izledi.

Medici Ailesi ve İlk Müze: İlk müze genellikle on altıncı yüzyılda siyasi bir hanedan olan Medici ailesine ve daha sonra banka serveti ve himayesine dayanan bir kraliyet hanedanına ait özel bir koleksiyon olarak kabul edilir. Aile, Floransa'yı yüzyıllar boyunca aralıklarla kontrol etti ve bu süre zarfında Medici ailesinden dört kişi Katolik Kilisesi'nin papası oldu. Medici, konumlarını ve güçlerini gösterecek fiziksel bir alanın önemini fark etti.

Mısır, Yunan ve Roma'da Kentsel Yaşamın Arkeolojisi, Çev. Barış Cezar, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul.2015.

13 E. J. Holmyard and E. J. H, 1926, Abu' I-Qasim al-Iraqi, Isis, The University of Chicago Press on behalf of The History of Science Society, Jul., 1926, Vol. 8, No. 3 (Jul., 1926), s. 403-426, URL: <https://www.jstor.org/stable/223912>

14 Okasha El Daly, 2007, Deciphering Egyptian Hieroglyphs in Muslim Heritage <https://muslimheritage.com/deciphering-egyptian-hieroglyphs-in-muslim-heritage>

15 Arrian: Anabasis of Alexandrer, Books I-IV: Books 1-4 (New History of England): Türkçesi,Arriamus, İskenderin Anabasisi, Çev.Hayrullah Örs, Maarif Matbası.1945.

16 Marco Polo, 1958, The Travels of Marco Polo, Penguin Classics Lerner, John (1999), Marco Polo and the Discovery of the World, New Haven: Yale University Press, ISBN 0300079710,

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

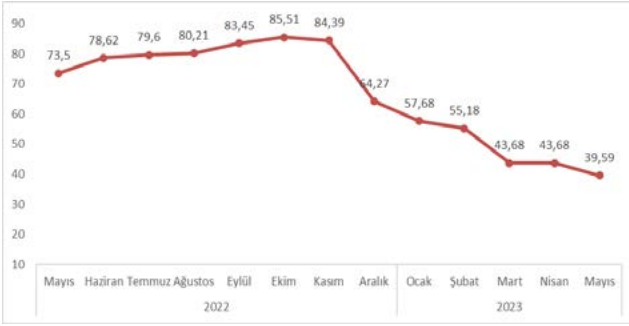
ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %39,59, aylık %0,04 oldu

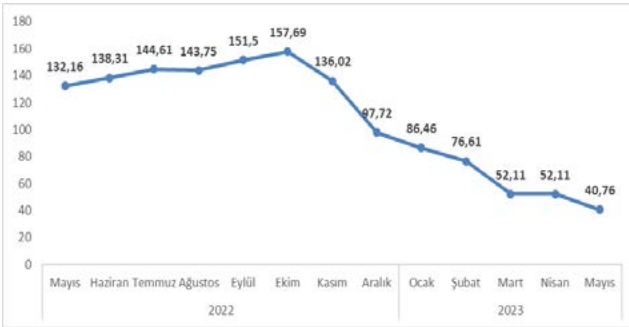
TÜFE'deki (2003=100) değişim 2023 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %0,04, bir önceki yılın Aralık ayına göre %15,26, bir önceki yılın aynı ayına göre %39,59 ve on iki aylık ortalamalara göre %63,72 olarak gerçekleşti.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %40,76, aylık %0,65 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %0,65, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,81, bir önceki yılın aynı ayına göre %40,76 ve on iki aylık ortalamalara göre %95,80 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

İmalat Sanayi					
En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Patates	37,10	1	Şehir gazı ve doğal gaz	-100
2	Çocuk giyim	18,87	2	Sebze	-17,72
3	Erkek giyim	15,51	3	Yumurta	-6,40

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Fazla Azalan (Aylık)		
S.	Ürün Adı	Oran (%)	S.	Ürün Adı	Oran (%)
1	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri	98,13	1	Kok ve rafine petrol ürünleri	-15,39
2	İçecekler	92,97	2	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	0,53
3	Temel eczacılık ürünleri	91,82	3	Ana metaller	10,41

Kaynak: TÜİK

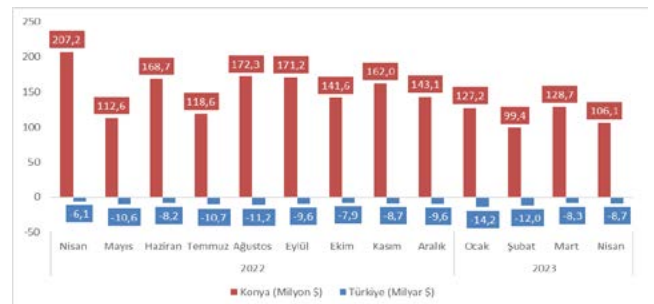
İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2023 Nisan ayında işsizlik oranı %10,2

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2023 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 74 bin kişi artarak 3 milyon 585 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puan artarak %10,2 seviyesinde gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

Nisan ayında ihracat %17,1, ithalat %4,8 azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2023 yılı Nisan ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %17,1 azalarak 19 milyar 331 milyon dolar, ithalat %4,8 azalarak 28 milyar 69 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Nisan ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %42,1 artarak 6 milyar 147 milyon dolardan, 8 milyar 738 milyon dolara yükseldi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Nisan ayında %79,1 iken, 2023 Nisan ayında %68,9'a geriledi.

İhracatta Almanya, ithalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı.

Nisan ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 590 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 163 milyon dolar ile ABD, 970 milyon dolar ile Irak, 954 milyon dolar ile İtalya, 945 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,1'ini oluşturdu.

İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Nisan ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 4 milyar 177 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 691 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 175 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 153 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 117 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %43,9'unu oluşturdu.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Mayıs ayında 143 milyar 977 milyon TL fazla vermiş iken 2023 yılı Mayıs ayında 118 milyar 906 milyon TL fazla vermiştir.

2022 yılı Mayıs ayında 161 milyar 888 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2023 yılı Mayıs ayında 221 milyar 620 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Mayıs ayı itibarıyla 430 milyar 518 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 102 milyar 714 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 327 milyar 804 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

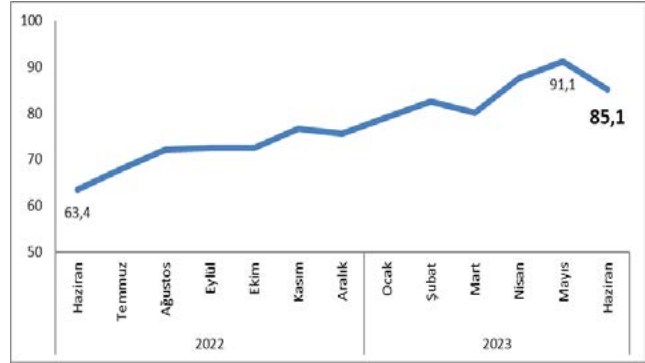
Kaynak: TÜİK

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2023 Haziran ayında tüketici güveni azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Mayıs ayında 91,1 iken Haziran ayında %6,5 oranında azalarak 85,1 oldu.

Tüketici Güven endeksindeki düşüş; hanenin maddi durumu, maddi durum beklentisi, genel ekonomik durum ve dayanıklı tüketim malları harcama beklentileri değerlendirmelerinin azaldığı göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2023 Nisan ayında sanayi üretimi yıllık %1,2 azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2023 yılı Nisan ayında (yıllık);

- Madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %12,2 azaldı,
- İmalat sanayi sektörü endeksi aynı kaldı
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %4,3 azaldı.

Kaynak: TÜİK

HAZIR BETON KONYA

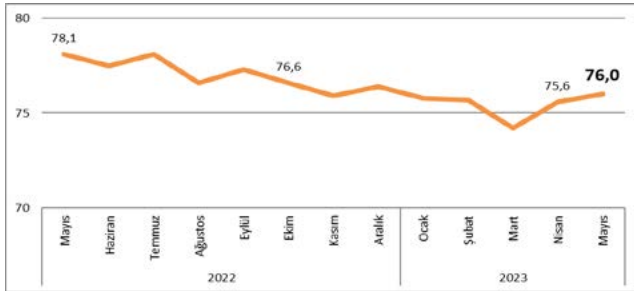
“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2023 Mayıs ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,6 puan artarak yüzde 76,0 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK

DÖNEMSEL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2023 yılı birinci çeyreğinde %4,0 arttı

GSYH 2023 yılı birinci çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,0 arttı. GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2023 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; hizmetler %12,4, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %12,0, finans ve sigorta faaliyetleri %11,2, bilgi ve iletişim faaliyetleri %8,1, diğer hizmet faaliyetleri %7,8, inşaat %5,1, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %3,6 ve gayrimenkul faaliyetleri %1,4 arttı. Tarım sektörü %3,8, sanayi ise %0,7 azaldı.

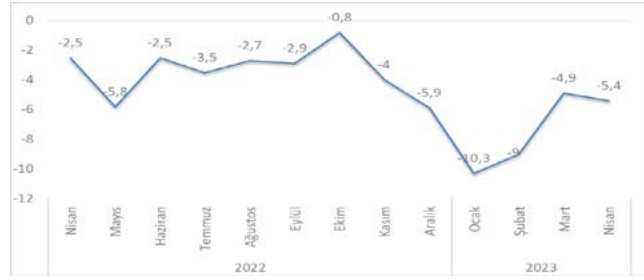

Kaynak: TÜİK

CARİ AÇIK

2023 Nisan ayında cari denge 5,4 milyar \$ açık vermiştir.

Nisan ayında cari işlemler hesabı 5404 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 480 milyon ABD doları açık vermiştir.

Kaynak: TÜİK

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

2023 Mayıs ayında finansal yatırımlar araçları arasında aylık en yüksek reel getiriyi %4,55 oranıyla külçe altında gerçekleşti.

TÜFE ile indirildiğinde DİBS %3,23, Amerikan Doları %2,19, mevduat faizi (brüt) %1,58, Euro %1,30 oranlarında yatırımcısına reel getiri sağlarken; BIST 100 endeksi %7,73 oranında yatırımcısına kaybettirdi.

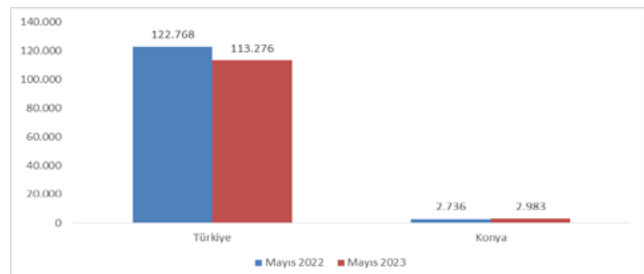

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye genelinde Mayıs ayında 113 bin 276 konut satıldı

Türkiye genelinde konut satışları Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %7 azalarak 113 bin 276 oldu. Konut satışlarında İstanbul 18 bin 435 konut satışı ve %16,3 ile en yüksek paya sahip oldu. Konut satışları Ocak-Mayıs döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,3 azalışla 482 bin 143 olarak gerçekleşti. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %6,3 azalış göstererek 27 bin 476 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %24,3 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

MEZUNLARIMIZLA

Gurur Duyuyoruz

Mezunlarımız, mesleki sınavlardaki başarı sıralamaları ile daima zirvede!

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

karatay.edu.tr

f KaratayUniversitesi ktokaratay ktokaratayuniversitesi KARATAYUNIVERSITESI in ktokaratay

444 1251

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Perakende Güven Endeksi

Nisan 2023'e göre

Konya

0,6 puan arttı

Türkiye

7,5 puan azaldı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

3,4 puan kötüleşti

Mevcut stok düzeyi

1,6 puan arttı

Satış beklentisi

6,9 puan iyileşti

Mayıs 2022'ye göre

Konya

4,8 puan arttı

Türkiye

6,1 puan arttı

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En yüksek artış: Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektörü (14,9 puan)
- En yüksek düşüş: Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri sektörü (8,3 puan)

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

Nisan 2023'e göre

Konya

2,8 puan arttı

Türkiye

1,4 puan arttı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

5,3 puan iyileşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet talebi

3,0 puan iyileşti

Talep beklentisi

Değişmedi

Konya

9,6 puan arttı

Türkiye

23,6 puan azaldı

Geçen yılın aynı dönemine göre;

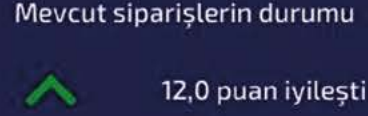
- En hızlı artış: Finansal hizmetler sektörü (28,4 puan)
- En yüksek düşüş: Yayımcılık faaliyetleri sektörü (12,2 puan)

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

Nisan 2023'e göre

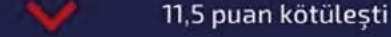
Geçen aya göre;

Mayıs 2022'ye göre

İstihdam beklentisi

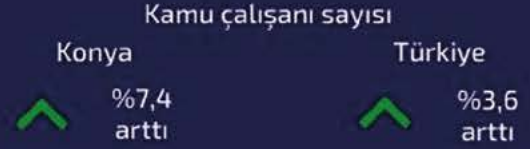
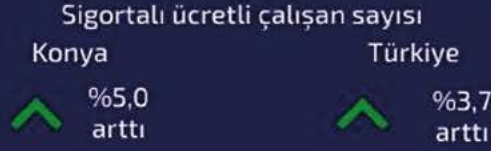

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- Bina inşaatı sektörü 4,8 puan arttı
- Bina dışı yapıların inşaatı sektörü değişmedi
- Özel inşaat faaliyetleri sektörü 26,0 puan arttı

İstihdam İzleme Bülteni (Mart 2023)

Mart 2022'ye göre

Dış Ticaret Bülteni (Nisan 2023)

Mart 2023'e göre

Nisan 2022'ye göre

- En çok ihracat Rusya'ya (%9,8)
- En çok ithalat Rusya'dan (%23,7)

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.

**Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

MAYIS-HAZİRAN 2023

MAYIS AYINDA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ TÜRKİYE GENELİNDE GERİLEREKEN KONYA'DA ARTTI

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mayıs 2023'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla artmıştır. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumuna yönelik değerlendirmeler Mayıs 2022'ye iyileşirken, Nisan 2023'e göre kötüleşmiştir. Mayıs 2023'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

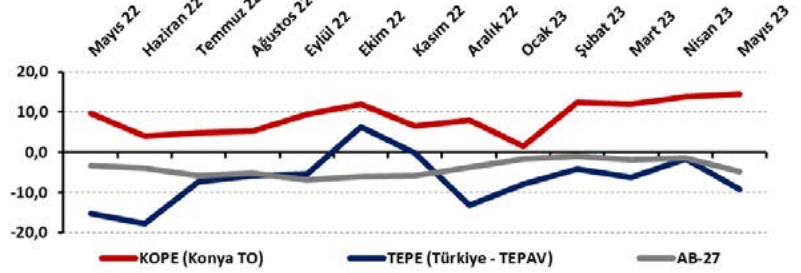
Konya'da perakende güveni geçen ve geçen yıla kıyasla arttı

Mayıs 2023'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -9,2 puan değerini alırken, KOPE 14,5 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 4,8 puan, TEPE 6,1 puan artmıştır. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 0,6 puan artış, TEPE ise 7,5 puan azalış göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin yıllık artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 9,0 puanlık ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki 12,0 puanlık iyileşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğu yönündeki 6,7 puanlık değişim endekse olumsuz yansımıştır.

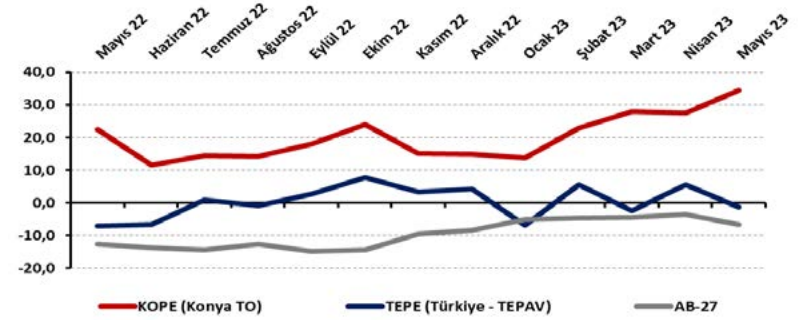
Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla ve geçen aya kıyasla arttı

Mayıs 2023'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 49,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 10,3 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 40'tır. Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mayıs 2022'ye göre 12,0 puan, Nisan 2023'e göre 6,9 puan artmıştır. Ge-

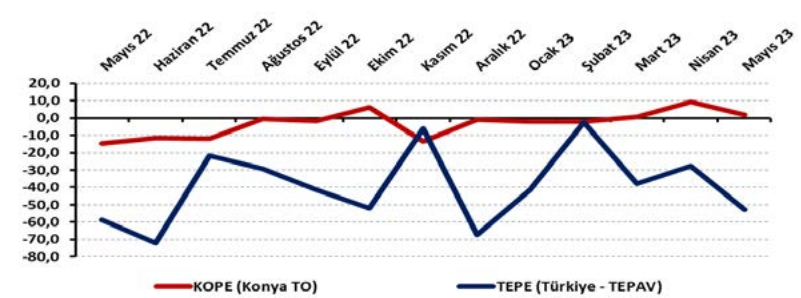
Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-10,4	-10,6	-8,5	-5,1	-8,0	0,5	5,0	7,9	18,6	11,0	8,5	8,7
2022	10,9	3,2	3,8	10,0	9,7	4,0	4,9	5,4	9,4	11,9	6,5	8,0
2023	1,4	12,3	12,0	13,9	14,5							

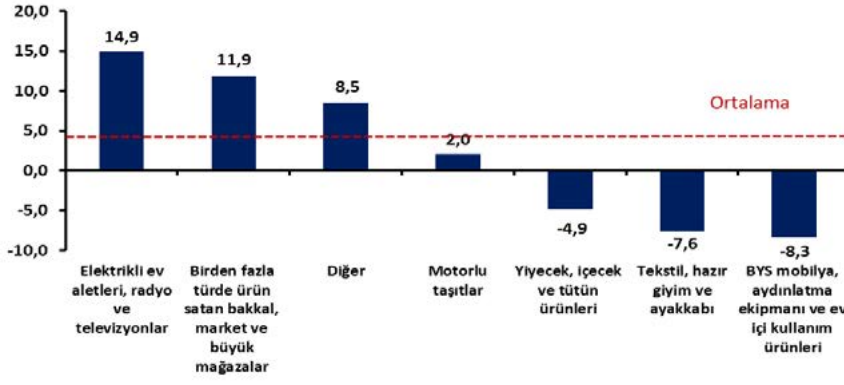
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	1,4	-1,1	1,4	2,2	-0,4	30,7	33,3	23,3	45,0	5,4	11,8	11,1
2022	18,3	16,8	11,7	21,5	22,4	11,6	14,5	14,3	17,9	24,0	15,0	14,8
2023	13,7	22,9	28,0	27,5	34,4							

Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-44,7	-63,3	-34,7	-23,0	-51,0	-37,4	-26,3	-4,7	24,7	11,7	-1,0	16,0
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3	2,0							

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE'nin Mayıs 2023'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

lecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mayıs 2023'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen yıla kıyasla arttı

Mayıs 2023'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 7,3 puan azalış, geçen yılın aynı ayına göre 16,7 puan artış kaydederek 2,0 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mayıs 2023'te yüzde 25,3 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 23,3'tür. KOPE anketine katılanların yüzde 51,3'ü ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Perakende güveni Mayıs ayında en fazla "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektöründe arttı

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" sektörlerinde ortalamanın üzerinde; "motorlu taşıtlar", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve

ev içi kullanım ürünleri" sektöründe yüzde 8,3 puanlık daralma görülmektedir.

Konya perakendesinde satış beklentisi arttı

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Mayıs 2023'te, "mevcut stok düzeyi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri dışındaki tüm göstergelerde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Nisan 2023'e kıyasla olumsuz yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "mevcut stok düzeyi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler iyileşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumlu yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de -1,5 puan ve Euro Bölgesi'nde ise -0,8 puan kötüleşmiştir. En fazla artış Yunanistan'da olurken, Yunanistan'ı Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Karadağ takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin 6,1 puanlık artışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının üzerinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mayıs 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2022'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 2023
Yunanistan	12,0	14,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	11,2	1,2
Karadağ	11,0	18,6
Letonya	7,8	8,1
Litvanya	6,5	4,6
Arnavutluk	6,1	13,9
Türkiye	6,1	-9,2
Hırvatistan	5,7	14,0
İtalya	5,0	14,5
Hollanda	4,4	5,9
Danimarka	3,7	-9,9
Fransa	3,4	-7,2
Finlandiya	3,1	-1,8
İspanya	3,0	4,4
Bulgaristan	2,6	17,5
Makedonya Cumhuriyeti	2,0	-2,1
Portekiz	1,4	5,6
Çek Cumhuriyeti	0,8	16,6
Romanya	0,8	8,0
Sırbistan	-0,3	7,8
Euro Bölgesi-20	-0,8	-5,3
Polonya	-1,3	-1,6
AB-27	-1,5	-4,8
Belçika	-1,6	-7,5
Almanya	-6,7	-17,9
Macaristan	-7,4	-10,6
Slovenya	-12,5	14,1
Estonya	-19,7	-3,8
Slovakya	-21,9	3,5
İsveç	-23,1	-4,0
Malta	-26,9	-9,0
Avusturya	-30,9	-34,6
İsveç	-41,2	-15,6

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 05/2022	KOPE (Konya) 04/2023	KOPE (Konya) 05/2023	Bir önceki aya göre değişim 05/2023	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2023	TEPE (Türkiye) 05/2023
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-2,2	10,2	6,8	-3,4	9,0	-38,9
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	9,1	4,0	2,4	-1,6	-6,7	12,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-0,1	17,3	27,6	10,3	27,7	-0,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	22,4	27,5	34,4	6,9	12,0	-1,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,3	8,7	8,3	-0,4	4,0	-1,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	34,3	33,0	37,7	4,7	3,4	99,2
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-14,7	9,3	2,0	-7,3	16,7	-52,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-10,0	-10,3	-18,0	-7,7	-8,0	7,0

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

MAYIS-HAZİRAN 2023

MAYIS AYINDA KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVENİNİ ARTTI

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yılın aynı ayına göre artmıştır. Söz konusu aylık gelişmede, endeksi oluşturan sorulardan geçmiş dönem hizmetlere olan talep ve geçmiş dönem işlerin seyri endekse yukarı yönlü etki etmiştir.

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre Türkiye ve Konya'da artarken, AB-27'de geriledi

Mayıs ayında Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen yıla göre 9,6 puan, geçen aya göre ise 2,8 puan artarak 15,8 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Mayıs 2023'te 1,4 puan artarken, geçen yıla göre 3,6 puan gerilemiş ve 21,4 puan değerini almıştır. AB-27'yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Mayıs 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 6,6 puan, bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak 9,4 puan değerini almıştır.

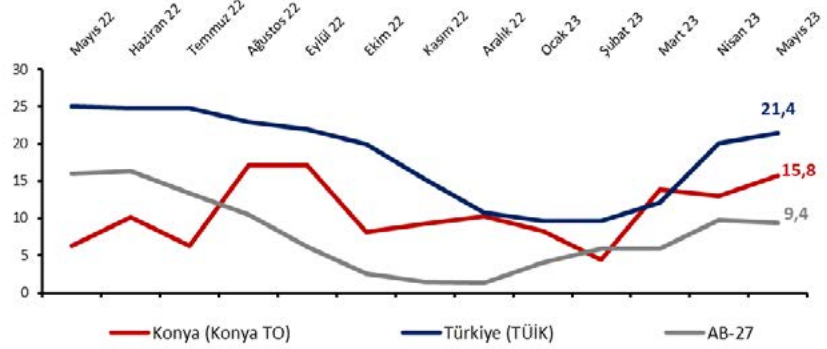
Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki döneme ilişkin talep artışı beklentileri değişmedi

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Mayıs 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 13,7 puan artarken, bir önceki aya göre değişmeyerek 45,0 puan değerini almıştır. Diğer bir ifadeyle, Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 50,0'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 50'i talepte düşüş beklentisini dile getirmiştir.

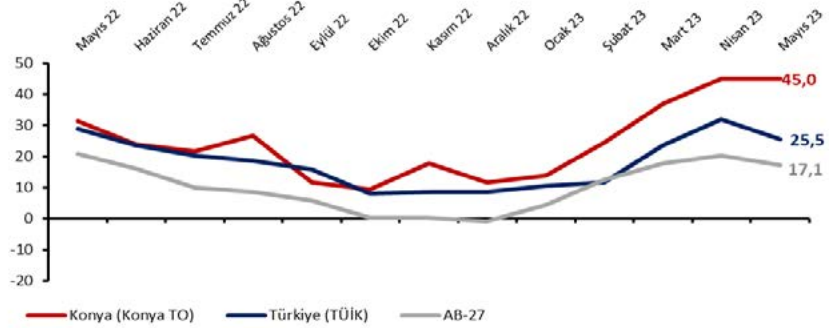
Geçen yıla göre güven endekslerindeki en hızlı artış finansal hizmetler sektöründe gerçekleşti

Mayıs ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel güvenin "yayımcılık faaliyetleri", "ulaştırma hizmetleri" ve "bilgisayar ve ilgili hizmetler" sektörlerinde gerilediği, "finansal hizmetler" ve "eğitim" sektörlerinde ise 25 puanın üzerinde artışlar gerçekleştiği görülmektedir.

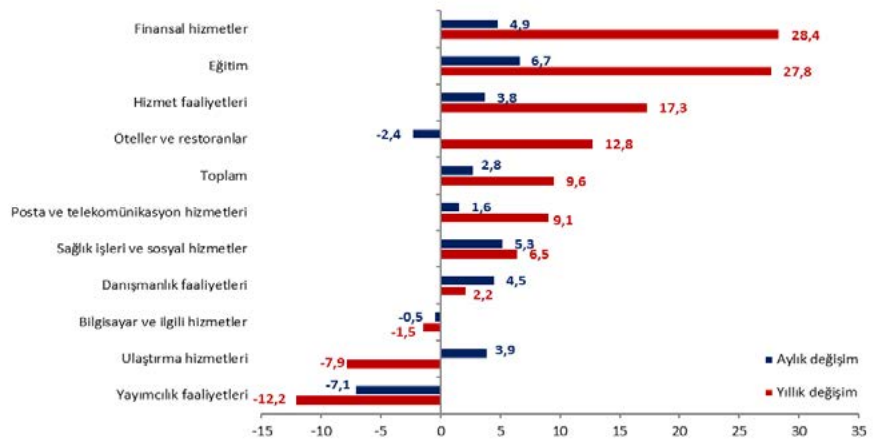
Şekil 1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

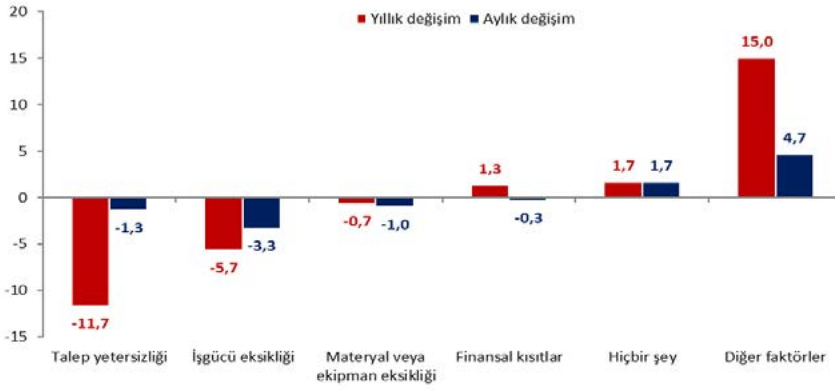
Şekil 3. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2023'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-20,9	-10,4	-12,9	-11,4	-11,0	2,6	15,7	29,7	38,9	16,3	10,4	-2,8
2022	13,6	8,8	3,4	9,8	6,2	10,1	6,3	17,1	17,1	8,2	9,3	10,3
2023	8,2	4,4	13,9	13,0	15,8							

Şekil 4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2023'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Diğer yandan geçen aya göre değişimlere bakıldığında, "yayımcılık faaliyetleri" sektörü 7,1 puan ile güveni en fazla gerileyen sektör olurken, "eğitim" 6,7 puan artış ile en olumlu görünüme sahip sektör olmuştur.

Mayıs ayında geçen yıla göre talep yetersizliği, işgücü eksikliği ve materyal ve ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtenlerin oranı geriledi

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetlerini kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, finansal kısıtlar ve diğer faktörleri belirtenlerin oranında geçen yıla göre artış gözlenirken, talep yetersizliği, işgücü eksikliği ve materyal ve ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı azalmıştır.

Mayıs ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 9,7'si finansal koşullar, yüzde 8,0'i talep yetersizliği, yüzde 3,7'si iş gücü eksikliğinin, yüzde 0,3'ü ise materyal ve ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu ifade edenlerin oranı yüzde 63,3 olurken, kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 15,0'dir.

Konya hizmetler sektörünün geçmiş döneme ilişkin değerlendirmeleri Türkiye genelinden daha olumsuz, gelecek 3 ayda

hizmetlere olan talep beklentileri ise daha güçlü

Konya ve Türkiye geneli, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri bazında karşılaştırıldığında, Mayıs ayında geçtiğimiz döneme yönelik değerlendirmelerde Konya'da olumsuz değerlendirmelerin Türkiye'ye kıyasla daha ağırlıkta olduğu gözlenmektedir. Diğer taraftan, gelecek döneme ilişkin hizmetlere olan talep beklentilerinin Konya'da Türkiye genelinden daha güçlü olduğu ancak, bunun istihdam tahminlerine aynı ölçüde yansımadağı görülmektedir. Gelecek üç ayda toplam çalışan sayısının artış beklentileri Türkiye genelinde belirgin bir şekilde daha yüksektir. Gelecek üç ayda satış fiyatlarındaki artış beklentileri ise hem Türkiye genelinde hem de Konya'da güçlüdür.

Mayıs ayında Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin yıllık değişimi bölge ortalamalarının gerisinde

AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 11 ülkede yükseldiği; bölge ortalamalarının da Euro Bölgesi'nde 5,9 puan, AB-27'de 6,6 puan gerilediği görülmüştür. Türkiye ise 8,6 puan gerileme ile bölge ortalamalarının gerisinde değer almıştır.

Tablo 4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2022'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 23
Yunanistan	17,8	34,1
Makedonya	13,4	19,4
Litvanya	10,1	5,8
Malta	8,0	42,7
Arnavutluk	6,5	26,9
Bulgaristan	4,8	15,7
Letonya	1,0	1,4
İtalya	0,7	11,9
Hırvatistan	0,4	30,6
Karadağ	0,4	37,0
Slovenya	0,3	21,0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-0,4	16,2
İspanya	-1,5	19,6
Polonya	-1,7	-7,0
Belçika	-2,1	7,9
Romanya	-2,7	6,8
Sırbistan	-3,6	11,1
Estonya	-5,5	-2,8
Euro Bölgesi-19	-5,9	10,4
AB-27	-6,6	9,4
Danimarka	-7,1	5,6
Finlandiya	-7,6	2,7
Türkiye	-8,6	24,7
Avusturya	-8,7	9,7
Çekya	-8,8	21,9
Almanya	-9,3	12,1
Fransa	-9,7	-1,7
Hollanda	-9,7	8,6
Macaristan	-12,0	-7,3
Portekiz	-12,4	18,2
Slovakya	-16,0	9,3
İsveç	-28,3	4,4
İrlanda	*	*

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 05/2022	Konya (Konya TO) 04/2023	Konya (Konya TO) 05/2023	Bir önceki aya göre değişim 05/2023	Bir önceki yılın aynı aya göre değişim 05/2023	Türkiye (TÜİK) 05/2023
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-5,7	-3,0	2,3	5,3	8,0	18,1
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-7,0	-3,0	0,0	3,0	7,0	20,6
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	31,3	45,0	45,0	0,0	13,7	25,5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	0,3	-3,3	1,0	4,3	0,7	10,8
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	3,3	4,7	3,7	-1,0	0,3	26,4
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	31,7	37,7	33,3	-4,3	1,7	40,4
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-0,7	18,3	6,7	-11,7	7,3	

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

MAYIS-HAZİRAN 2023

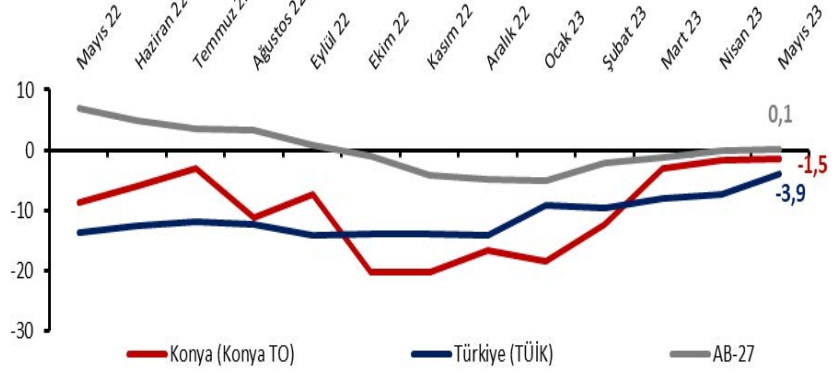
MAYIS AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVENİNİ ARTTI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2023 yılı Mayıs ayında geçen yıla göre 7,3 puan, bir önceki aya göre 0,3 puan artarak -1,5 puan değerini almıştır. Söz konusu değişimde Nisan ayına göre mevcut dönem siparişlerinin güçlenmesi etkili olmuştur. Diğer yandan endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almakta olup, Mayıs ayında da negatif görünümünü korumuştur.

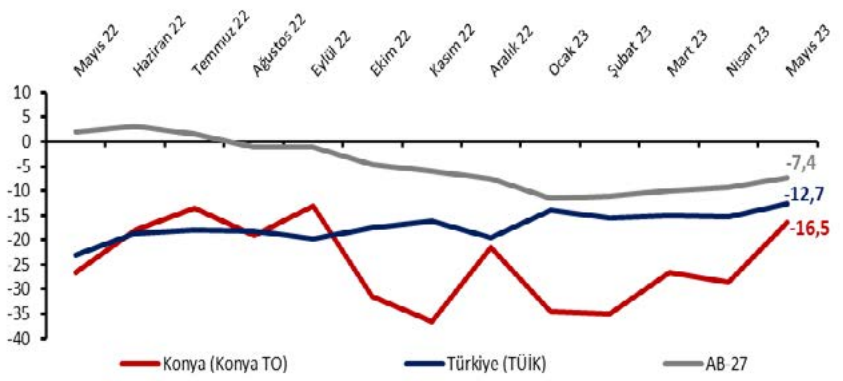
İnşaat sektörü güven endeksleri Konya, Türkiye ve AB-27'de artmıştır

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Mayıs 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 7,3 puan, bir önceki aya göre 0,3 puan artarak -1,5 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Mayıs 2023'te Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi ise 0,1 puan değerini almıştır. Mayıs ayında inşaat sektörü güven endeksi Konya, Türkiye ve AB-27'de artmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler alırken, AB-27'de ise Ekim 2022-Nisan 2023 döneminde negatif değer almış, Mayıs ayında tekrar pozitif görünüme dönmüştür.

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-15,0	-10,3	-9,0	-4,3	18,3	1,25	1,5	0,3	-9,8	-24	-13,8	-27,3
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0	-11,3	-7,3	-20,3	-20,3	-16,8
2023	-18,5	-12,3	-3,0	-1,8	-1,5							

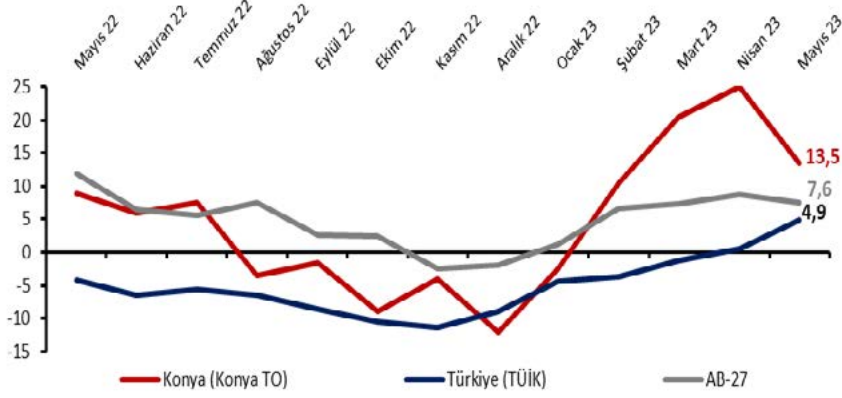
Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-34,5	-34,0	-42,0	-33,0	-1,0	-14,0	-5,5	0,5	-14,6	-32,0	-26,0	-44,5
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5	-19,0	-13,0	-31,5	-36,5	-21,5
2023	-34,5	-35,0	-26,5	-28,5	-16,5							

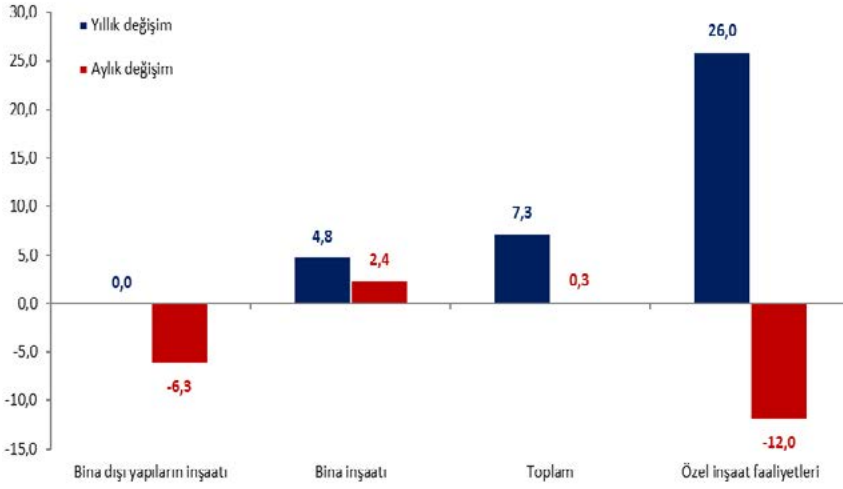
Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	4,5	13,5	24,0	24,5	37,5	16,5	8,5	0,0	-5,0	-16,0	-1,5	-10,0
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5	-3,5	-1,5	-9,0	-4,0	-12,0
2023	-2,5	10,5	20,5	25,0	13,5							

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı) (Mayıs 2022 - Mayıs 2023)

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2023'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan) *Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler artarken...

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri geçen yılın aynı dönemine göre 10,0 puan artarken, geçen aya göre ise 12,0 puan artarak -16,5 değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmeler geçen yıla göre AB-27'de gerilemiş, Türkiye de ise iyileşmiştir.

...gelecek üç ayda çalışan sayısının artacağını bekleyenlerin sayıları azalıyor

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Mayıs 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 4,5 puan artarken, geçen aya göre 11,5 puan azalarak 13,5 puan olmuştur. İlgili alt endekste yıl başından bu yana gözlenen iyileşme eğilimi Mayıs ayında tersine dönmüş ancak pozitif değerini ima ettiği olumlu görünüm korunmuştur. Geçen aya göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisinin AB-27'de de azaldığı, Türkiye genelinde ise arttığı gözlenmektedir.

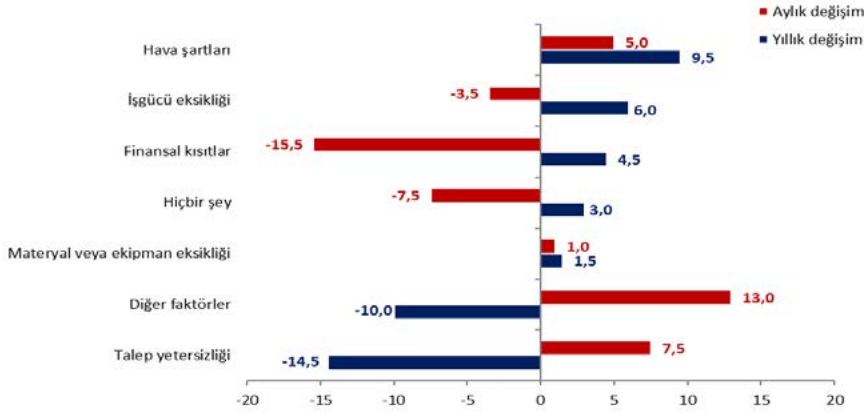
Mayıs ayında bina inşaatı ve özel inşaat faaliyetleri sektörlerinde yıllık olarak güven artarken bina dışı yapıların inşaatında görünüm değişmedi

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksinde alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Mayıs 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre bina inşaatı ve özel inşaat faaliyetlerinde sektörel güvenin arttığı gözlenmektedir. Şöyle ki; "özel inşaat faaliyetleri" alt sektöründe ilgili alt endeks aylık olarak 12,0 puan gerilerken, yıllık olarak 26,0 puan artmıştır. Diğer taraftan, "Bina inşaatı"

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 05/2022	Konya (Konya TO) 04/2023	Konya (Konya TO) 05/2023	Bir önceki aya göre değişim 05/2023	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2023	Türkiye (TÜİK) 05/2023
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-21,0	-3,0	12,0	15,0	33,0	2,3
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-26,5	-28,5	-16,5	12,0	10,0	-12,7
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	9,0	25,0	13,5	-11,5	4,5	4,9
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	29,0	79,5	45,0	-34,5	16,0	30,2
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	40,0	41,0	41,0	0,0	1,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	1,5	-5,0	0,0	5,0	-1,5	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-22,5	16,0	9,0	-7,0	31,5	

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2023'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

atı" sektöründe alt endeks hem aylık hem de yıllık olarak artmasına rağmen değişim toplam değişimin altında kalmıştır.

Mayıs ayında hava şartlarının kısıtlayıcı olduğu değerlendirmeleri güçlendi

Konya'da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörler incelendiğinde, Mayıs 2023'te firmaların yüzde 28,0'i finansal kısıtları, yüzde 22,0'si hava şartlarını, yüzde 19,0'u talep yetersizliğini, yüzde 7,0'si işgücü eksikliğini, yüzde 3,0'u ise materyal ve ekipman eksikliğini neden göstermektedir. Diğer taraftan, söz konusu değerlendirmeler geçen yıla göre kıyaslandığında, talep yetersizliği, hava şartları ve materyal ve ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı artarken, finansal kısıtlar ve iş gücü eksikliğini belirtenlerin oranı gerilemiştir. Yıllık değişime göre hava şartlarının kısıtlayıcı olduğu değerlendirmesi yüzde 9,5 oranında artarken, talep yetersizliği yüzde 14,5 oranında gerilemiştir.

Konya inşaat sektöründe geçmiş dönem inşaat yapma faaliyetleri, gelecek dönem istihdam ve satış fiyatında artış beklentileri Türkiye genelinden daha güçlü

Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında, Konya'da mevcut siparişlere ilişkin değerlendirmelerin Türkiye geneline kıyasla daha kötümser olduğu gözlenmektedir. Diğer yandan, gelecek dönem istihdam beklentileri ile gelecek dönem satış fiyatında artış beklentileri ile geçmiş dönem inşaat yapma faaliyetlerine dair değerlendirmeler daha olumludur. Konya özelinde ise, en olumsuz görünüm mevcut siparişlere yönelik iken, en güçlü artış beklentisi ise gelecek üç ayda satış fiyatlarına ilişkindir.

Mayıs ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yıla kıyasla Türkiye'de yükselirken Avrupa Birliği'nde geriledi

Eurostat tanımına göre AB ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endekslerinin yıllık değişimleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 16 ülkede artarken kalan tüm ülkelerde gerilediği, bölge ortalamalarındaki değişimin de Euro Bölgesi'nde -6,8 puan, AB-27'de ise -6,9 puan düzeylerinde gerçekleştiği görülmüştür. Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi değişimi 9,8 puan değişim ile bölge ortalamalarının üstündedir.

Tablo 5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Mayıs 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2022'ye göre değişim	Mayıs 23
Yunanistan	37,4	10,6
Bulgaristan	14,5	-0,2
Karadağ	13,1	10,3
Arnavutluk	12,6	2,1
Slovakya	10,0	-2,0
Türkiye	9,8	-3,9
Litvanya	9,4	-5,2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	7,3	-11,1
Finlandiya	7,0	1,5
Romanya	6,5	0,7
Malta	4,4	22,5
Hırvatistan	4,3	14,1
Letonya	3,7	-1,7
Portekiz	2,4	-0,5
Sırbistan	0,6	-2,8
İtalya	0,5	5,3
Polonya	-2,9	-21,3
Danimarka	-4,3	-7,4
Makedonya	-5,0	-12,8
Belçika	-5,6	1,2
İspanya	-5,8	13,6
Euro Bölgesi-19	-6,8	2,5
AB-27	-6,9	0,1
Hollanda	-7,2	5,4
Fransa	-7,4	-0,6
Çekya	-12,0	-13,1
Slovenya	-12,1	17,6
Almanya	-13,5	-2,9
Avusturya	-15,2	2,2
Macaristan	-15,3	-18,0
İsveç	-19,9	-6,9
Estonya	-22,1	-13,6
Lüksemburg	-31,1	-2,9
Yunanistan	37,4	10,6

MART AYINDA KONYA İSTİHDAMINDAKİ AYLIK ARTIŞ 8 BİNE YAKLAŞTI

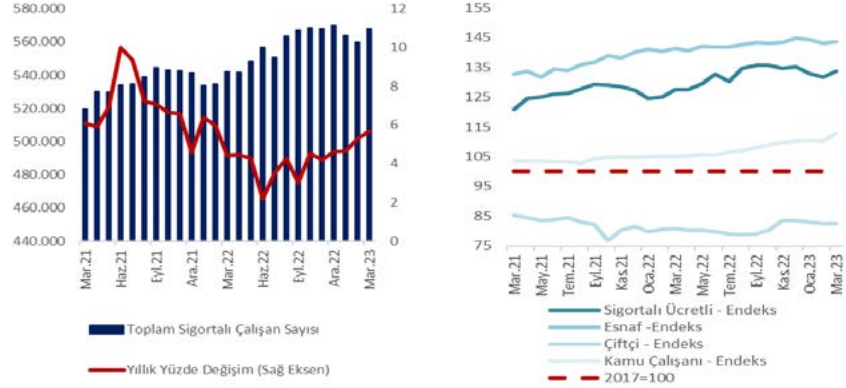
Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan Mart ayı kayıtlı istihdam istatistiklerine göre, Konya'da toplam sigortalı çalışan sayısı geçen yılın aynı ayına göre 25 bin 975 (yüzde 3,4) artarak 568 bin 18 olmuş, geçen aya göre ise 7 bin 901 (yüzde 1,5) artış gerçekleşmiştir. İlgili dönemde Türkiye genelinde yıllık artış oranı yüzde 3,4 düzeyinde olup toplam sigortalı çalışan sayısı bir önceki aya göre 100 bin 606 artarak 23,3 milyon olmuştur. Konya'da çalışan sınıfı ayrımı incelendiğinde, istihdamın geçen aya göre tüm gruplarda arttığı gözlenmektedir. Mart ayında sigortalı ücretli istihdamında 1,5'lik bir artış gerçekleşirken, esnaf grubunda yüzde 0,3, kamu çalışanlarında yüzde 2,5, çiftçi sayısında ise yüzde 0,3 düzeyinde artış olmuştur (Şekil 1). Diğer taraftan, Türkiye'de 7. sırada yer alan Konya'da faaliyet gösteren iş yeri sayısı da Mart 2022'ye kıyasla yüzde 4,6 oranında artış göstererek 52 bin 666'ya ulaşmıştır. Bu dönemde, kadın istihdamı da yüzde 6,1 artarak 91 bin 954'e yükselmiş ve toplam istihdamdaki payı yüzde 24,7'den yüzde 25,9'a çıkmıştır.

Konya'da sigortalı ücretli istihdamı yıllık olarak 17 bin 479 arttı

SGK verilerine göre Mart 2023'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 16 milyon 853 bin, Konya'da ise 368 bin 956 olmuştur. Mart 2022'den Mart 2023'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 600 bin 19 (yüzde 3,7), Konya'da ise 17 bin 479 (yüzde 5,0) artmıştır. Konya'da sigortalı ücretli istihdamı artışları 2022 yılı boyunca Türkiye genelinden düşük seyrederken, 2023 yılı ilk üç ayında Türkiye genelinin üzerinde bir artış gerçekleşmiştir (Tablo 1 ve Şekil 2).

Mart 2022'den Mart 2023'e sigortalı ücretli çalışan sayısı 66 ilde artmıştır. Konya, yüzde 5,0'lik artış oranı ile sig-

Şekil 1. Konya'da Toplam Sigortalı Çalışan Sayısı ve Değişimler

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 - Mart 2023)

	Mart 2023	Şubat 2023	Mart 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Çalışan - Konya	368.956	363.425	351.477	5.531	17.479	1,5	5,0
Sigortalı Ücretli Çalışan - Türkiye	16.852.877	16.799.891	16.252.858	52.986	600.019	0,3	3,7

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 - Mart 2023)

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2022 - Şubat 2023)

	Mart 2023	Şubat 2023	Mart 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Konya	91.954	92.089	86.645	-135	5.309	-0,1	6,1
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Türkiye	5.540.513	5.538.007	5.238.442	2.506	302.071	0,0	5,8

ortalı ücretli çalışan sayısı en hızlı artan 38'inci il olmuştur. Konya, Mart ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 7'inci sıradadır.

Mart 2023'te Konya'da sigortalı ücretli kadın istihdamı 91 bin 954 oldu; yıllık artışlar Türkiye genelinin üzerinde seyrediyor

Mart 2023'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde yaklaşık 5,5 milyon, Konya'da ise 91 bin 954 olmuştur. Mart 2022'den Mart 2023'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 302 bin 71 (yüzde 5,8), Konya'da ise 5 bin 309 (yüzde 6,1) artmıştır. Son iki yıldır Konya'da kayıtlı kadın istihdam artışları Türkiye geneline kıyasla daha yüksek seyretmektedir ve toplam istihdam içerisinde kadın çalışanların payı Mart 2022'de yüzde 24,7 iken Mart 2023'te 24,9'a yükselmiştir. İlgili oranlar Türkiye genelinde, sırasıyla, yüzde 32,2 ve 32,9'dur (Tablo 2 ve Şekil 3).

Mart 2022'den Mart 2023'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 6,1'lik artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artan 71 il arasında kadın çalışan sayısı en hızlı artan 37'nci ildir. Konya, Mart ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 11'inci sıradadır.

Konya'da esnaf sayısı geçen yılın Mart ayına göre bin 801 arttı

SGK verilerine göre Mart 2023'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde yaklaşık 2,6 milyon olurken, Konya'da 78 bin 557 olmuştur. Mart 2022'den Mart 2023'e kayıtlı esnaf sayısında Türkiye'de 60 bin 786 (yüzde 2,4), Konya'da bin 801 (yüzde 2,3) artış gerçekleşmiştir (Tablo 3 ve Şekil 4).

Mart 2022'den Mart 2023'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 2,3'lük artış oranı ile esnaf sayısı artan 64 il arasında 30'uncu olmuştur. Konya, Mart ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da kayıtlı çiftçi sayısı yıllık olarak 725 arttı

Mart 2023'te tarım sektöründe çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde geçen yılın aynı dönemine göre

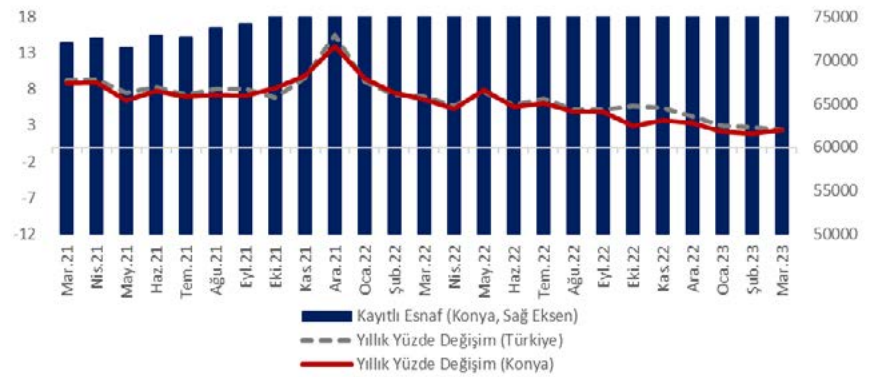
Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2021 – Mart 2023)

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2023)

	Mart 2023	Şubat 2023	Mart 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Esnaf - Konya	78.557	78.356	76.756	201	1.801	0,3	2,3
Kayıtlı Esnaf - Türkiye	2.609.397	2.599.600	2.548.611	9.797	60.786	0,4	2,4

Şekil 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2021 – Mart 2023)

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2023)

	Mart 2023	Şubat 2023	Mart 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Çiftçi - Konya	34.155	34.068	33.430	87	725	0,3	2,2
Kayıtlı Çiftçi - Türkiye	490.004	487.720	496.246	2.284	-6.242	0,5	-1,3

Şekil 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2023)

yüzde 1,3 azalarak 490 bin 004 olmuştur. Konya'da ise yüzde 2,2 artış göstererek 34 bin 155 olarak gerçekleşmiştir. Mart 2022'den Mart 2023'e kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 6 bin 242 (yüzde 1,3) azalırken, Konya'da 725 (yüzde 2,2) artmıştır. Konya, Mart ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 34 bin 155 çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Mart 2023 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 7,0'sini oluşturmaktadır.

Mart 2022'den Mart 2023'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 2,2'lik artış oranı ile kayıtlı çiftçi sayısı artan 20 il arasında en yüksek artışın gerçekleştiği 11'inci il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı yıllık olarak 5 bin 970 arttı

SGK verilerine göre Mart 2023'te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3,3 milyon iken, Konya'da 86 bin 350 olarak gerçekleşmiştir. Mart 2022'den Mart 2023'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 114 bin 344 (yüzde 3,6), Konya'da 5 bin 970 (yüzde 7,4) artmıştır. Konya'da kamu sektöründe çalışan sayılarında artış Haziran 2022'den hızlanmış Mart 2023'te ise en üst seviyesine ulaşmıştır (Tablo 5 ve Şekil 6).

Mart 2022'den Mart 2023'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 7,4'lük artış oranı ile kamu çalışanı sayısı artan 74 il arasında kamu çalışanı sayısı en hızlı artan 3'üncü il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır. Konya'da iş yeri sayısındaki yıllık artış 2 bin 295'dir

Konya'da kayıtlı iş yerlerinin Türkiye toplamındaki payı yüzde 2,5'tir. Mart 2023 itibarıyla iş yeri sayısı Türkiye genelinde yıllık olarak 22 bin 810 (yüzde 1,1) artarak 2,1 milyon olurken, Konya'da 2 bin 295 (yüzde 4,6) artmıştır. Konya'da kayıtlı iş yerlerinin COVID-19 salgını başlangıcı olan Nisan-Mayıs 2020 döneminde 45 bin düzeylerine gerilediği, sonrasında genel bir artış eğilimine girdiği, Mart 2023 itibarıyla ise 52 bin 666 olduğu görülmektedir (Tablo 6 ve Şekil 7).

Mart 2022'den Mart 2023' iş yeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,6'lık artış oranı ile işyeri sayısı artan 64 il arasında iş yeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'inci sırada bulunmaktadır.

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2023)

	Mart 2023	Şubat 2023	Mart 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kamu Çalışanı - Konya	86.350	84.268	80.380	2.082	5.970	2,5	7,4
Kamu Çalışanı - Türkiye	3.309.337	3.273.798	3.194.993	35.539	114.344	1,1	3,6

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2021 – Şubat 2023)

Tablo 6. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Mart 2022 – Mart 2023)

	Mart 2023	Şubat 2023	Mart 2022	Aylık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Yıllık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
İş Yeri Sayısı - Konya	52.666	52.284	50.371	382	2.295	0,7	4,6
İş Yeri Sayısı - Türkiye	2.108.703	2.120.558	2.085.893	-11.855	22.810	-0,6	1,1

Şekil 7. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Mart 2021 – Mart 2023)

NİSAN AYINDA İHRACAT YÜZDE 22,4 AZALIRKEN, İTHALAT YÜZDE 24,9 ARTTI; İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 55 PUAN GERİLEDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Nisan 2023'te Konya'nın ihracatı 248,1 milyon dolar, ithalati ise 147,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalati karşılama oranının ise Nisan 2022'ye göre 55 puan azalarak yüzde 185'e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Nisan 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 66'sını karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 116,9 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).

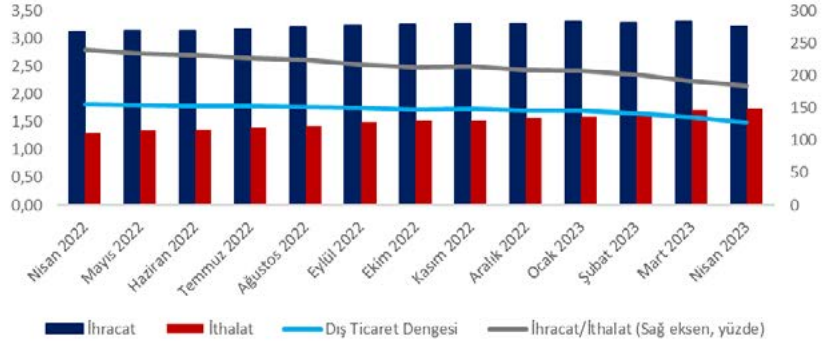
Konya'da ihracat geçen aya göre 57 milyon dolar azaldı, yıllık bazda azalış yüzde 22,4 düzeyinde gerçekleşti

Konya'da ihracat Mart 2023'te 305,8 milyon dolar seviyesinde iken 2023 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 57,7 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 71,7 milyon dolar azalarak 248,1 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Nisan ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 3,4 ile son bir yılın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Konya'da ithalat 2023 yılının en düşük seviyesinde gerçekleşti

Mart 2023'te 197,5 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Nisan 2023'te bir önceki aya göre 49,6 milyon dolar azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 29,5 milyon

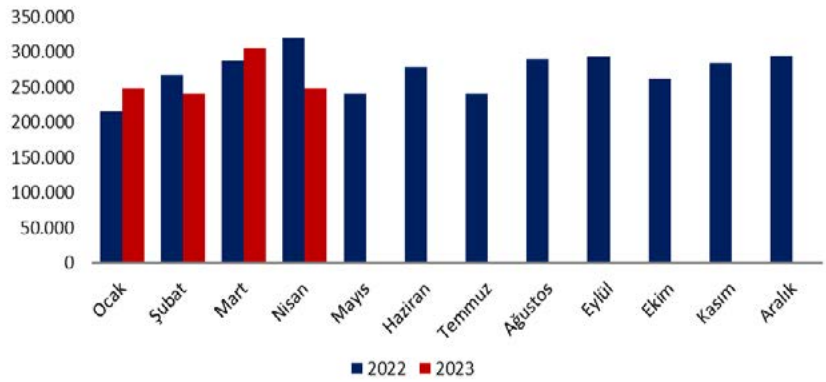
Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Nisan 2022 - Nisan 2023)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	230.516	347.397	-116.881	577.913	66%	1,5%	18,8%
Konya	3.227	1.747	1.480	4.974	185%	3,4%	34,1%

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413	305.787	248.111								

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37,5%	37,6%	31,0%	26,2%	22,4%	17,9%	18,1%	14,9%	14,1%	12,6%	10,8%	9,1%
2023	9,7%	6,8%	7,2%	3,4%								

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823	197.523	147.843								

Tablo 5. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

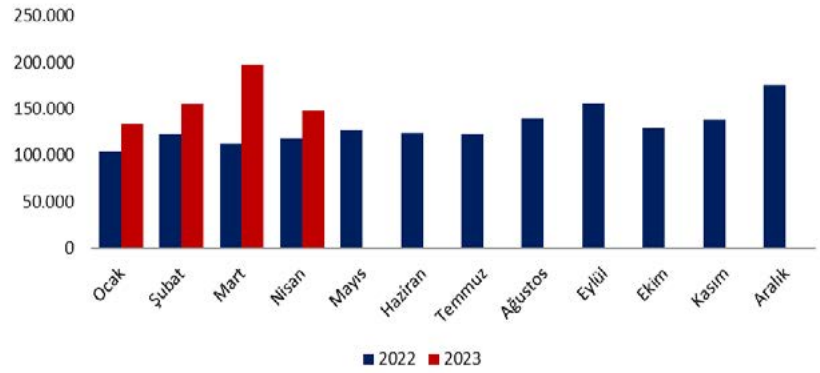
İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	34.0%	35.1%	25.0%	24.6%	25.9%	23.7%	25.9%	28.2%	30.2%	30.1%	25.6%	25.8%
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%								

dolar artarak 147,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Nisan ayında da ilk üç aya benzer olarak ithalat geçen yılın üzerinde seyretmiştir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Nisan ayında "Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Nisan 2023'te ihracat içinde yüzde 4,4'lük pay ile dördüncü sırada yer alan "Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı" sektörünün ihracatı yüzde 84,7 artarak 10,8 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Nisan 2023
	Şubat 2023	Şubat 2022		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	86.320.652	97.286.270	-11,3%	34,79%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	49.758.523	57.726.364	-13,8%	20,05%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	14.338.901	17.867.179	-19,7%	5,78%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	10.834.061	5.864.602	84,7%	4,37%
Demir veya çelikten eşya	10.011.510	27.206.328	-63,2%	4,04%
Plastikler ve mamulleri	9.954.457	12.938.738	-23,1%	4,01%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	9.821.307	9.874.175	-0,5%	3,96%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	8.054.936	7.631.377	5,6%	3,25%
Kakao ve kakao müstahzarları	6.776.256	11.242.497	-39,7%	2,73%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	4.650.954	5.154.596	-9,8%	1,87%
Toplam	248.111.884	319.952.887	-22,5%	100,00%

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Şubat 2023
	Şubat 2023	Şubat 2022		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	30.820.419	7.857.353	292,2%	20,8%
Plastikler ve mamulleri	25.479.573	22.857.879	0,0%	17,2%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	12.977.291	10.789.164	0,0%	8,8%
Demir ve çelik	11.689.793	6.940.236	68,4%	7,9%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	11.236.977	12.912.058	-13,0%	7,6%
Hububat	7.035.183	11.836.688	-40,6%	4,8%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.820.348	7.895.484	-26,3%	3,9%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	3.604.758	3.877.226	0,0%	2,4%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3.362.852	2.586.296	30,0%	2,3%
Organik kimyasal ürünler	3.176.277	3.357.143	-5,4%	2,1%
Toplam	154.822.688	122.681.457	26,2%	100,0%

ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 4,0'lık payı olan "Alüminyum ve alüminyumdan eşya" sektörü ihracatı en yüksek oranda daralan sektör olmuştur. Diğer taraftan, "Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" ve "Plastikler ve mamulleri" sektörlerindeki yüksek oranlı daralmalar dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Nisan ayında "Hububat" sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Nisan ayında 7 milyon 857 bin dolar düzeyinde olan "Hububat" sektörünün ithalatı, 2023 Nisan ayında 30,68 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 20,8'e ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan ilk sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 4,8 payı bulunan "Alüminyum ve alüminyumdan eşya" ithalatı en çok daralan sektördür (Tablo 7).

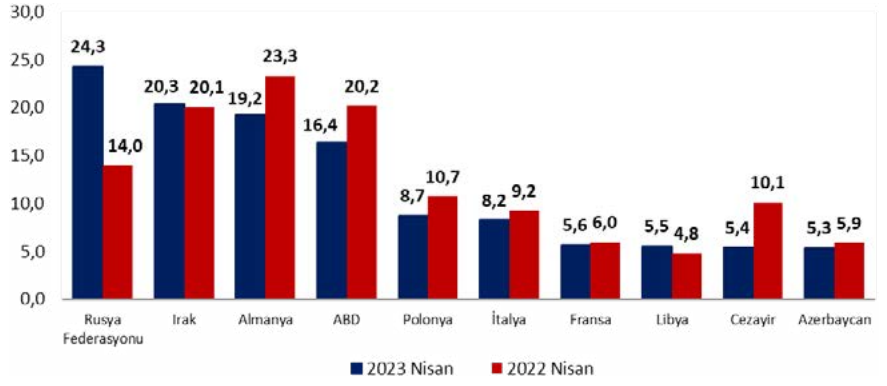
Nisan ayında Konya'nın Rusya'ya ihracatı yüzde 73,9 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Nisan 2023'te, ilk sırada yüzde 9,8'lik pay ile Rusya yer almaktadır. Konya'nın Rusya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre 10,3 milyon dolar artarak 24,3 milyon dolara ulaşmıştır. Almanya'ya yapılan ihracat ise geçen yılın aynı ayına göre 4 milyon dolar azalmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 7,8 olarak gerçekleşmiştir. Nisan ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Suudi Arabistan ve Rusya'dır. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 2,2, yüzde 3,5 ve yüzde 6,6 payları olan Cezayir, Polonya ve ABD'ye ihracat sırasıyla yüzde 46,7, yüzde 19,1 ve yüzde 20,2 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Konya, Nisan ayında en fazla ithalatı Rusya'dan yaptı

Konya'nın Rusya'dan yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 17,2 milyon dolar artarak 35 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 23,7 olmuştur. Nisan ayında, Konya'nın Rusya'dan sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 22,7'lik pay ve 33,5 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Çin'dir. Bu dönemde, Konya'da ABD ve İspanya'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

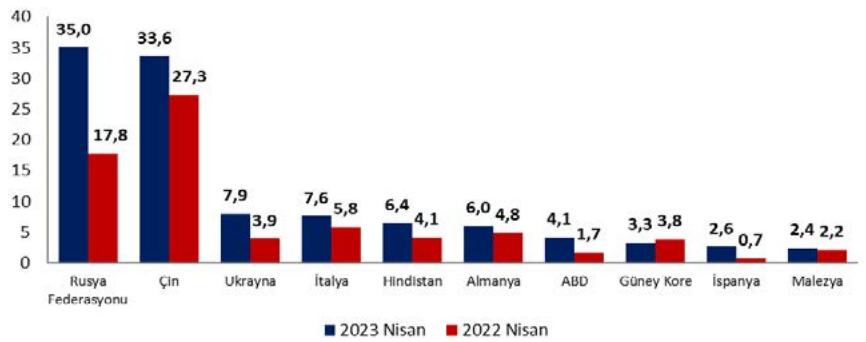
Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Nisan 2023, milyon \$)

Tablo 8. İhracat Partnerleri

Sıra	Partner Ülke	İhracat (\$) Nisan 2023	Değişim (%) Nisan 2022 - Nisan 2023	Pay
1	Rusya Federasyonu	24.278.049	73,9%	9,8%
2	Irak	20.346.192	1,5%	8,2%
3	Almanya	19.246.497	-17,3%	7,8%
4	ABD	16.350.743	-19,0%	6,6%
5	Polonya	8.666.453	-19,1%	3,5%
6	İtalya	8.246.094	-10,7%	3,3%
7	Fransa	5.625.116	-5,7%	2,3%
8	Libya	5.517.063	15,6%	2,2%
9	Cezayir	5.382.577	-46,7%	2,2%
10	Azerbaycan	5.313.402	-9,8%	2%
	Diğer	129.139.698	-33,9%	52,0%
	Toplam	248.111.884	-22,4%	100%

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Nisan 2023, milyon \$)

Tablo 9. İthalat Partnerleri

Sıra	Partner Ülke	İthalat (\$) Nisan 2023	Değişim (%) Nisan 2022 - Nisan 2023	Pay
1	Rusya Federasyonu	35.002.885	97,1%	23,7%
2	Çin	33.562.518	22,9%	22,7%
3	Ukrayna	7.944.520	104,7%	5,4%
4	İtalya	7.577.745	30,6%	5,1%
5	Hindistan	6.432.437	57,6%	4,4%
6	Almanya	5.973.172	25,1%	4,0%
7	ABD	4.061.965	139,0%	2,7%
8	Güney Kore	3.301.361	-14,0%	2,2%
9	İspanya	2.593.830	286,0%	1,8%
10	Malezya	2.441.533	12,9%	1,7%
	Diğer	38.951.128	-16,0%	26,3%
	Toplam	147.843.094	24,9%	100%

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

TİCARET ODASI
Universitesi

MODERN KAMPÜS
Alanı

EN GÜNCEL
Teknolojiler

ŞEHRİN
MERKEZİNDEKİ
Üniversite

8 FARKLI
YABANCI DİL
İmkânı

YOĞUN
UYGULAMALI
Eğitim

Konya Ticaret Odası Üniversitesi'dir

karatay.edu.tr

KaratayUniversitesi

ktokaratay

ktokaratayuniversitesi

KARATAYUNIVERSITESI

0549 551 1251

444 1251

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

BİR ÜNİVERSİTE İKİ DİPLOMA

İNŞAAT
MÜHENDİSLİĞİ

MİMARLIK

Hayallerini İkiye Katla!

İki yüzden fazla Çift Anadal Programı seçeneği ile
ikinci bir meslek sahibi ol ve kariyerinde farkını ortaya koy!

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

karatay.edu.tr

444 1251